

SBM YAYINCILIK SAN. VE TİC. A.Ş.

3. Sınıf Matematik Etkinlik ve Ödev Çalışma Kitabı: SBM Yayıncılık Yazar Kadrosu

Yayına Hazırlama: SBM Yayıncılık Dizgi ve Grafik Birimi

Yayın Editörleri: SBM Yayıncılık Editörleri

SBM Yayıncılık, 2018

Yayın Sertifika No: 34208

ISBN: 978-605-9567-58-9

Baskı: Ankara Özgür Web Ofset Matbaaoılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Matbaa Sertifika No: 34333

Baskı Tarihi: 2018

1. KİTAP

*Bu kitap 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre kısmen ya da tamamen basılamaz, dolaylı dahi olsa kullanılamaz, teksir, fotokopi ya da başka teknikle çoğaltılamaz. Her hakkı saklıdır, **SORU BANKASI MERKEZİ YAYINCILIK SAN. VE TİC. A.Ş.'YE AİTTİR.***

SBM YAYINCILIK SAN. VE TİC. A.Ş.

Baskı: ANKARA - 2018

İvedik Organize Sanayi Bölgesi Melih Gökçek Bulvarı Eminel İş Merkezi 18/121

Tel: (0.312) 395 00 35 • Yenimahalle/ANKARA

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

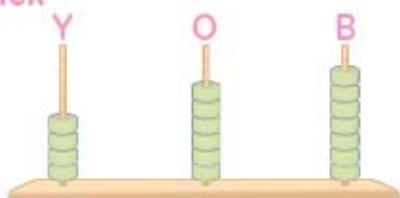
ÜÇ BASAMAKLI DOĞAL SAYILAR

• Üç basamaklı doğal sayıları okur ve yazın.

ETKİNLİK 1

Abaküsle modellenen üç basamaklı doğal sayıların yazılış ve okunuşlarını örnekteki gibi yazalım.

Örnek

Sayı: 467

Okunuşu: Dört yüz altmış yedi

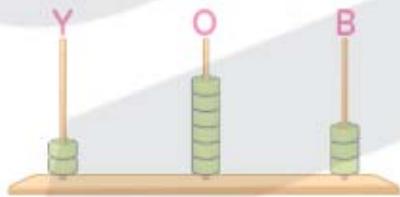
a)

Sayı: 505

Okunuşu: Beş yüz beş

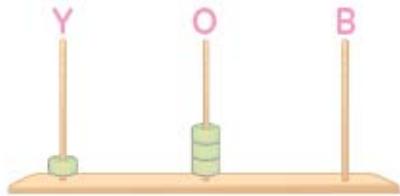
b)

Sayı: 263

Okunuşu: İki yüz altmış üç

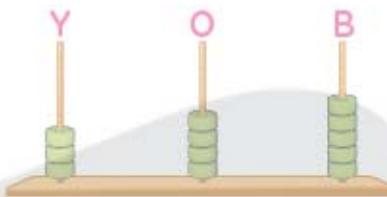
c)

Sayı: 130

Okunuşu: Yüz otuz

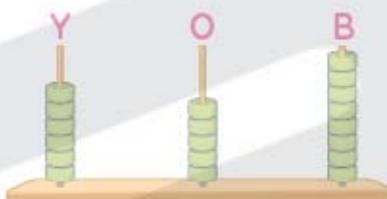
c)

Sayı: 345

Okunuşu: Üç yüz kırk beş

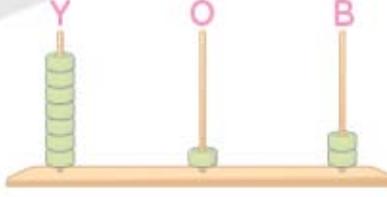
d)

Sayı: 658

Okunuşu: Altı yüz elli sekiz

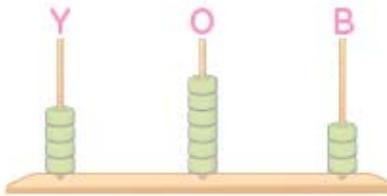
e)

Sayı: 712

Okunuşu: Yedi yüz on iki

f)

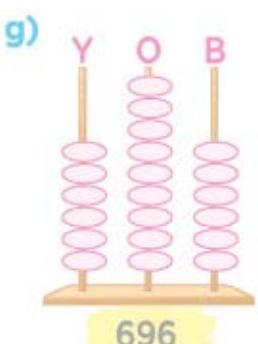
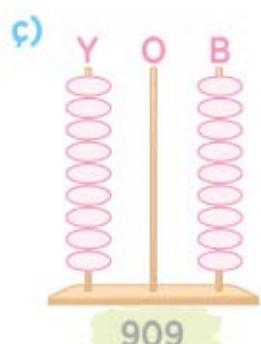
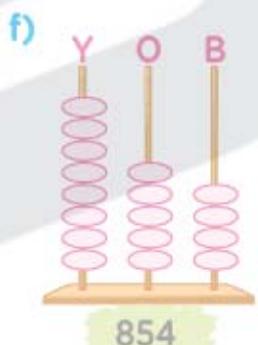
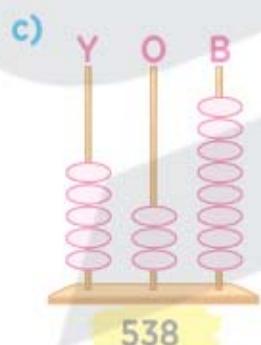
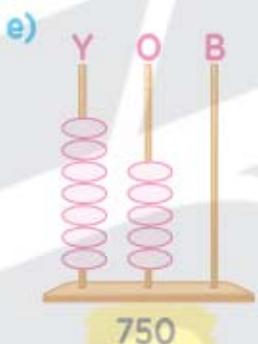
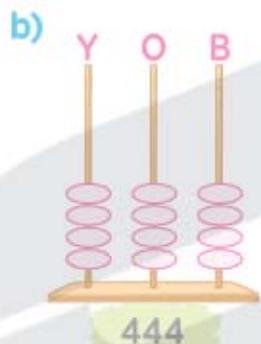
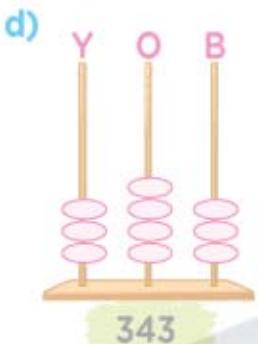
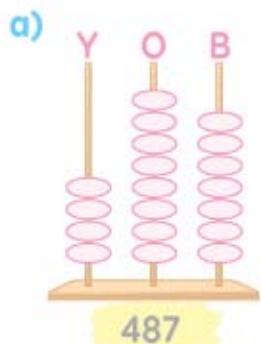

Sayı: 463

Okunuşu: Dört yüz altmış üç

ETKİNLİK 2

A. Belirtilen doğal sayıları abaküs üzerinde gösterelim.

- B.
- → Yüzlük
 - ▲ → Onluk
 - → Birlik

olmak üzere, aşağıda modelle-
nen sayıları ve okunuşlarını ya-
zalım.

Okunuşu **Sekiz yüz otuz beş**

Okunuşu **Yüz yirmi bir**

Okunuşu **İki yüz kırk altı**

Okunuşu **Dokuz yüz elli yedi**

ETKİNLİK 3

a) Aşağıdaki sayıların okunuşlarını yazalım.

215

İki yüz on beş

362

Üç yüz altmış iki

438

Dört yüz otuz sekiz

107

Yüz yedi

248

İki yüz kırk sekiz

603

Altı yüz üç

b) Aşağıda okunuşu verilen sayıları rakamla yazalım.

Yüz kırk sekiz

148

İki yüz elli yedi

257

Dokuz yüz otuz yedi

937

Dört yüz beş

405

Beş yüz seksen iki

582

Altı yüz elli dört

654

ETKİNLİK 4

Aşağıda verilen rakamları birer kez kullanarak **en büyük ve en küçük üç basamaklı sayıları** oluşturalım, sayıların okunuşlarını yazalım.

4, 2, 7

a) En büyük sayı : 742

Yedi yüz kırk iki

8, 5, 3

b) En küçük sayı : 247

İki yüz kırk yedi

1, 0, 9

a) En büyük sayı : 953

Sekiz yüz elli üç

6, 3, 5

b) En küçük sayı : 356

Üç yüz elli sekiz

1, 0, 9

a) En büyük sayı : 910

Dokuz yüz on

6, 3, 5

b) En küçük sayı : 109

Yüz dokuz

6, 3, 5

a) En büyük sayı : 653

Altı yüz elli üç

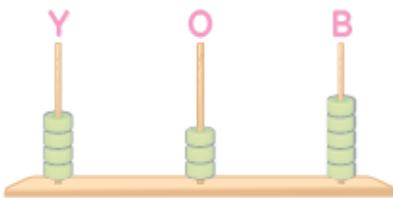
6, 3, 5

b) En küçük sayı : 356

Üç yüz elli altı

KONU DEĞERLENDİRME - 1

1

Abaküste gösterilen sayı hangisi
sidir?

- A) 534 B) 453 C) 435

2

Hangi sayının okunuşu yanlış ve-
rilmıştır?

- A) 417 → Dört yüz on yedi.
B) 386 → Üç yüz altmış sekiz
C) 814 → Sekiz yüz on dört

3

	Üç yüz altmış dört		364
	Dört yüz dokuz		286
	İki yüz seksen altı		555

Fareler peynirlerle buluşacaktır.

Hangi peynir açıkta kalır?

- A) 555 B) 409 C) 286

4

Dondurma toplarında aşağıdakî
sayılardan hangisi **yoktur**?

- A) Altı yüz yirmi beş
B) Sekiz yüz on altı
C) Beş yüz seksen yedi

5

Aşağıdaki tabloda verilen ra-
kamlarla yazılan en büyük ve en
küçük üç basamaklı sayılarından
hangisi doğrudur?

Ra- kam- lar	Üç Basa- maklı En Büyükk Sayı	Üç Basa- maklı En Küçük Sayı
A) 3, 0, 9	903	390
B) 5, 7, 2	752	275
C) 0, 6, 8	860	608

6

"253" doğal sayısının abaküste
gösterimi hangisidir?

- A) B) C)

BASAMAK DEĞERİ

- Üç basamaklı doğal sayıların basamak adlarını, basamaklarındaki rakamların basamak değerlerini belirtir.

ETKİNLİK 5

Tablolardaki boş bırakılan yerleri örnekteki gibi dolduralım.

Örnek:

	Yüzlük	Onluk	Birlik
Sayı	4 yüzlük	3 onluk	7 birlik
Basamak adları	Yüzler basamağı	Onlar basamağı	Birler basamağı
Basamak değeri	400	30	7

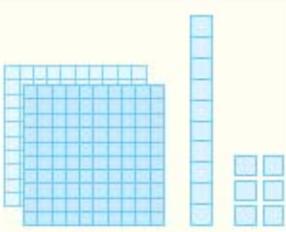
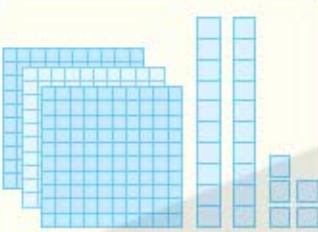
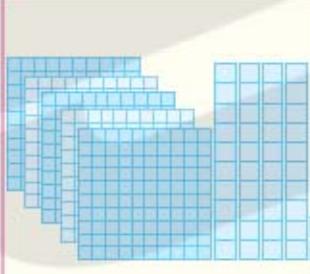
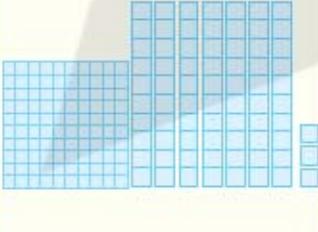
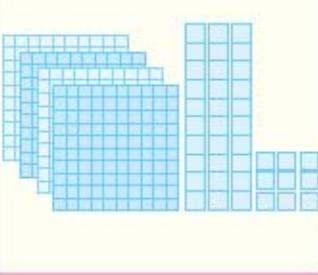
	Yüzlük	Onluk	Birlik
Sayı	2 yüzlük	5 onluk	4 birlik
Basamak adları	Yüzler basamağı	Onlar basamağı	Birler basamağı
Basamak değeri	200	50	4

	Yüzlük	Onluk	Birlik
Sayı	6 yüzlük	1 onluk	9 birlik
Basamak adları	Yüzler basamağı	Onlar basamağı	Birler basamağı
Basamak değeri	600	10	9

	Yüzlük	Onluk	Birlik
Sayı	3 yüzlük	4 onluk	5 birlik
Basamak adları	Yüzler basamağı	Onlar basamağı	Birler basamağı
Basamak değeri	300	40	5

ETKİNLİK 6

Onluk taban blokları ile ifade edilen sayılarla ilgili boşlukları örnekteki gibi dolduralım.

	Basamak Adı	Yüzler	Onlar	Birler
	Sayı	2	1	6
	Basamak Değeri	200	10	6
	Basamak Adı	Yüzler	Onlar	Birler
	Sayı	3	2	5
	Basamak Değeri	300	20	5
	Basamak Adı	Yüzler	Onlar	Birler
	Sayı	5	4	2
	Basamak Değeri	500	40	2
	Basamak Adı	Yüzler	Onlar	Birler
	Sayı	1	7	3
	Basamak Değeri	100	70	3
	Basamak Adı	Yüzler	Onlar	Birler
	Sayı	4	3	9
	Basamak Değeri	400	30	9

ETKİNLİK 7

Aşağıdaki çalışmalarları örnekteki gibi tamamlayalım.

Sayı	Basamak Adı	Basamak Değeri	Açıklama
2 9 7 ↓ → → →	Birler Basamağı Onlar Basamağı Yüzler Basamağı	7 90 200	297 sayısı 2 yüzlük 9 onluk ve 7 birlikten oluşur, iki yüz doksan yedi şeklinde okunur.
8 5 6 ↓ → → →	Birler Basamağı Onlar Basamağı Yüzler Basamağı	6 50 800	856. sayısı ...8... yüzlük ...5... onluk ve ...6... birlikten oluşur, sekiz yüz ...elli altı... şeklinde okunur.
3 4 9 ↓ → → →	Birler Basamağı Onlar Basamağı Yüzler Basamağı	9 40 300	349 sayısı ...3... yüzlük ...4... onluk ve ...9... birlikten oluşur, Üç yüz ...kırk dokuz... şeklinde okunur.
9 6 4 ↓ → → →	Birler Basamağı Onlar Basamağı Yüzler Basamağı	4 60 900	964. sayısı ...9... yüzlük ...6... onluk ve ...4... birlikten oluşur, dokuz yüz ...almiş dört... şeklinde okunur.
5 8 7 ↓ → → →	Birler Basamağı Onlar Basamağı Yüzler Basamağı	7 80 500	587. sayısı ...5... yüzlük ...8... onluk ve ...7... birlikten oluşur, beş yüz ...sekzen yedi... şeklinde okunur.

ETKİNLİK 8

Basamaklarındaki rakamları verilen sayıları yazalım.

a) Onlar basamağı: 7

Birler basamağı: 0 570

Yüzler basamağı: 5

b) Yüzler basamağı: 4

Onlar basamağı: 3 435

Birler basamağı: 5

c) Birler basamağı: 8

Onlar basamağı: 3 538

Yüzler basamağı: 5

c) Yüzler basamağı: 6

Onlar basamağı: 2 629

Birler basamağı: 9

d) Onlar basamağı: 8

Birler basamağı: 1 981

Yüzler basamağı: 9

e) Yüzler basamağı: 9

Birler basamağı: 2 902

Onlar basamağı: 0

ETKİNLİK 9

Çözümlemesi verilen sayıları örnekteki gibi yazalım.

3 yüzlük + 4 onluk + 1 birlik = 341

a) 5 yüzlük + 4 birlik = 504

b) $(9 \times 100) + (6 \times 10) + (9 \times 1) =$ 969

c) $(7 \times 100) + (8 \times 1) =$ 708

c) 6 yüzlük + 2 onluk + 5 birlik = 625

d) $(2 \times 100) + (3 \times 10) + (4 \times 1) =$ 234

e) 4 yüzlük + 8 onluk + 3 birlik = 483

f) 8 yüzlük + 3 birlik = 803

g) $(3 \times 100) + (5 \times 10) + (7 \times 1) =$ 357

h) $(5 \times 100) + (2 \times 10) + (4 \times 1) =$ 524

i) 3 yüzlük + 8 onluk + 1 birlik = 381

j) 1 yüzlük + 2 onluk + 3 birlik = 123

j) $(2 \times 100) + (4 \times 10) + (6 \times 1) =$ 246

k) $(7 \times 100) + (9 \times 1) =$ 709

l) 5 yüzlük + 6 birlik = 506

m) 8 yüzlük + 8 onluk + 8 birlik = 888

ETKİNLİK 10

Sayıların çözümlemesini örneklerden biri gibi yapalım.

$$138 \quad 1 \text{ yüzlük} + 3 \text{ onluk} + 8 \text{ birlik}$$

$$243 \quad (2 \times 100) + (4 \times 10) + (3 \times 1)$$

a) 302	$3 \text{ yüzlük} + 2 \text{ birlik}$
b) 265	$(2 \times 100) + (6 \times 10) + (5 \times 1)$
c) 147	$(1 \times 100) + (4 \times 10) + (7 \times 1)$
d) 463	$4 \text{ yüzlük} + 6 \text{ onluk} + 3 \text{ birlik}$
e) 518	$(5 \times 100) + (1 \times 10) + (8 \times 1)$
f) 624	$6 \text{ yüzlük} + 2 \text{ onluk} + 4 \text{ birlik}$
g) 386	$(3 \times 100) + (8 \times 10) + (6 \times 1)$
h) 195	$1 \text{ yüzlük} + 9 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik}$
i) 913	$(9 \times 100) + (1 \times 10) + (3 \times 1)$
j) 842	$8 \text{ yüzlük} + 4 \text{ onluk} + 2 \text{ birlik}$
k) 458	$(4 \times 100) + (5 \times 10) + (8 \times 1)$
l) 987	$(9 \times 100) + (8 \times 10) + (7 \times 1)$

ETKİNLİK 11

Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

- a) 679 sayısındaki 7 rakamının basamak değeri ile 9 rakamının basamak değeri toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 70 \\
 + 9 \\
 \hline
 79
 \end{array}$$

- b) Rakamları farklı üç basamaklı en büyük sayının basamak değeri toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 987 \\
 \rightarrow 7 \\
 \rightarrow 80 \\
 \rightarrow 900 \\
 \hline
 987
 \end{array}$$

- c) 317 sayısının onlar basamağında rakamı 2 artırırsak, yeni sayı kaç olur?

$$\begin{array}{r}
 1 + 2 = 3 \\
 337
 \end{array}$$

- c) 683 ve 464 sayılarındaki "6" rakamının basamak değerinin toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 600 \\
 + 60 \\
 \hline
 660
 \end{array}$$

- d) 625 sayısının yüzler ve birler basamakları yer değiştirirse, yeni sayı eski sayıdan kaç eksik olur?

$$\begin{array}{r}
 625 \\
 \swarrow \uparrow \quad \downarrow \searrow \\
 - 526 \quad 526 \\
 \hline
 099 \quad \text{eksik olur.}
 \end{array}$$

KONU DEĞERLENDİRME - 2

1 Aşağıdaki doğal sayıların hangisinde “6” rakamının basamak değeri 60’tır?

- A) 675 B) 362 C) 106

2 403 ve 247 sayılarındaki “4” rakamının basamak değerleri toplamı kaçtır?

- A) 440 B) 404 C) 400

3 Onlar basamağı 4, yüzler basamağı 8, birler basamağı 6 olan sayı kaçtır?

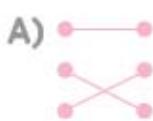
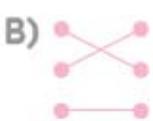
- A) 486 B) 846 C) 864

4 1 yüzlük + 8 birlik • • 534

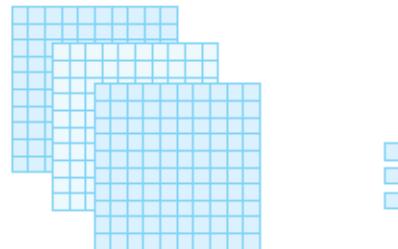
4 birlik + 3 onluk
+ 5 yüzlük • • 183

1 yüzlük + 3 birlik
+ 8 onluk • • 108

Çözümlenmiş olarak verilen sayıların doğru eşleştirmesi hangisidir?

- A) B) C)

5

Onluk taban bloklarıyla gösterilen sayısı için hangisi söylenemez?

- A) Sayı “Üç yüz üç” diye okunur.
B) Yüzler basamağındaki rakamın basamak değeri 300’dür.
C) Onlar basamağı 3’tür.

6

531

Yukarıdaki üç basamaklı doğal sayının yüzler ve onlar basamağındaki rakamlar yer değiştiriyor.

Oluşacak yeni sayının okunuşu hangisidir?

- A) Üç yüz Elli bir
B) Yüz otuz beş
C) Beş yüz otuz bir

7

326

Yukarıdaki sayının birler basamağındaki rakam 3 azaltılıp, yüzler basamağındaki rakam 3 artırıldı.

Yeni oluşan sayı kaçtır?

- A) 29 B) 353 C) 623

EN YAKIN ONLUĞA VE YÜZLÜĞE YUVARLAMA

• En çok üç basamaklı doğal sayıları en yakın onluğa ya da yüzlüğe yuvarla.

ETKİNLİK 12

Aşağıdaki sayıları örnekteki gibi en yakın onluğa yuvarlayalım.

Sayı	Birler Basamağı 5'e göre ">", "<", "=" mi?	En Yakın Onluğa Yuvarlanması
56	6 > 5	60
64	4 < 5	60
75	5 = 5	80
83	3 < 5	80
92	2 < 5	90
107	7 > 5	110
114	4 < 5	110
218	8 > 5	220
223	3 < 5	220
315	5 = 5	320
424	4 < 5	420
575	5 = 5	580
687	7 > 5	690

ETKİNLİK 13

Aşağıdaki sayıların en yakın onluğa yuvarlanmış olanını işaretleyelim.

Bulunduğu Onluğa	Sayı	Bir Sonraki Onluğa
☐	40	☐ 50
☒	53	☐ 60
☐	85	☐ 90
☐	96	☐ 100
☒	104	☐ 110
☐	186	☐ 190
☒	214	☐ 220
☐	365	☐ 370
☐	408	☐ 410
☒	534	☐ 540
☐	577	☐ 580
☒	623	☐ 630
☐	675	☐ 680
☐	718	☐ 720
☒	842	☐ 850
☐	936	☐ 940

ETKİNLİK 14

Aşağıdaki sayıları örnekteki gibi en yakın yüzlüğe yuvarlayalım.

Sayı	Onlar Basamağı 5'e göre " $>$ ", " $<$ ", " $=$ " mı?	En Yakın Yüzlüğe Yuvarlanması
143	4 $<$ 5	100
167	6 $>$ 5	200
256	5 = 5	300
249	4 $<$ 5	200
372	7 $>$ 5	400
453	5 = 5	500
584	8 $>$ 5	600
665	6 $>$ 5	700
738	3 $<$ 5	700
753	5 = 5	800
849	4 $<$ 5	800
861	6 $>$ 5	900

ETKİNLİK 15

Aşağıdaki sayıların en yakın yüzlüğe yuvarlanmış olanını işaretleyelim.

Bulunduğu Yüzlüğe	Sayı	Bir Sonraki Yüzlüğe
☐ 100	164	☐ 200
☒ 200	248	☐ 300
☐ 300	354	☒ 400
☐ 400	471	☒ 500
☒ 500	549	☐ 600
☐ 500	563	☒ 600
☒ 600	627	☐ 700
☐ 600	681	☒ 700
☒ 700	748	☐ 800
☐ 700	791	☒ 800
☒ 800	845	☐ 900
☐ 800	852	☒ 900

ETKİNLİK 16

Sayıları örnekteki gibi en yakın onluğa ve yüzlüğe yuvarlayalım.

Sayı	En Yakın Onluğa Yuvarlanması	En Yakın Yüzlüğe Yuvarlanması
138	140	100
175	180	200
255	260	300
347	350	300
463	460	500
575	580	600
618	620	600
743	740	700
769	770	800
836	840	800
864	860	900
947	950	900

ETKİNLİK 17

En yakın onluğa yuvarlanabilen en büyük ve en küçük sayıları örnekte olduğu gibi yazalım.

Sayının yuvarlanmış şekli	Yuvarlanabilen en küçük sayı	Yuvarlanabilen en büyük sayı
90	85	94
390	385	394
510	505	514
430	425	434
850	845	854
270	265	274

ETKİNLİK 18

En yakın yüzlüğe yuvarlanabilen en büyük ve en küçük sayıları örnekte olduğu gibi yazalım.

Sayının yuvarlanmış şekli	Yuvarlanabilen en küçük sayı	Yuvarlanabilen en büyük sayı
300	250	349
400	350	449
500	450	549
600	550	649
700	650	749
800	750	849

KONU DEĞERLENDİRME - 3

- 1** Ayşe'nin satın aldığı akıllı telefonun fiyatı en yakın onluğa yuvarlandığında 990 TL oluyor.

Ayşe, akıllı telefon için en çok kaç TL ödemistiştir?

- A) 993 B) 994 C) 995

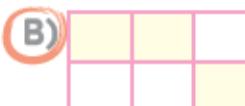
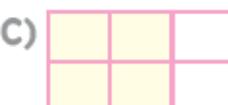
- 2** Yüzler basamağı 4, onlar basamağı 2 olan en büyük üç basamaklı doğal sayının en yakın onluğa yuvarlanmış hali hangisidir?

- A) 420 B) 425 C) 430

3

219	216	317
214	315	215

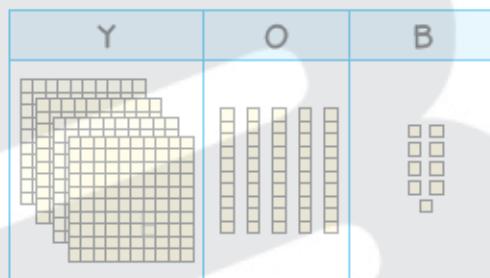
Tabloda en yakın onluğa yuvarlandığında 220 olan sayıların bulunduğu kutucuklar boyanırsa hangi şekil oluşur?

- A) B)
 C)

- 4** En yakın yüzüge yuvarlandığında hangi sayı 400 olmaz?

- A) 351 B) 449 C) 451

5

Taban bloklarıyla gösterilen sayının en yakın yüzüge yuvarlanmış hali hangisidir?

- A) 600 B) 500 C) 400

6

$$43\square \rightarrow 430$$

$$2\blacktriangle 8 \rightarrow 300$$

Birinci sayı en yakın onluğa, ikinci sayı en yakın yüzüge yuvarlanmıştır.

Buna göre, en büyük sayı için \square ve en küçük sayı için \blacktriangle değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 9 B) 10 C) 11

DOĞAL SAYILARI KARŞILAŞTIRMA

• 1000'den küçük iki doğal sayı karşılaştırır ve sembol kullanarak sıralar.

> büyük, < küçük, = eşit

ETKİNLİK 19

$374 > 365$

$27 < 29$

$203 < 205$

$316 = 316$

$19 > 18$

$796 > 789$

$776 > 676$

$124 < 126$

$940 > 840$

$825 > 625$

$648 = 648$

$432 < 439$

$683 > 638$

$547 < 574$

$418 > 408$

$749 = 749$

$959 < 968$

$505 > 498$

ETKİNLİK 20

Aşağıdaki boşluklara karşılaştırmalara uygun doğal sayılar yazalım.

$6 \boxed{7} \boxed{6} < \boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad}$

$\boxed{3} \boxed{0} \boxed{5} > \boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad}$

$9 \boxed{1} \boxed{7} > \boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad}$

$\boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad} > \boxed{2} \boxed{8} \boxed{3}$

$\boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad} < \boxed{4} \boxed{8} \boxed{6}$

$\boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad} < \boxed{4} \boxed{9} \boxed{4}$

$5 \boxed{3} \boxed{8} > \boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad}$

$\boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad} > \boxed{3} \boxed{1} \boxed{6}$

$1 \boxed{9} \boxed{3} > \boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad}$

$\boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad} < \boxed{2} \boxed{3} \boxed{8}$

$\boxed{5} \boxed{7} \boxed{6} < \boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad}$

$8 \boxed{7} \boxed{4} = \boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad}$

$3 \boxed{1} \boxed{9} > \boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad}$

$\boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad} > \boxed{3} \boxed{7} \boxed{2}$

$\boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad} < \boxed{4} \boxed{7} \boxed{2}$

$\boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad} = \boxed{6} \boxed{8} \boxed{3}$

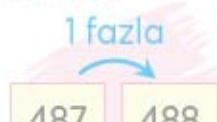
$\boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad} < \boxed{9} \boxed{1} \boxed{8}$

$\boxed{5} \boxed{0} \boxed{2} > \boxed{\quad} \boxed{\quad} \boxed{\quad}$

ETKİNLİK 21

Aşağıda verilenleri örnekteki gibi karşılaştıralım.

Örnek:

$$487 < 488$$

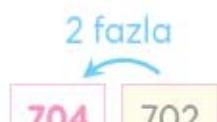
$$898 < 899$$

$$335 < 337$$

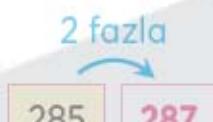
$$111 < 116$$

$$704 > 702$$

$$232 > 229$$

$$285 < 287$$

$$939 < 942$$

$$637 > 632$$

$$445 < 448$$

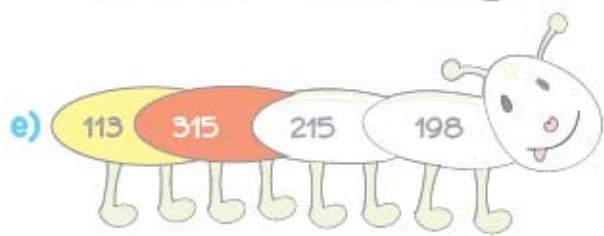
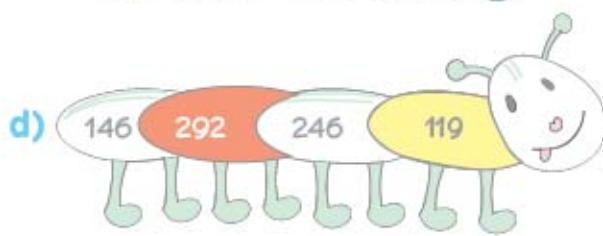
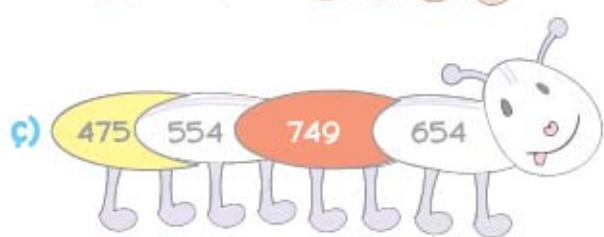
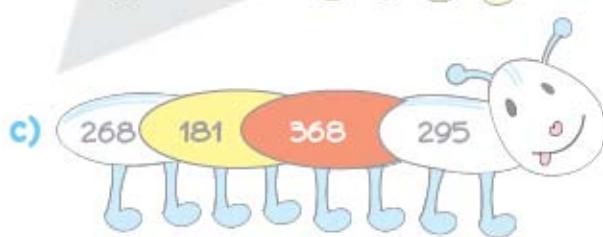
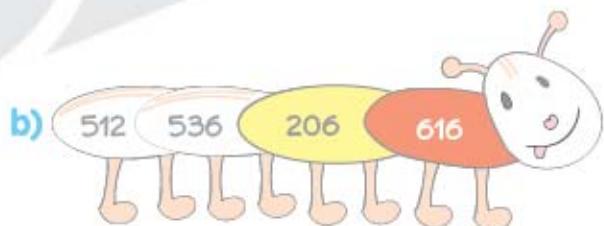
$$371 < 374$$

$$853 > 849$$

ETKİNLİK 22

Tırtılın üzerindeki sayılarından en büyüğünü **kırmızıya** en küçüğünü de **sarıya** boyayalım.

ETKİNLİK 23

Aşağıdaki doğal sayıları büyükten küçüğe sıralayıp gizli sözcükleri bulalım.

93 | 309 | 550 | 310 | 209

1	2	3	4	5
I	V	S	E	G

1	2	3	4	5
S	E	V	G	I

547 | 537 | 539 | 525 | 530

1	2	3	4	5
S	Y	A	I	G

1	2	3	4	5
S	A	Y	G	I

877 | 870 | 880 | 789 | 900

1	2	3	4	5
V	E	Ü	N	G

1	2	3	4	5
G	Ü	V	E	N

673 | 690 | 687 | 674 | 663

1	2	3	4	5
E	D	E	Ğ	R

1	2	3	4	5
D	E	Ğ	E	R

436 | 416 | 526 | 435 | 536 | 537

1	2	3	4	5	6
İ	E	Z	N	A	H

1	2	3	4	5	6
H	A	Z	İ	N	E

ETKİNLİK 24

Aşağıdaki sayıları istenilen şekilde sıralayalım.

★ Büyüktен küçüğe;

✓ 528 - 516 - 544 - 504 - 500

544 > 528 > 516 > 504 > 500

✓ 720 - 716 - 761 - 702 - 723

761 > 723 > 720 > 716 > 702

✓ 316 - 320 - 378 - 387 - 873

873 > 387 > 378 > 320 > 316

✓ 213 - 186 - 450 - 367

450 > 367 > 213 > 186

✓ 892 - 754 - 224 - 412 - 609

892 > 754 > 609 > 412 > 224

★ Küçükten büyüğe;

✓ 169 - 69 - 316 - 961 - 96

69 < 96 < 169 < 316 < 961

✓ 918 - 981 - 187 - 781 - 811

187 < 781 < 811 < 918 < 981

✓ 102 - 122 - 222 - 2 - 12

2 < 12 < 102 < 122 < 222

✓ 889 - 219 - 309 - 311

219 < 309 < 311 < 889

✓ 189 - 208 - 150 - 170 - 109

109 < 150 < 170 < 189 < 208

KONU DEĞERLENDİRME - 4

1 Aşağıdaki sıralamalardan hangisi doğrudur?

- A) $316 > 361 > 306$
- B) $270 < 275 < 280$
- C) $805 < 800 < 807$

2 $377 < ? < 558 < ? < 837$ sıralamasında "?" yerine sırasıyla aşağıdakilerden hangisi gelebilir?

- A) 417, 606
- B) 370, 486
- C) 200, 500

3 $814 > \bullet$ ifadesinde \bullet yerine hangi sayı gelir?

- A) 815
- B) 814
- C) 813

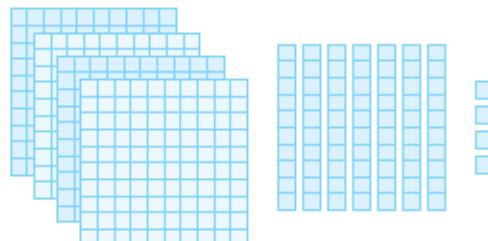
4

Rakamları birer defa kullanılarak yazılabilecek en büyük ve en küçük sayı hangi seçenekte verilmiştir?

- A) 673 - 373
- B) 736 - 376
- C) 763 - 367

5

Onluk taban blokları ile gösterilen sayıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) İki basamaklıdır.
- B) Sayı 500'den büyüktür.
- C) Sayı 500'den küçüktür.

6 Çocuklar ve kumbaralarındaki paralar verilmiştir.

Ali

Eda

Ayşe

Mert

Çocukların paralarının çoktan aza doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

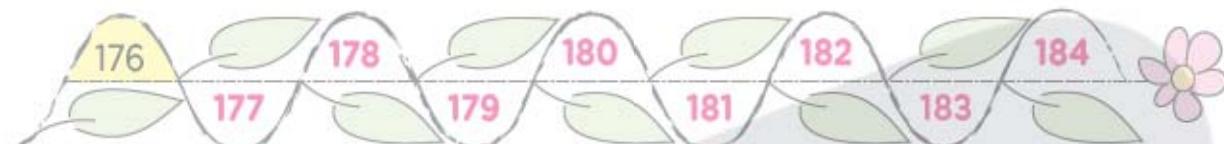
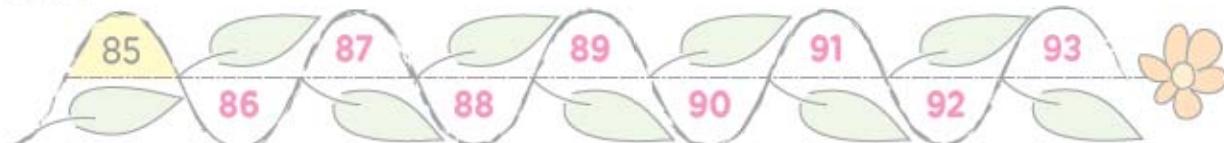
- A) Ayşe, Mert, Eda, Ali
- B) Ayşe, Eda, Ali, Mert
- C) Mert, Ayşe, Ali, Eda

RİTMİK SAYMA (BİRER, ONAR VE YÜZER SAYMA)

* 1000 içinde herhangi bir sayıdan başlayarak birer, onar veya yüzler ileriye doğru ritmik sayı.

ETKİNLİK 25

Verilen sayıdan başlayarak ileri doğru birer ritmik sayarak boşlukları dolduralım.

ETKİNLİK 26

Kutucuklara örnekteki gibi sayılar yazalım.

-2	+2	-3	+3	-1	+1
281	283	285	315	318	321

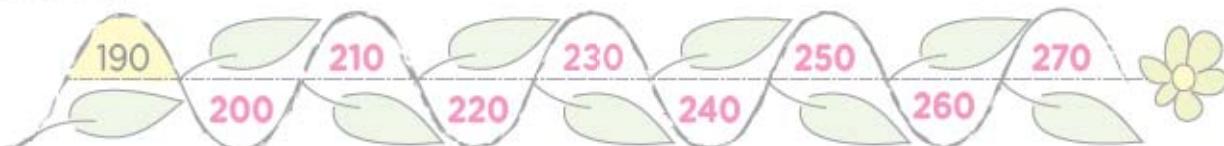
-4	+4	-6	+6	-4	+4
641	645	649	291	297	303

-5	+5	-7	+7	-1	+1
188	193	198	810	817	824

-2	+2	-3	+3	-4	+4
365	367	369	425	428	431

ETKİNLİK 27

Verilen sayılarından başlayarak ileri doğru onar ritmik sayarak boşlukları dolduralım.

ETKİNLİK 28

Kutucuklara örnekteki gibi sayılar yazalım.

-10	+10
70	80
90	

-20	+20
110	130
150	

-30	+30
240	270
300	

-50	+50
310	360
410	

-10	+10
425	435
445	

-40	+40
710	750
790	

-10	+10
375	385
395	

-50	+50
460	510
560	

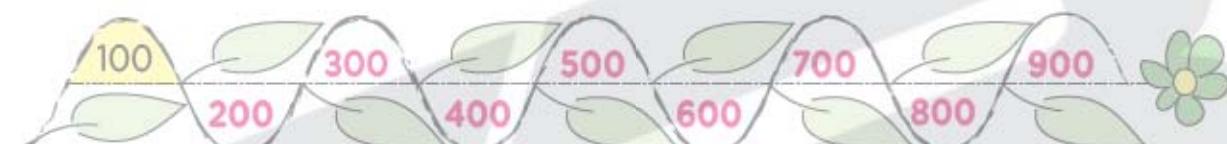
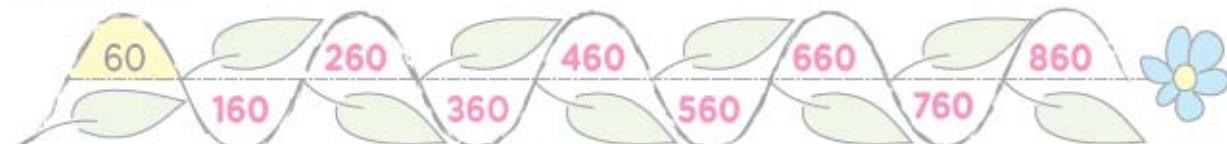
-20	+20
810	830
850	

-30	+30
840	870
900	

-10	+10
940	950
960	

ETKİNLİK 29

Verilen sayılardan başlayarak ileri doğru üzeren ritmik sayarak boşlukları dolduralım.

ETKİNLİK 30

Kutucuklara örnekteki gibi sayılar yazalım.

-100	$+100$	-100	$+100$	-200	$+200$
50	150	250	85	185	285

-100	$+100$	-200	$+200$	-300	$+300$
10	110	210	20	220	420

-200	$+200$	-100	$+100$	-300	$+300$
270	470	670	410	510	610

-300	$+300$	-200	$+200$	-100	$+100$
250	550	850	200	400	600

KONU DEĞERLENDİRME - 5

- 1** İleri doğru birer ritmik sayarken, 250 ile 265 arasında aşağıdaki sayılarından hangisi **söylenemez**?

A) 249 B) 255 C) 263

2

	119		121	122
248	249	250		
			590	591

İleri doğru birer ritmik sayarken tablolardan birinde hangi sayı **söylenmez**?

A) 120 B) 253 C) 587

- 3** Aşağıdaki onar ritmik saymaların hangisi doğrudur?

A)

3	13	23	24	34	44
11	21	31	42	52	62
25	35	45	55	65	75

- 4** 110'dan başlayıp 250'ye kadar onar ritmik sayarken kaç sayı söyleyiz? (110 ve 250 dahildir.)

A) 15 B) 13 C) 12

- 5** Yüzer ritmik sayarken 510'dan bir önce ve bir sonra söylenen sayılar hangileridir?

A) 500 - 520 B) 409 - 610
C) 410 - 610

6

113	123	133	▲	153
80	180	280	380	●

Yukarıdaki ritmik saymalarla “▲” ve “●” yerine hangi sayılar yazılmalıdır?

▲	●
A)	140
B)	143
C)	150

İleri doğru onar ritmik sayarken 5. sayı 125 olduğuna göre sayıya hangi sayıdan başlanmıştır?

A) 65 B) 75 C) 85

ALTIŞAR, YEDIŞER, SEKİZER VE DOKUZAR SAYMA

* 100 içinde altışar, yedişer, sekizer, dokuzar ileriye doğru sayar.

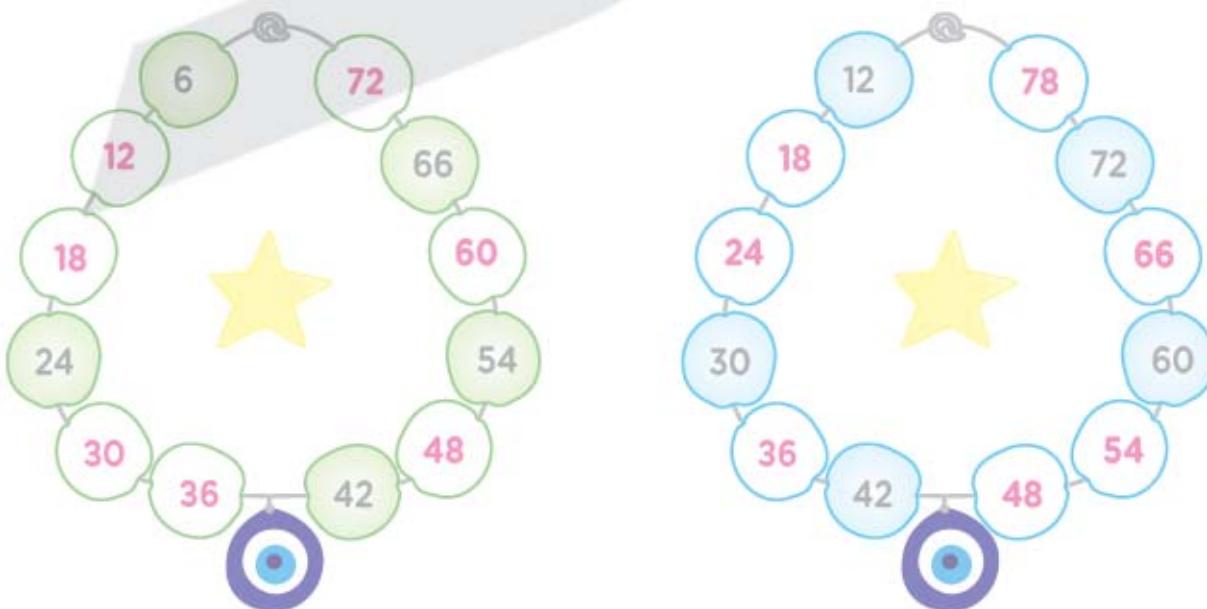
ETKİNLİK 31

Tabloda ileri doğru altışar sayarak söylediğimiz sayıları boyayalım.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

ETKİNLİK 32

Kolyelerdeki boşlukları altışar ritmik sayarak tamamlayalım.

ETKİNLİK 33

İleri doğru altışar ritmik sayarak taşları boyayalım, fareyi peynire ulaştıralım.

ETKİNLİK 34

İleri doğru altışar ritmik saymayla ilgili doğru cevapların harflerini boyayalım. Boyalı harflerle şifre oluşturalım.

12'den başlarsak 3. söylenen sayı

→ S 24 K 30 T 36

24'ten iki sonra söylenen sayı

→ C 30 A 36 Z 42

6'dan başlarsak 6. söylenen sayı

→ E 24 S 30 Y 36

48'den sonra söylenen sayı

→ M 54 O 60 L 66

36'dan başlarsak 5. söylenen sayı

→ H 48 B 54 A 60

54'ten üç sonra söylenen sayı

→ M 66 L 72 N 78

18'den başlarsak 7. söylenen sayı

→ K 36 A 48 I 54

ŞİFRE → A L T İ Ş A R

S A Y M A L I

M I ?

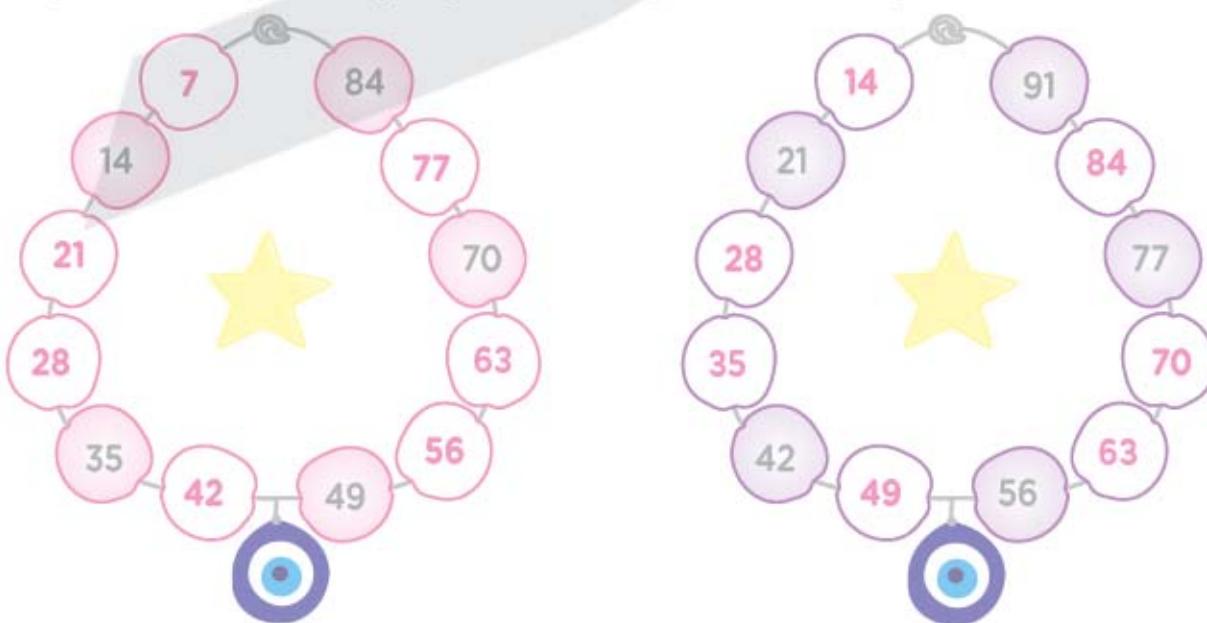
ETKİNLİK 35

Tabloda ileri doğru yedişer sayarak söylediğimiz sayıları boyayalım.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

ETKİNLİK 36

Kolyelerdeki boşlukları yedişer ritmik sayarak tamamlayalım.

ETKİNLİK 37

İleri doğru yedişer ritmik sayarak taşları boyayalım, tavşanı havuca ulaştıralım.

ETKİNLİK 38

İleri doğru yedişer ritmik saymayla ilgili doğru cevapların harflerini boyayalım. Boyalı harflerle şifre oluşturalım.

7'den başlarsak 4. söylenen sayı

→ S 21 Y 28 T 35

21'den üç sonra söylenen sayı

→ C 28 A 35 E 42

14'ten başlarsak 5. söylenen sayı

→ D 42 S 49 Y 56

56'dan sonra söylenen sayı

→ İ 63 O 70 Ü 77

49'dan dört sonra söylenen sayı

→ T 70 Ş 77 A 84

28'den başlarsak 6. söylenen sayı

→ E 63 Ü 70 İ 77

35'ten beş sonra söylenen sayı

→ T 56 P 63 R 70

ŞİFRE → Y E D İ Ş E R S A Y A L I M

ETKİNLİK 39

Tabloda ileri doğru sekizer sayarak söylediğimiz sayıları boyayalım.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

ETKİNLİK 40

Kolyelerdeki boşlukları sekizer ritmik sayarak tamamlayalım.

ETKİNLİK 41

İleri doğru sekizer ritmik sayarak taşları boyayalım, sincabı fındığa ulaştıralım.

ETKİNLİK 42

İleri doğru sekizer ritmik saymayla ilgili doğru cevapların harflerini boyayalım. Boyalı harflerle şifre oluşturalım.

8'den başlarsak 8. söylenen sayı

→ S 64 P 72 R 80

16'dan üç sonra söylenen sayı

→ F 32 E 40 G 48

32'den başlarsak 5. söylenen sayı

→ M 48 L 56 K 64

24'ten başlarsak söylenmeyen sayı

→ E 40 İ 46 Ö 56

40'tan dört sonra söylenen sayı

→ T 56 Z 72 V 88

48'den başlarsak 5. söylenen sayı

→ E 60 Ü 72 İ 80

72'den bir önce söylenen sayı

→ Z 48 R 56 M 64

ŞİFRE →

S E K İ Z İ M

S E K S E K

ETKİNLİK 43

Tabloda ileri doğru dokuzar sayarak söylediğimiz sayıları boyayalım.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

ETKİNLİK 44

Kolyelerdeki boşlukları dokuzar ritmik sayarak tamamlayalım.

ETKİNLİK 45

İleri doğru dokuzar ritmik sayarak taşları boyayalım, köpeği kemiğe ulaştıralım.

ETKİNLİK 46

İleri doğru dokuzar ritmik saymayla ilgili doğru cevapların harflerini boyayalım. Boyalı harflerle şifre oluşturalım.

9'dan başlarsaq 3. söylenen sayı

→ Y 18 D 27 T 36

36'dan sonra söylenen sayı

→ O 45 E 54 A 63

18'den başlarsak 6. söylenen sayı

→ M 54 K 63 D 72

45'ten altı sonra söylenen sayı

→ Ü 72 i 81 U 99

18'den başlarsak 4. söylenen sayı

→ S 36 Z 45 V 54

36'dan başlarsak söylenmeyen sayı

→ i 45 A 53 E 63

45'ten başlarsak 5. söylenen sayı

→ K 63 T 72 R 81

SIEBEL

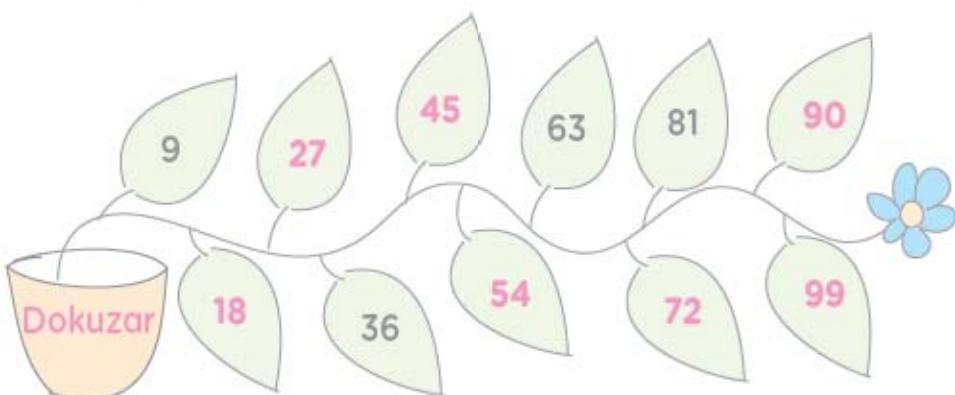
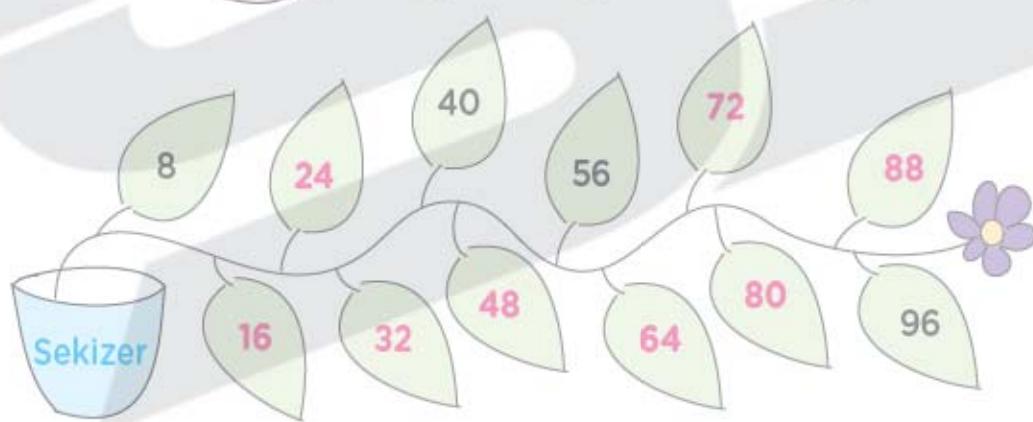
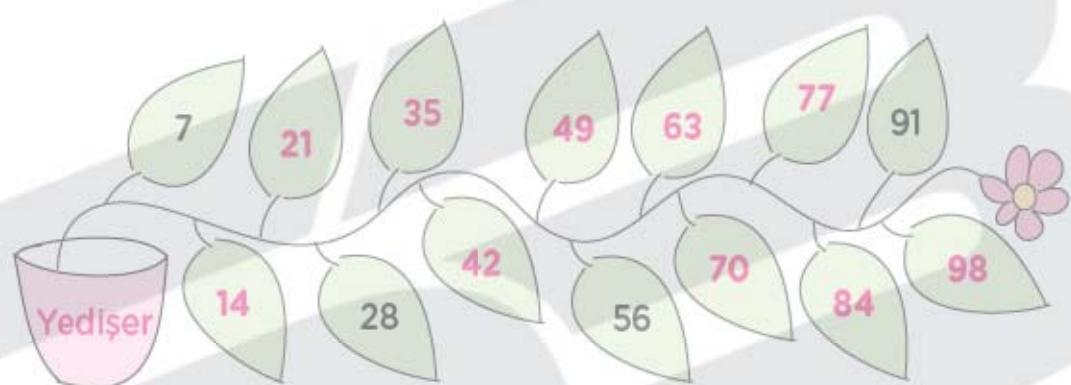
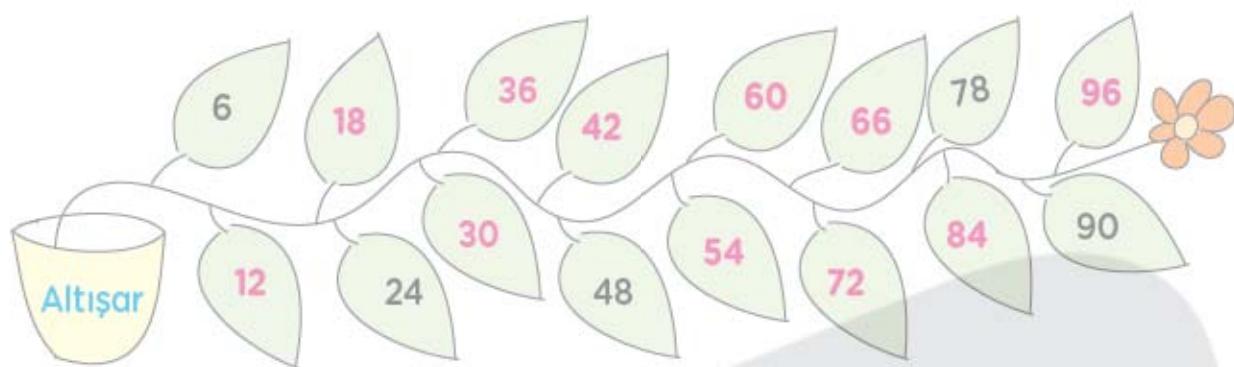
P S A Y D I M

SIFRE ➔

ŞİFRE → DOKUZAR SAYDIM

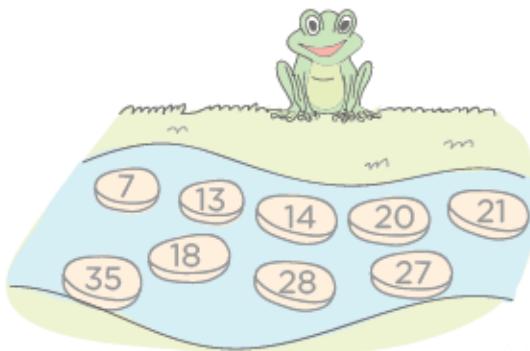
ETKİNLİK 47

Aşağıdaki ritmik saymalarda boş bırakılan yerleri tamamlayalım.

KONU DEĞERLENDİRME - 6

- 1** Kurbağa, yedişer ritmik sayma yapılmış taşların üzerine atlayarak nehrin karşı tarafına geçeceklerdir.

Aşağıdaki taşlardan hangilerine sırayla atlayarak geçer?

- A) 7 - 18 - 21 - 28 - 35
B) 7 - 14 - 21 - 28 - 35
 C) 7 - 13 - 20 - 27 - 28

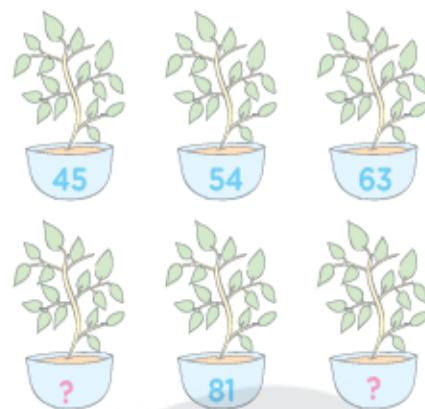
- 2** 40 sayılarından başlayarak sekizer ritmik sayarken 4. saymada söylediğimiz sayı kaçtır?

- A) 56 **B)** 64 C) 72

- 3** Altışar saymada 30'dan önce ve sonra söylediğimiz sayılar sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** 24, 36 B) 36, 42
 C) 18, 24

4

Dokuzar ritmik sayarken “?” olan saksılara sırası ile aşağıdaki sayılarından hangileri gelmelidir?

- A) 45, 56 **B)** 72, 90
 C) 75, 86

- 5** Sekizer ritmik sayma yapan çocukların hangisi doğru saymıştır?

A) 8 - 12 - 24 - 32 - 40

Efe

B) 8 - 16 - 24 - 33 - 41

Mert

C) 8 - 16 - 24 - 32 - 40

Azra

- 6** İlleri doğru dokuzar ritmik sayarken 3. söylenen sayı 72 ise saymaya hangi sayıdan başlanmıştır?

- A) 36 B) 45 **C)** 54

SAYI ÖRÜNTÜLERİ

• Aralarındaki fark sabit olan sayı örüntüsünü genişletir ve oluşturur.

ETKİNLİK 48

Verilen örüntülerin kuralını bulup istenilen adım kadar ilerletelim.

- a)

Kural: Üç artıyor.

- b)

Kural: Altı artıyor.

- c)

Kural: Beş artıyor, bir azalıyor.

- c)

Kural: Altı artıyor, iki azalıyor.

- d)

Kural: Yedi artıyor.

- e)

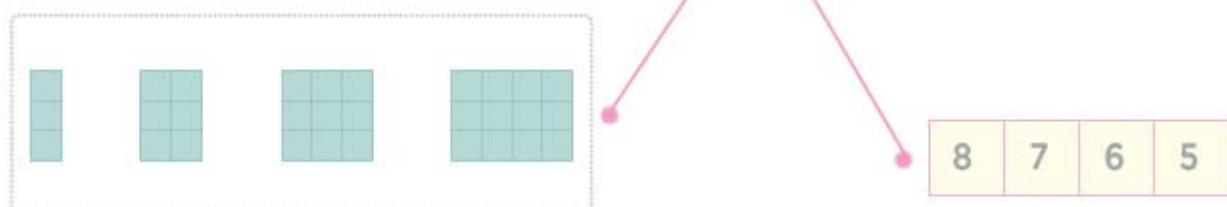
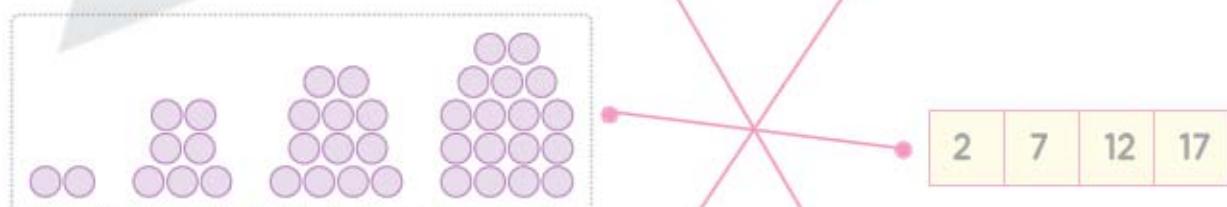
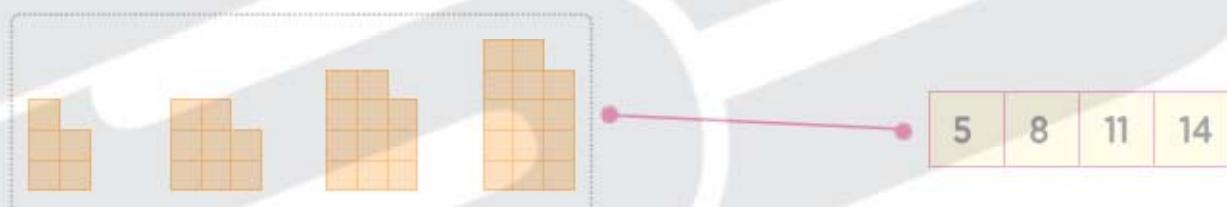
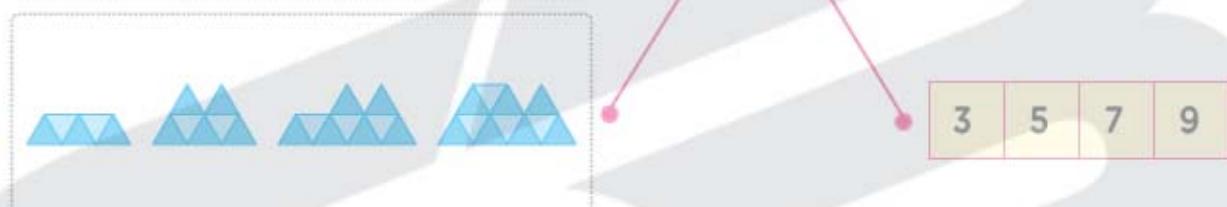
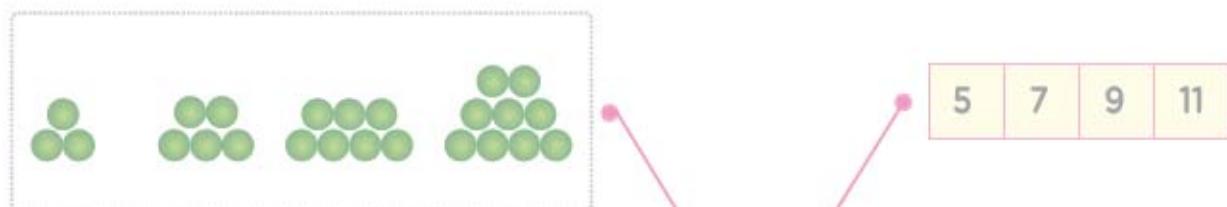
Kural: On artıyor.

- f)

Kural: Dokuz artıyor, beş azalıyor.

ETKİNLİK 49

Modelleri uygun sayı örüntüleri ile eşleştirelim.

ETKİNLİK 50

Örütüde kuralı bozan sayının üzereine "X" koyarak yerine gelmesi gereken sayıyı örnekteki gibi yazalım.

15 - 18 - 22 - 24 - 27	21
------------------------	----

a)

12 - 16 - 20 - 25 - 28	24
------------------------	----

b)

70 - 65 - 60 - 54 - 50	55
------------------------	----

c)

9 - 14 - 18 - 24 - 29	19
-----------------------	----

c)

32 - 40 - 48 - 57 - 64	56
------------------------	----

d)

3 - 9 - 15 - 24 - 27	21
----------------------	----

e)

7 - 13 - 11 - 17 - 16	15
-----------------------	----

f)

40 - 32 - 24 - 18 - 8	16
-----------------------	----

g)

2 - 7 - 12 - 16 - 22	17
----------------------	----

h)

35 - 42 - 48 - 56 - 63	49
------------------------	----

i)

8 - 3 - 11 - 6 - 15	14
---------------------	----

j)

24 - 28 - 32 - 35 - 40	36
------------------------	----

ETKİNLİK 51

Kuralı verilen örütüyü örnekteki gibi oluşturalım.

Kural : Sayı 3 artsın.

12 - 15 - 18 - 21 - 24

a) Kural : Sayı 4 artsın.

24 - 28 - 32 - 36 - 40

b) Kural : Sayı 5 artsın, 2 azalsın.

3 - 8 - 6 - 11 - 9

c) Kural : Sayı 6 artsın.

30 - 36 - 42 - 48 - 54

c) Kural : Sayı 5 artsın.

17 - 22 - 27 - 32 - 37

d) Kural : Sayı 3 azalıp, 2 artsın.

10 - 7 - 9 - 6 - 8

e) Kural : Sayı 2 artsın.

42 - 44 - 46 - 48 - 50

KONU DEĞERLENDİRME - 7

1

15	22	29	●	43	▲
----	----	----	---	----	---

Yukarıdaki örüntü ile ilgili verilenlerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Sayılar yedi artmıştır.
- B)** ● yerine 36 gelmelidir.
- C) ▲ yerine 50 gelmelidir.

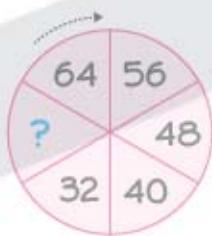
2

3	7	11	15	19	23
---	---	----	----	----	----

Örüntünün kuralı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sayı her seferinde 3 artmıştır.
- B)** Sayı her seferinde 4 artmıştır.
- C) Sayı her seferinde 4 azalmıştır.

3 Yandaki örüntüde “?” kaçtır?

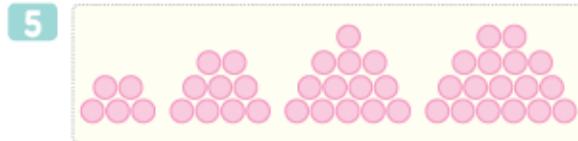
- A)** 24
- B) 26
- C) 28

4

40	48	56	63	72	80
----	----	----	----	----	----

Yukarıda örüntüyü bozan sayı hangisidir?

- A) 72
- B)** 63
- C) 56

Modelin, sayı örüntüsüyle gösterimi hangisidir?

- A) 5 - 8 - 11 - 14
- B) 5 - 9 - 12 - 16
- C)** 5 - 9 - 13 - 17

6 **Kural:** Sayı 5 artsın, 3 azalsın.

Hangi örüntü yukarıdaki kurula uygundur?

- A) 2 - 7 - 12 - 17 - 22
- B) 4 - 9 - 8 - 13 - 12
- C)** 6 - 11 - 8 - 13 - 10

7

9 - 13 - ● - 21 - ▲

Örüntüde “●” ve “▲” yerine hangi sayılar yazılmalıdır?

- A)** ● : 17 ▲ : 25
- B) ● : 17 ▲ : 24
- C) ● : 16 ▲ : 25

TEK VE ÇİFT DOĞAL SAYILAR

- Tek ve çift doğal sayıları kavrama
- Tek ve çift sayıların toplamlarını model üzerinde inceleyerek toplamların tek mi çift mi olduğunu ifade eder.

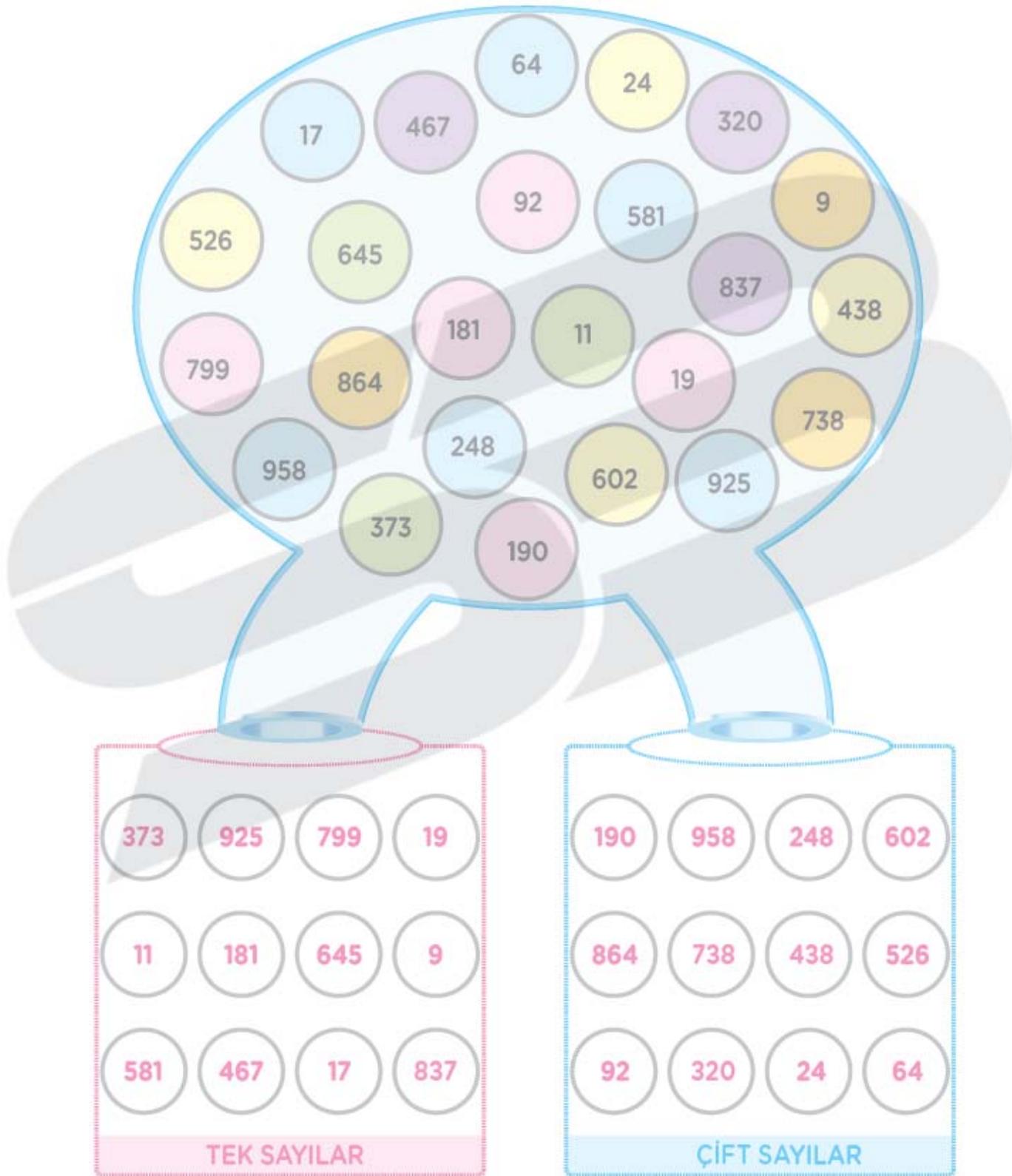
ETKİNLİK 52

Nesneleri örnekteki gibi eşleştirelim. Nesne sayılarını yazarak tek mi çift mi olduğunu yazalım.

Nesneler	Nesne Sayısı	Tek mi? Çift mi?
	10	Çift
	13	tek
	4	çift
	33	tek
	14	çift
	34	çift
	7	tek
	12	çift
	40	çift
	23	tek

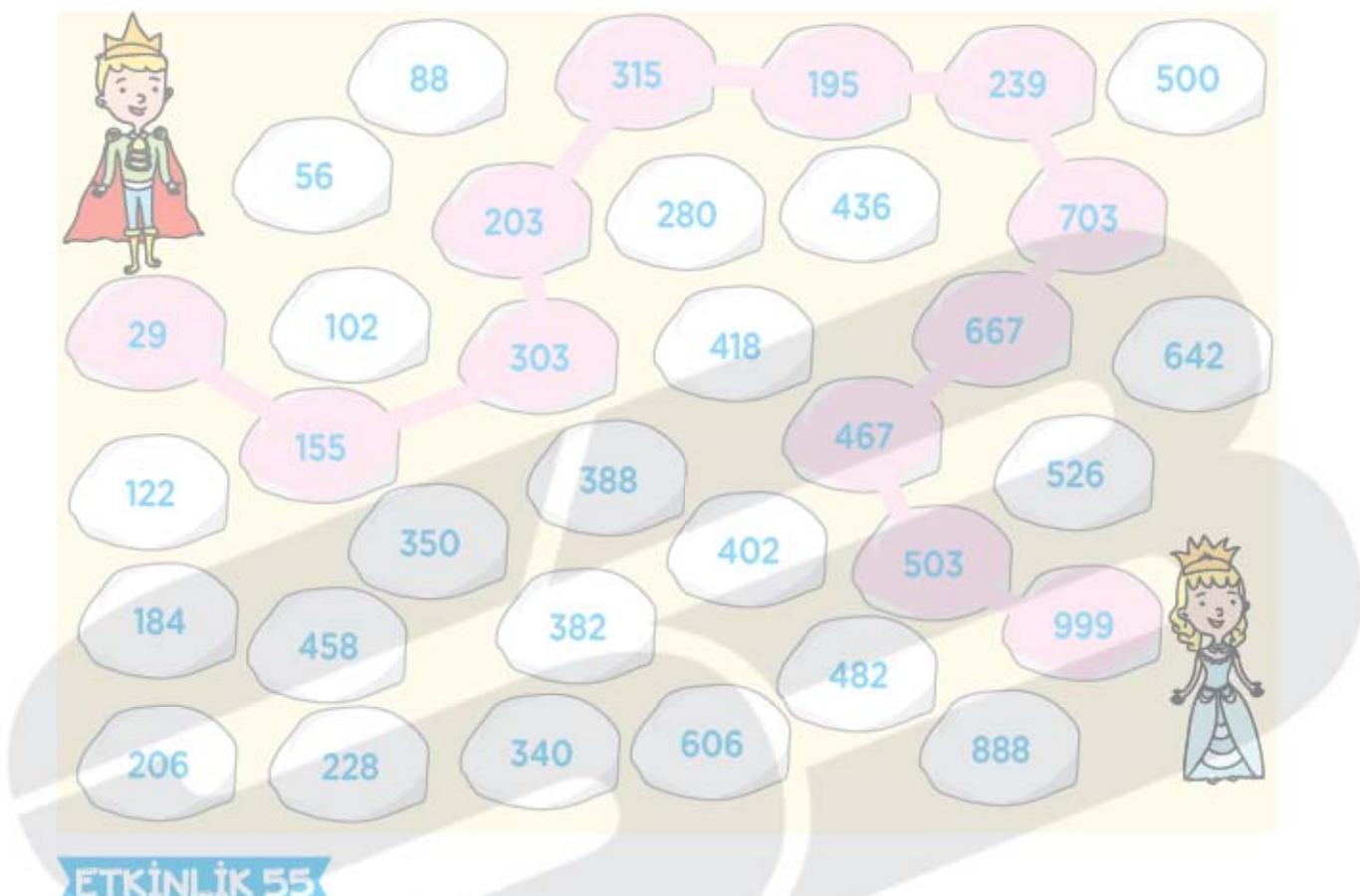
ETKİNLİK 53

Fanüsteki sayıların yazılı olduğu topları tek sayı veya çift sayı bölümüne dağıtalım.

ETKİNLİK 54

Tek sayıların yazılı olduğu taşları boyayarak prensin prensesi kurtarmasına yardım edelim.

ETKİNLİK 55

Tablodaki sayılar "Tek mi, Çift mi?" işaretleyelim.

Sayı	Tek	Çift
326		✓
635	✓	
309	✓	
120		✓
737	✓	
202		✓
111	✓	

Sayı	Tek	Çift
474		✓
218		✓
745	✓	
376		✓
803	✓	
100		✓
427	✓	

Sayı	Tek	Çift
49	✓	
92		✓
117	✓	
246		✓
305	✓	
482		✓
798		✓

ETKİNLİK 56

Aşağıdaki açıklamalara uygun sayıları yazalım.

a)

Bir basamaklı en büyük tek sayı

9

b)

Bir basamaklı en büyük çift sayı

8

c)

İki basamaklı en küçük çift sayı

10

ç)

İki basamaklı en büyük tek sayı

99

d)

İki basamaklı en küçük tek sayı

11

e)

İki basamaklı en büyük çift sayı

98

f)

Üç basamaklı en büyük çift sayı

998

g)

Üç basamaklı en küçük çift sayı

100

ğ)

Üç basamaklı en büyük tek sayı

999

h)

Üç basamaklı en küçük tek sayı

101

i)

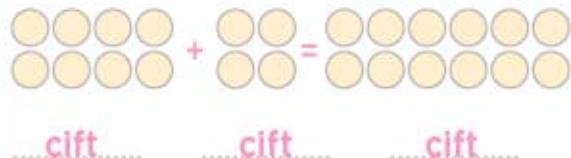
Üç basamaklı 120'den büyük en küçük çift sayı

122

TEK VE ÇİFT DOĞAL SAYILARIN TOPLANMASI

ETKİNLİK 57

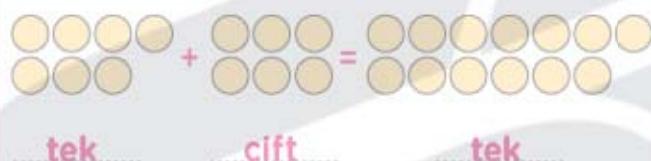
Tek ve çift sayıların toplanması ile ilgili modellemedeki boşlukları "tek" veya "çift" yazarak dolduralım.

İkiçift..... sayının toplamı her zamançift..... sayıdır.

İkitek..... sayının toplamı her zamançift..... sayıdır.

Bir tek sayı ile birçift..... sayının toplamı her zamantek..... sayıdır.

ETKİNLİK 58

Aşağıdaki toplama işlemlerini yapıp sayıların tek ya da çift olduğunu belirtelelim.

a)

$$\begin{array}{r}
 17 \\
 + 26 \\
 \hline
 43
 \end{array}$$

Tek	Çift
✓	
	✓
✓	

b)

$$\begin{array}{r}
 143 \\
 + 233 \\
 \hline
 376
 \end{array}$$

Tek	Çift
✓	
✓	
	✓

c)

$$\begin{array}{r}
 55 \\
 + 24 \\
 \hline
 79
 \end{array}$$

Tek	Çift
✓	
	✓
✓	

c)

$$\begin{array}{r}
 267 \\
 + 96 \\
 \hline
 363
 \end{array}$$

Tek	Çift
✓	
	✓
✓	

d)

$$\begin{array}{r}
 44 \\
 + 56 \\
 \hline
 100
 \end{array}$$

Tek	Çift
	✓
	✓
	✓

e)

$$\begin{array}{r}
 321 \\
 + 269 \\
 \hline
 590
 \end{array}$$

Tek	Çift
✓	
✓	
	✓

KONU DEĞERLENDİRME - 8

1

0	1	5	6	8
---	---	---	---	---

Yukarıdaki sayılarla yazılabilecek üç basamaklı en büyük tek sayı ile üç basamaklı en küçük çift sayı aşağıdakilerden hangisidir?

En Büyükk Tek Sayı	En Küçük Çift Sayı
A) 865	105
B) 865	106
C) 685	106

2 Aşağıda verilen toplama işlemlerinden hangisinin cevabı çift doğal sayıdır?

A)
$$\begin{array}{r} 24 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$$

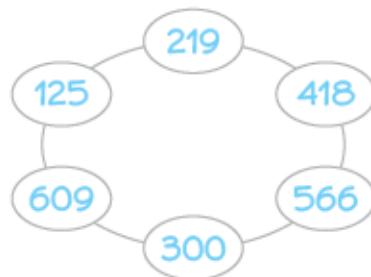
B)
$$\begin{array}{r} 37 \\ + 42 \\ \hline \end{array}$$

C)
$$\begin{array}{r} 16 \\ + 15 \\ \hline \end{array}$$

3 Aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

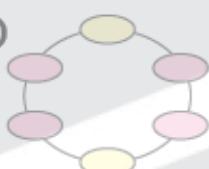
- A) İki tek sayının toplamı tek sayıdır.
- B) İki çift sayının toplamı tek sayıdır.
- C) İki tek sayının toplamı çift sayıdır.

4

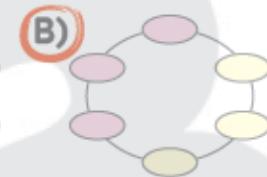

Şekildeki sayılarından tek olanlar pembeye, çift olanlar sarıya boyanırsa hangisi oluşur?

A)

B)

C)

5

Şekle göre ▲ ve ● kaç olabilir?

	▲	●
A)	194	304
B)	603	171
C)	571	252

ROMEN RAKAMLARI

• 20'ye kadar olan Romen rakamlarını okur ve yazar.

ETKİNLİK 59

Aşağıdaki sayı sembollerinin hangi eski uygarlığa ait olduğunu işaretleyelim.

Sayı Semboller	Eski Uygarlık	Mısır Sayıları	Sümer Sayıları	Romen Rakamları
/ - ①		✓		
IV - ④				✓
Q - 100		✓		
▼▼▼ - 5			✓	
^K - 20		✓		
X - 10				✓
YY - 2			✓	
< - 10			✓	

ETKİNLİK 60

Aşağıdaki Romen rakamlarını sayılarla yazalım.

Romen rakamı	Sayı	Romen rakamı	Sayı
XIX	19	XI	11
II	2	VI	6
VII	7	XIII	13
XII	12	XIV	14
XVI	16	III	3
IV	4	IX	9
XVIII	18	XVII	17
V	5	X	10
VIII	8	XV	15

ETKİNLİK 61

Verilen işlemleri yapalım. Sonuçları çift olanları sırada tek olanları pembe boyayalım.

a) $X + X =$ 20

b) $XIV - IV =$ 10

c) $IX + V =$ 14

d) $XIII + II =$ 15

e) $XII - V =$ 7

ETKİNLİK 62

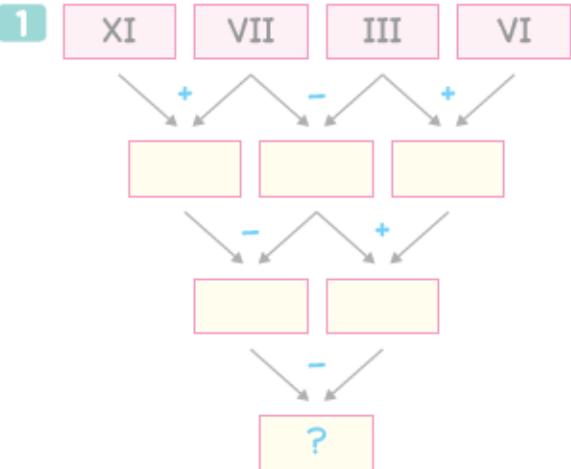
Aşağıda çocukların yaşları verilmiştir.

Aşağıdaki soruları görseldeki bilgilere göre cevaplayalım.

1. Eda, Arzu'dan kaç yaş büyütür?
7
2. Cihan ile Zeynep'in arasında kaç yaş fark vardır? 5
3. En büyük kimdir? Eda
4. En küçük kimdir? Sevgi

KONU DEĞERLENDİRME - 9

Şemaya göre "?" kaçtır?

- A) I B) II C) V

2 Eşleştirmelerden hangisi yanlışdır?

- A) XV → 15
B) XVI → 16
C) XIV → 19

3

Üzerinde aynı değerde sayılar olan yapraklar eşleştirilirse kaç yaprak açıkta kalır?

- A) 1 B) 2 C)

4

• XI = 11	• VII = 8
• V = 5	• XX = 20
• IX = 10	• XV = 15
• XVI = 13	• XIV = 14

Yukarıda verilenlerden kaç tanesi doğrudur?

- A) 4 B) 5 C) 6

5 16'dan sonra gelen çift doğal sayının Romen rakamı ile yazılışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) XVI B) XVII C) XVIII

6

$$15 > ? > 11$$

olduğuna göre, "?" yerine hangisi yazılabilir?

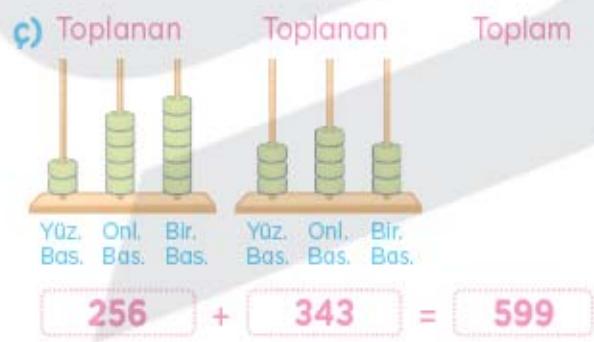
- A) XIV B) XVI C) XVII

DOĞAL SAYILARLA TOPLAMA İŞLEMİ

• En çok üç basamaklı sayılarla eşdeğer ve eldeli toplama işlemi yapın.

ETKİNLİK 63

Abaküsle modellenen toplama işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

ETKİNLİK 64

Toplama işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

$$134 + 65$$

Y	O	B
1	3	4
	6	5
+ 1	9	9

$$291 + 308$$

Y	O	B
2	9	1
3	0	8
+ 5	9	9

$$253 + 134$$

Y	O	B
2	5	3
+ 1	3	4
3	8	7

$$417 + 142$$

Y	O	B
4	1	7
1	4	2
+ 5	5	9

$$215 + 222$$

Y	O	B
2	1	5
+ 2	2	2
4	3	7

$$354 + 225$$

Y	O	B
3	5	4
2	2	5
+ 5	7	9

$$307 + 242$$

Y	O	B
3	0	7
+ 2	4	2
5	4	9

$$503 + 242$$

Y	O	B
5	0	3
2	4	2
+ 7	4	5

ETKİNLİK 65

Aşağıdaki toplama işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

Birinci Adım Birliklerin ToplAMI	İkinci Adım Onlukların ToplAMI	Üçüncü Adım Yüzlüklerin ToplAMI
$\begin{array}{r} 6 + 7 = 13 \\ \textcircled{1} \quad \textcircled{1} \\ 276 \\ + 147 \\ \hline 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{1} + 7 + 4 = 12 \\ \textcircled{1} \quad \textcircled{1} \\ 276 \\ + 147 \\ \hline 23 \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{1} + 2 + 1 = 4 \\ \textcircled{1} \\ 276 \\ + 147 \\ \hline 423 \end{array}$
$\begin{array}{r} 8 + 4 = 12 \\ \textcircled{1} \\ 358 \\ + 164 \\ \hline 2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 + 5 + 6 = 12 \\ \textcircled{1} \quad \textcircled{1} \\ 358 \\ + 164 \\ \hline 22 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 + 3 + 1 = 5 \\ \textcircled{1} \\ 358 \\ + 164 \\ \hline 522 \end{array}$
$\begin{array}{r} 5 + 9 = 14 \\ \textcircled{1} \\ 495 \\ + 239 \\ \hline 4 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 + 9 + 3 = 13 \\ \textcircled{1} \quad \textcircled{1} \\ 495 \\ + 239 \\ \hline 34 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 + 4 + 2 = 7 \\ \textcircled{1} \\ 495 \\ + 239 \\ \hline 734 \end{array}$

ETKİNLİK 66

Aşağıdaki toplama işlemlerini yaparak şifreyi bulalım.

$$\begin{array}{r} L \\ 712 \\ + 198 \\ \hline 910 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} U \\ 476 \\ + 368 \\ \hline 844 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} U \\ 536 \\ + 285 \\ \hline 821 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} I \\ 175 \\ + 237 \\ \hline 412 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} Z \\ 619 \\ + 249 \\ \hline 868 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} K \\ 708 \\ + 149 \\ \hline 857 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} P \\ 139 \\ + 158 \\ \hline 297 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} D \\ 687 \\ + 187 \\ \hline 874 \end{array}$$

$$314 + 108 = 422 \quad I$$

$$448 + 275 = 723 \quad T$$

$$200 + 400 = 600 \quad Y$$

$$518 + 193 = 711 \quad I$$

ŞİFRE →

857	821	723	844	297	600	412	910	874	422	868	711
K	U	T	U	P	Y	I	L	D	I	Z	I

ETKİNLİK 67

Tablolardaki toplama işlemlerini yapalım.

+	117	124	138	146
382	499	506	520	528
122	239	246	260	268
405	522	529	543	551

+	132	257	392	401
141	173	398	533	542
261	393	518	653	662
199	331	456	591	600

ETKİNLİK 68

Verilen toplama işlemlerini yapalım.

a)

$$\begin{array}{r} Y \quad O \quad B \\ 2 \quad 4 \quad 7 \\ + \quad 4 \quad 8 \quad 1 \\ \hline 7 \quad 2 \quad 8 \end{array}$$

b)

$$\begin{array}{r} Y \quad O \quad B \\ 3 \quad 7 \quad 6 \\ + \quad 2 \quad 5 \quad 2 \\ \hline 6 \quad 2 \quad 8 \end{array}$$

c)

$$\begin{array}{r} Y \quad O \quad B \\ 1 \quad 8 \quad 3 \\ + \quad 2 \quad 0 \quad 7 \\ \hline 3 \quad 9 \quad 0 \end{array}$$

c)

$$\begin{array}{r} Y \quad O \quad B \\ 5 \quad 1 \quad 8 \\ + \quad 2 \quad 2 \quad 3 \\ \hline 7 \quad 4 \quad 1 \end{array}$$

d)

$$\begin{array}{r} Y \quad O \quad B \\ 3 \quad 4 \quad 5 \\ + \quad 4 \quad 6 \quad 2 \\ \hline 8 \quad 0 \quad 7 \end{array}$$

e)

$$\begin{array}{r} Y \quad O \quad B \\ 5 \quad 4 \quad 0 \\ + \quad 3 \quad 9 \quad 0 \\ \hline 9 \quad 3 \quad 0 \end{array}$$

f)

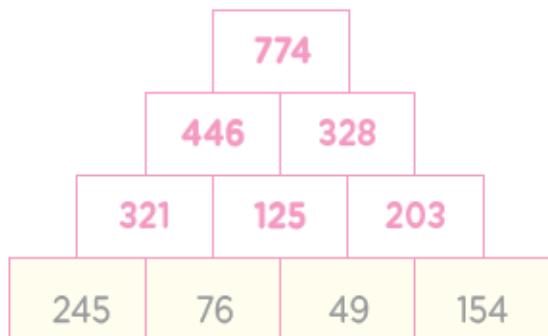
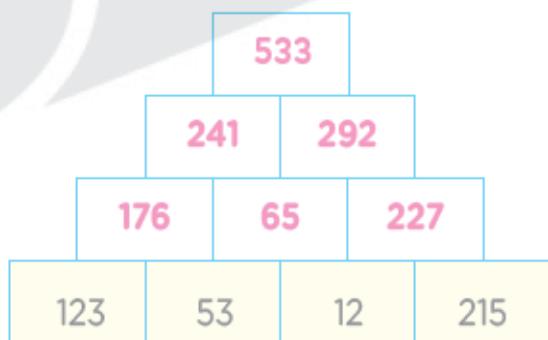
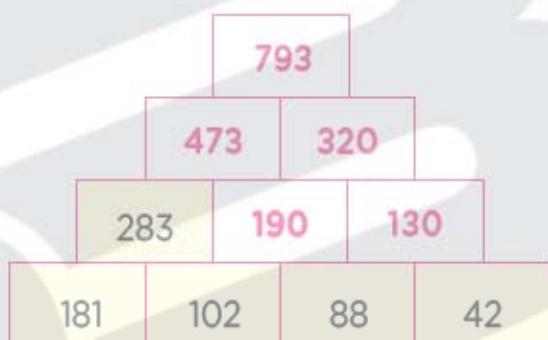
$$\begin{array}{r} Y \quad O \quad B \\ 3 \quad 8 \quad 7 \\ + \quad 3 \quad 3 \quad 3 \\ \hline 7 \quad 2 \quad 0 \end{array}$$

g)

$$\begin{array}{r} Y \quad O \quad B \\ 7 \quad 5 \quad 4 \\ + \quad 6 \quad 8 \\ \hline 8 \quad 2 \quad 2 \end{array}$$

ETKİNLİK 69

Örnekteki gibi toplamayı yapalım, zirveye ulaşalım.

TOPLANANLARIN YER DEĞİŞTİRMESİ

ETKİNLİK 70

Aşağıdaki toplamların yeri değişen toplama işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

$$(25 + 13) + 14 = ?$$

$$\underline{38} + 14 = 52$$

$$16 + (18 + 24) = ?$$

$$16 + \underline{(18 + 24)} = ?$$

$$16 + \underline{42} = 58$$

$$(37 + 23) + 12 = ?$$

$$\underline{(37 + 23)} + 12 = ?$$

$$60 + \underline{12} = 72$$

$$(25 + 14) + 13 = ?$$

$$\underline{(25 + 14)} + 13 = ?$$

$$39 + \underline{13} = 52$$

$$18 + (16 + 24) = ?$$

$$18 + \underline{(16 + 24)} = ?$$

$$18 + \underline{40} = 58$$

$$(37 + 12) + 23 = ?$$

$$\underline{(37 + 12)} + 23 = ?$$

$$49 + \underline{23} = 72$$

$$(14 + 13) + 25 = ?$$

$$\underline{(14 + 13)} + 25 = ?$$

$$27 + \underline{25} = 52$$

$$24 + (16 + 18) = ?$$

$$24 + \underline{(16 + 18)} = ?$$

$$24 + \underline{34} = 58$$

ETKİNLİK 71

Aşağıdaki parantezli işlemleri yapalım.

$$(43 + 18) + 23 = ?$$

$$\underline{(43 + 18)} + 23 = ?$$

$$61 + \underline{23} = 84$$

$$(67 + 25) + 33 = ?$$

$$\underline{(67 + 25)} + 33 = ?$$

$$92 + \underline{33} = 125$$

$$(182 + 138) + 90 = ?$$

$$\underline{(182 + 138)} + 90 = ?$$

$$320 + \underline{90} = 410$$

$$(211 + 77) + 128 = ?$$

$$\underline{(211 + 77)} + 128 = ?$$

$$288 + \underline{128} = 416$$

$$50 + (80 + 40) = ?$$

$$50 + \underline{(80 + 40)} = ?$$

$$50 + \underline{120} = 170$$

$$149 + (213 + 178) = ?$$

$$149 + \underline{(213 + 178)} = ?$$

$$149 + \underline{391} = 540$$

$$(65 + 47) + (84 + 28) = ?$$

$$\underline{(65 + 47)} + \underline{(84 + 28)} = ?$$

$$112 + 112 = 224$$

$$(218 + 149) + (345 + 276) = ?$$

$$\underline{(218 + 149)} + \underline{(345 + 276)} = ?$$

$$367 + 621 = 988$$

KONU DEĞERLENDİRME - 10

- 1** Aşağıdaki işlemlerden hangisinin sonucu yanlıştır?

A)
$$\begin{array}{r} 379 \\ + 416 \\ \hline 795 \end{array}$$

B)
$$\begin{array}{r} 247 \\ + 258 \\ \hline 505 \end{array}$$

C)
$$\begin{array}{r} 610 \\ + 194 \\ \hline 704 \end{array}$$

- 2** Üç basamaklı en büyük çift sayının 1 fazlası kaçtır?

A) 997

B) 998

C) 999

3
$$\begin{array}{r} 307 \\ + 343 \\ \hline \blacksquare \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 593 \\ + 107 \\ \hline \blacktriangle \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 126 \\ + 343 \\ \hline \bullet \end{array}$$

Yukarıdaki toplama işlemlerinin sonuçlarının büyükten küçüğe doğru sıralaması hangi seçenekte verilmiştir?

A) $\blacksquare > \blacktriangle > \bullet$

B) $\blacktriangle > \bullet > \blacksquare$

C) $\blacktriangle > \blacksquare > \bullet$

4
$$\begin{array}{r} A = 5 \\ B = 4 \\ C = 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ABC \\ + CAB \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

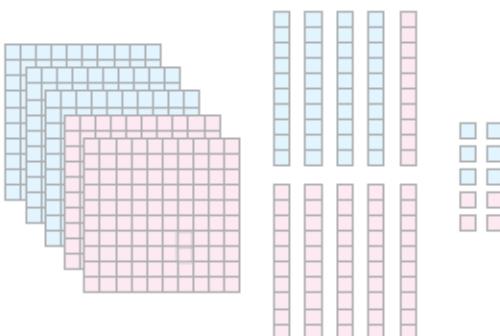
Yukarıda verilen toplama işleminin sonucu kaçtır?

A) 897

B) 807

C) 798

5

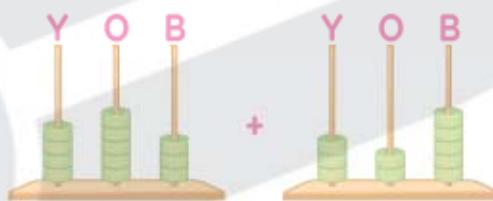
Onluk taban blokları ile oluşturmuş sayıların toplamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 610

B) 600

C) 510

6

Modeldeki toplama işleminin sonucu hangisidir?

A) 770

B) 774

C) 778

7

$248 + 135 = \blacktriangle$

$197 + 124 = \bullet$

olduğuna göre, $\blacktriangle + \bullet$ toplamı kaçtır?

A) 704

B) 705

C) 706

+	112	200	286
317			A
108	B	C	
420			D

8, 9, 10 ve 11. soruları tabloya göre cevaplayınız.

8 A yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 603 B) 517 C) 429

9 B yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 532 B) 429 C) 220

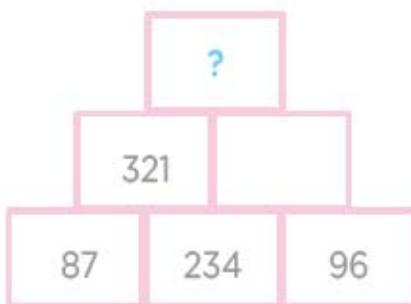
10 C yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 517 B) 308 C) 620

11 D yerine hangi sayı gelmelidir?

- A) 706 B) 620 C) 394

12

Tablodaki "?" yerine hangi sayı gelmelidir?

- A) 430 B) 555 C) 651

13 $(148 + 235) + 86$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) 469 B) 383 C) 321

14

$$245 + 76 = \blacktriangle$$

$$178 + 54 = \blacksquare$$

olduğuna göre, $\blacktriangle + \blacksquare$ toplamı kaçtır?

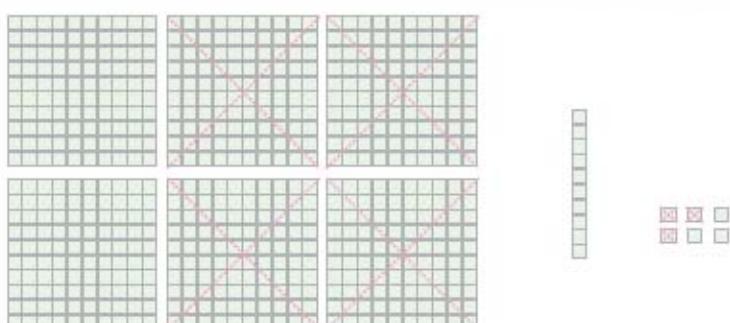
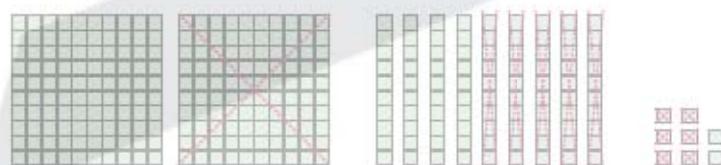
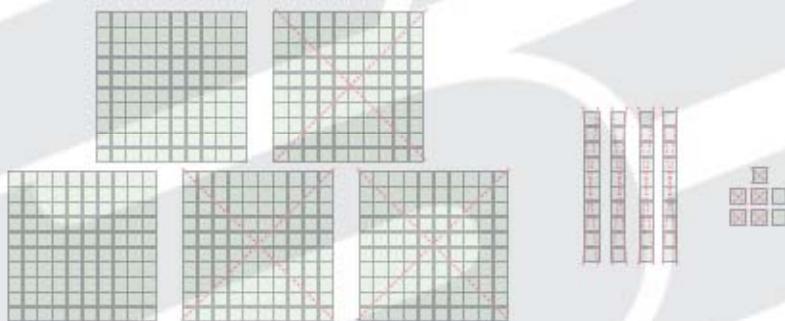
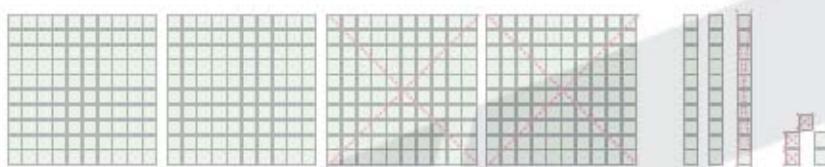
- A) 453 B) 553 C) 653

DOĞAL SAYILARLA ÇIKARMA İŞLEMİ

• Onluk bozmayı gerektiren ve gerektirmeyen çıkarma işlemi yapın;

ETKİNLİK 72

Onluk taban blokları ile modellenen çıkarma işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

ETKİNLİK 73

Cıkarma işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

SAYI

$$\begin{array}{r} 7 \text{ yüzlük} + 6 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik} \\ - 3 \text{ yüzlük} + 2 \text{ onluk} + 4 \text{ birlik} \\ \hline 4 \text{ yüzlük} + 4 \text{ onluk} + 1 \text{ birlik} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \text{ yüzlük} + 3 \text{ onluk} + 7 \text{ birlik} \\ - 4 \text{ yüzlük} + 2 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik} \\ \hline 0 \text{ yüzlük} + 1 \text{ onluk} + 2 \text{ birlik} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \text{ yüzlük} + 4 \text{ onluk} + 9 \text{ birlik} \\ - 1 \text{ yüzlük} + 1 \text{ onluk} + 7 \text{ birlik} \\ \hline 2 \text{ yüzlük} + 3 \text{ onluk} + 2 \text{ birlik} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \text{ yüzlük} + 7 \text{ onluk} + 6 \text{ birlik} \\ - 2 \text{ yüzlük} + 7 \text{ onluk} + 2 \text{ birlik} \\ \hline 3 \text{ yüzlük} + 0 \text{ onluk} + 4 \text{ birlik} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \text{ yüzlük} + 5 \text{ onluk} + 4 \text{ birlik} \\ - 5 \text{ yüzlük} + 3 \text{ onluk} + 1 \text{ birlik} \\ \hline 3 \text{ yüzlük} + 2 \text{ onluk} + 3 \text{ birlik} \end{array}$$

İŞLEM

$$\begin{array}{r} 765 \rightarrow \text{eksilen} \\ - 324 \rightarrow \text{çıkan} \\ \hline 441 \rightarrow \text{fark} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 437 \rightarrow \text{Eksilen} \\ - 425 \rightarrow \text{Çıkan} \\ \hline 12 \rightarrow \text{Fark} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 349 \rightarrow \text{Eksilen} \\ - 117 \rightarrow \text{Çıkan} \\ \hline 232 \rightarrow \text{Fark} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 576 \rightarrow \text{Eksilen} \\ - 272 \rightarrow \text{Çıkan} \\ \hline 304 \rightarrow \text{Fark} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 854 \rightarrow \text{Eksilen} \\ - 531 \rightarrow \text{Çıkan} \\ \hline 323 \rightarrow \text{Fark} \end{array}$$

ETKİNLİK 74

Onluk taban blokları ile verilen çıkarma işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

$\begin{array}{r} 2 \textcolor{red}{4} 3 \\ - 1 2 8 \\ \hline 1 1 5 \end{array}$		
--	--	--

2 yüzlük + 4 onluk + 3 birlik → 2 yüzlük + 4 onluk + 3 birlik
 1 yüzlük + 2 onluk + 8 birlik → 1 yüzlük + 2 onluk + 8 birlik

 1 yüzlük + 1 onluk + 5 birlik

$\begin{array}{r} 2 \textcolor{red}{1} 5 \\ - 1 7 3 \\ \hline \textcolor{red}{0}.4.2 \end{array}$		
---	--	--

2 yüzlük + 1 onluk + 5 birlik → 1 yüzlük + 11 onluk + 5 birlik
 1 yüzlük + 7 onluk + 3 birlik → 1 yüzlük + 7 onluk + 3 birlik

 0 yüzlük + 4 onluk + 2 birlik

$\begin{array}{r} 2 \textcolor{red}{1} 4 \\ - 1 5 6 \\ \hline \textcolor{red}{0}.5.8 \end{array}$		
---	--	--

2 yüzlük + 1 onluk + 4 birlik → 1 yüzlük + 10 onluk + 14 birlik
 1 yüzlük + 5 onluk + 6 birlik → 1 yüzlük + 5 onluk + 6 birlik

 0 yüzlük + 5 onluk + 8 birlik

ETKİNLİK 75

Aşağıdaki çıkarma işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

$$\begin{array}{r}
 5 \text{ yüzlük} + 6 \text{ onluk} + 4 \text{ birlik} \\
 - 3 \text{ yüzlük} + 2 \text{ onluk} + 8 \text{ birlik} \\
 \hline
 2 \text{ yüzlük} + 3 \text{ onluk} + 6 \text{ birlik}
 \end{array}$$

5 6 4
 3 2 8
 = 2 3 6

$$\begin{array}{r}
 7 \text{ yüzlük} + 5 \text{ onluk} + 3 \text{ birlik} \\
 - 5 \text{ yüzlük} + 3 \text{ onluk} + 6 \text{ birlik} \\
 \hline
 ?
 \end{array}$$

7 5 3
 5 3 6
 = 2 1 7

$$\begin{array}{r}
 4 \text{ yüzlük} + 3 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik} \\
 - 1 \text{ yüzlük} + 4 \text{ onluk} + 6 \text{ birlik} \\
 \hline
 ?
 \end{array}$$

4 3 5
 1 4 6
 = 2 8 9

$$\begin{array}{r}
 6 \text{ yüzlük} + 7 \text{ onluk} + 2 \text{ birlik} \\
 - 2 \text{ yüzlük} + 7 \text{ onluk} + 9 \text{ birlik} \\
 \hline
 ?
 \end{array}$$

6 7 2
 2 7 9
 = 3 9 3

$$\begin{array}{r}
 5 \text{ yüzlük} + 0 \text{ onluk} + 1 \text{ birlik} \\
 - 4 \text{ yüzlük} + 5 \text{ onluk} + 7 \text{ birlik} \\
 \hline
 ?
 \end{array}$$

5 0 1
 4 5 7
 = 0 4 4

ETKİNLİK 76

Aşağıdaki çıkarma işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

$ \begin{array}{r} 6 \textcolor{red}{\cancel{7}} \text{ } 4 \\ - 2 \text{ } 5 \text{ } 8 \\ \hline 4 \text{ } 1 \text{ } 6 \end{array} $ $ \begin{array}{r} 6 \text{ } 4 \text{ } 14 \\ 7 \text{ } 5 \text{ } 2 \\ - 4 \text{ } 9 \text{ } 5 \\ \hline 2 \text{ } 5 \text{ } 7 \end{array} $	$ \begin{array}{r} 5 \text{ } 6 \text{ } 7 \\ - 1 \text{ } 4 \text{ } 9 \\ \hline 4 \text{ } 1 \text{ } 8 \end{array} $ $ \begin{array}{r} 3 \text{ } 8 \text{ } 1 \\ - 1 \text{ } 0 \text{ } 6 \\ \hline 2 \text{ } 7 \text{ } 5 \end{array} $	$ \begin{array}{r} 4 \text{ } 2 \text{ } 12 \\ 5 \text{ } 3 \text{ } 2 \\ - 3 \text{ } 5 \text{ } 8 \\ \hline 1 \text{ } 7 \text{ } 4 \end{array} $ $ \begin{array}{r} 7 \text{ } 10 \text{ } 10 \\ 8 \text{ } 0 \text{ } 0 \\ - 4 \text{ } 1 \text{ } 3 \\ \hline 3 \text{ } 8 \text{ } 7 \end{array} $	$ \begin{array}{r} 6 \text{ } 4 \text{ } 14 \\ 6 \text{ } 6 \text{ } 6 \\ - 1 \text{ } 5 \text{ } 9 \\ \hline 1 \text{ } 1 \text{ } 5 \end{array} $ $ \begin{array}{r} 5 \text{ } 5 \text{ } 15 \\ 6 \text{ } 6 \text{ } 6 \\ - 1 \text{ } 7 \text{ } 7 \\ \hline 4 \text{ } 8 \text{ } 9 \end{array} $
$ \begin{array}{r} 6 \text{ } 5 \text{ } 4 \\ - 4 \text{ } 7 \\ \hline 6 \text{ } 0 \text{ } 7 \end{array} $ $ \begin{array}{r} 7 \text{ } 3 \text{ } 15 \\ 8 \text{ } 4 \text{ } 5 \\ - 2 \text{ } 5 \text{ } 8 \\ \hline 5 \text{ } 8 \text{ } 7 \end{array} $	$ \begin{array}{r} 5 \text{ } 0 \text{ } 0 \\ - 2 \text{ } 0 \text{ } 3 \\ \hline 2 \text{ } 9 \text{ } 7 \end{array} $ $ \begin{array}{r} 5 \text{ } 6 \text{ } 3 \\ - 2 \text{ } 5 \text{ } 8 \\ \hline 5 \text{ } 0 \text{ } 5 \end{array} $	$ \begin{array}{r} 9 \text{ } 0 \text{ } 4 \\ 8 \text{ } 0 \text{ } 1 \\ - 7 \text{ } 4 \text{ } 3 \\ \hline 2 \text{ } 7 \text{ } 6 \end{array} $ $ \begin{array}{r} 10 \text{ } 14 \\ 9 \text{ } 0 \text{ } 4 \\ - 7 \text{ } 4 \text{ } 3 \\ \hline 0 \text{ } 5 \text{ } 8 \end{array} $	$ \begin{array}{r} 9 \text{ } 1 \text{ } 4 \\ 8 \text{ } 1 \text{ } 4 \\ - 3 \text{ } 6 \text{ } 7 \\ \hline 5 \text{ } 4 \text{ } 7 \end{array} $ $ \begin{array}{r} 10 \text{ } 14 \\ 9 \text{ } 1 \text{ } 4 \\ - 3 \text{ } 8 \text{ } 7 \\ \hline 3 \text{ } 9 \text{ } 9 \end{array} $
$ \begin{array}{r} 7 \text{ } 6 \text{ } 3 \\ - 5 \text{ } 7 \text{ } 1 \\ \hline 1 \text{ } 4 \text{ } 3 \end{array} $ $ \begin{array}{r} 13 \text{ } 12 \\ 12 \text{ } 11 \\ - 2 \text{ } 1 \text{ } 7 \\ \hline 1 \text{ } 9 \text{ } 9 \end{array} $	$ \begin{array}{r} 8 \text{ } 0 \text{ } 1 \\ 7 \text{ } 0 \text{ } 1 \\ - 6 \text{ } 4 \text{ } 2 \\ \hline 3 \text{ } 5 \text{ } 4 \end{array} $ $ \begin{array}{r} 10 \text{ } 11 \\ 9 \text{ } 4 \text{ } 2 \\ - 5 \text{ } 3 \text{ } 12 \\ \hline 2 \text{ } 6 \text{ } 7 \end{array} $	$ \begin{array}{r} 11 \text{ } 10 \\ 10 \text{ } 9 \text{ } 4 \\ - 9 \text{ } 0 \text{ } 4 \\ \hline 3 \text{ } 7 \text{ } 5 \end{array} $ $ \begin{array}{r} 17 \text{ } 16 \\ 16 \text{ } 15 \text{ } 6 \\ - 15 \text{ } 6 \text{ } 6 \\ \hline 1 \text{ } 7 \text{ } 5 \end{array} $	$ \begin{array}{r} 16 \text{ } 15 \\ 15 \text{ } 14 \text{ } 6 \\ - 14 \text{ } 6 \text{ } 6 \\ \hline 1 \text{ } 9 \text{ } 4 \end{array} $

KONU DEĞERLENDİRME - 11

1 $785 - 476$ işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisi dir?

- A)** 309 **B)** 310
C) 319

2

Şemaya göre \star ve \square sayıları ile ilgili ifadelerden hangisi yanlışdır?

- A)** \star sayısı, yüzler basamağı 5 olan tek sayıdır.
B) \square sayısı, onlar basamağı 7 olan çift sayıdır.
C) $\star + \square$ toplamı 980 sayısından büyüktür.

3 Yandaki işleme göre, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

$$\begin{array}{r} \textcolor{pink}{\triangle} \\ - \textcolor{pink}{\square} \\ \hline \textcolor{pink}{\bullet} \end{array}$$

\triangle	\square	\bullet
Eksilen	Fark	Çıkan
Eksilen	Çıkan	Fark
Çıkan	Eksilen	Fark

4 Aşağıdaki çıkarma işlemlerinden hangisi yanlıştır?

- A)** $652 - 145 = 506$
B) $971 - 199 = 772$
C) $224 - 105 = 119$

5

$$\begin{array}{r} 503 \\ - 287 \\ \hline \end{array}$$

Yukarıdaki çıkarma işleminin farkı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A)** Çift sayıdır.
B) 50 ile toplamı 256 yapar.
C) 2 yüzlükten oluşur.

6

4 yüzlük 8 onluk 2 birlik

Öğretmen aşağıdaki işlemlerden hangisinin cevabını söylemiştir?

- A)** $627 - 145 =$
B) $638 - 256 =$
C) $640 - 208 =$

ZİHİNDEN ÇIKARMA İŞLEMİ

- İki basamaklı sayılarından 10'un katı olan iki basamaklı sayıları, üç basamaklı 100'un katı olan doğal sayılarından 10'un katı olan sayıları zihinden çıkarır.

ETKİNLİK 77

Aşağıdaki çıkarma işlemlerini örnekteki yöntemi kullanarak zihinden yapalım.

Örnek 1:

$$67 - 20$$

$$60 - 20 = 40$$

$$7 - 0 = 7$$

$$40 + 7$$

$$= 67$$

$$98 - 30$$

$$90 - 30 = 60$$

$$8 \dots - 0 \dots = 8 \dots$$

$$60 + 8 \dots = 68$$

$$89 - 60$$

$$80 - 60 = 20$$

$$9 \dots - 0 \dots = 9 \dots$$

$$20 + 9 \dots$$

$$= 29$$

$$45 - 20$$

$$40 - 20 = 20$$

$$5 \dots - 0 \dots = 5 \dots$$

$$20 + 5 \dots = 25$$

Örnek 2:

$$300 - 40$$

$$\begin{array}{cccc} -10 & -10 & -10 & -10 \\ 300 & -290 & -280 & -270 & -260 \\ ① & ② & ③ & ④ \end{array}$$

$$400 - 30$$

$$\begin{array}{cccc} -10 & -10 & -10 & -10 \\ 400 & -390 & -380 & -370 \\ ① & ② & ③ \end{array}$$

$$200 - 50$$

$$\begin{array}{ccccc} -10 & -10 & -10 & -10 & -10 \\ 200 & -190 & -180 & -170 & -160 & -150 \\ ① & ② & ③ & ④ & ⑤ \end{array}$$

$$500 - 20$$

$$\begin{array}{cc} -10 & -10 \\ 500 & -490 & -480 \\ ① & ② \end{array}$$

Örnek 3:

$$600 - 80$$

$$\begin{array}{rcl} 600 + 20 \rightarrow & 620 & \rightarrow 600 + 20 \\ 80 + 20 \rightarrow & \underline{-100} & \rightarrow \underline{-100} \\ & & 500 + 20 = 520 \end{array}$$

$$700 - 70$$

$$\begin{array}{rcl} 700 + 30 \rightarrow & 730 & \rightarrow 700 + 30 \\ 70 + 30 \rightarrow & \underline{-100} & \rightarrow \underline{-100} \\ & & 600 + 30 = 630 \end{array}$$

ETKİNLİK 7B

Aşağıdaki zihinden çıkarma işlemlerini örneklerdeki gibi yapalım.

1

48

$10 = 38$

$20 = 28$

$30 = 18$

2

73

$20 = \dots 53\dots$

$30 = \dots 43\dots$

$40 = \dots 33\dots$

3

67

$40 = \dots 27\dots$

$50 = \dots 17\dots$

$60 = \dots 7\dots$

4

95

$50 = \dots 45\dots$

$70 = \dots 25\dots$

$80 = \dots 15\dots$

5

$20 = 80$

$30 = 70$

$40 = 60$

$50 = \dots 450\dots$

$70 = \dots 430\dots$

$90 = \dots 410\dots$

6

$70 = \dots 230\dots$

$80 = \dots 220\dots$

$90 = \dots 210\dots$

7

$20 = \dots 680\dots$

$40 = \dots 660\dots$

$60 = \dots 640\dots$

ETKİNLİK 79

Aşağıdaki zihinden çıkarma işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

-	48	53	67	79
10	38	43	57	69
20	28	33	47	59
30	18	23	37	49
40	8	13	27	39

-	68	72	85	94
30	38	42	55	64
40	28	32	45	54
50	18	22	35	44
60	8	12	25	34

-	200	400	600	800
30	170	370	570	770
50	150	350	550	750
70	130	330	530	730
90	110	310	510	710

-	200	400	600	800
10	190	390	590	790
30	170	370	570	770
60	140	340	540	740
90	110	310	510	710

-	100	200	300	400
20	80	180	280	380
40	60	160	260	360
50	50	150	250	350
70	30	130	230	330

-	300	500	700	900
40	260	460	660	860
60	240	440	640	840
80	220	420	620	820
90	210	410	610	810

KONU DEĞERLENDİRME - 12

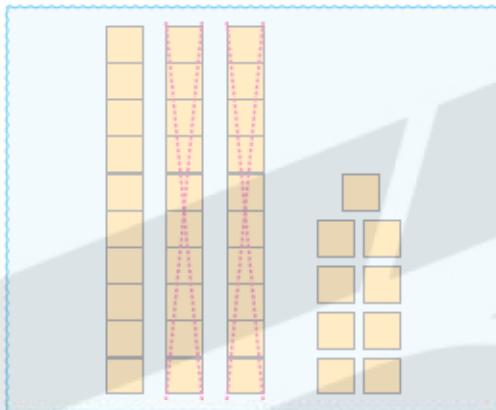
1 $85 - 20 = \text{▲}$

$63 - 30 = \text{●}$

▲ - ● işleminin sonucu kaçtır?

- A) 35 B) 32 C) 30

2

Modellemedeki çıkarma işlemi hangisidir?

- A) $39 - 19 = 20$
 B) $39 - 29 = 10$
 C) $39 - 20 = 19$

3 Aşağıdaki işlemlerden hangisinin sonucu diğerlerinden farklıdır?

- A) $87 - 40$ B) $75 - 30$
 C) $67 - 20$

4

$300 - 90$

işleminin sonucu hangisidir?

- A) 3 onluk 1 birlik
 B) 3 yüzlük 1 onluk
 C) 2 yüzlük 1 onluk

-	600	800	900
70	A	730	B
90	510	C	D

5, 6 ve 7. soruları tabloya göre cevaplandırınız.

5 A yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 530 B) 520 C) 510

6 B yerine hangi sayı yazılmalıdır?

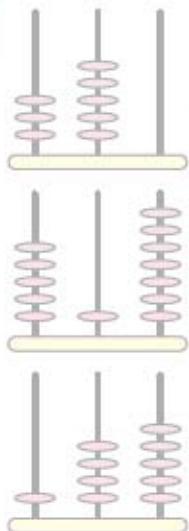
- A) 820 B) 830 C) 840

7 "D - C" işleminin sonucu kaçtır?

- A) 80 B) 90 C) 100

ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 1/A

1

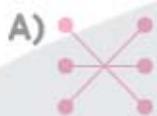

• • Yüz kırk beş

• • Üç yüz elli

• • Beş yüz on yedi

Abaküste verilen doğal sayıların okunuşlarıyla doğru eşleşmesi hangisidir?

2

"Yedi yüz otuz beş" doğal sayısının yüzler basamağındaki sayı 2 azaltılırsa yeni oluşan sayı hangisi olur?

A) 733

B) 705

C) 535

3

867 doğal sayısında kullanılan en küçük rakamın basamak değeri kaçtır?

A) 7

B) 60

C) 800

4 Aşağıdaki sayılardan hangisinin okunuşu doğru verilmiştir?

A) 414 ➤ Dört yüz dört

B) 109 ➤ Yüz dokuz

C) 786 ➤ Seksen altı

5 564 ve 606 sayılarındaki 6 rakamının basamak değerleri toplamı kaçtır?

A) 666

B) 606

C) 66

6

474	474
861	851
107	117

Yukarıdaki verilen sayıların arasında " $<$, $>$ ve $=$ " sembollerini kullanarak karşılaştırma yapılacaktır.

Sırasıyla hangi semboller kullanılır?

A) $>$, $<$, $=$ B) $=$, $>$, $<$ C) $<$, $<$, $=$

7

★ 4 onluk 5 birlik 4 yüzlük

★ 3 birlik 2 yüzlük 7 onluk

★ 8 yüzlük 5 birlik

Yukarıdaki sayıların küçükten büyüğe doğru sıralanışı hangisidir?

A) $327 < 454 < 805$

B) $273 < 454 < 805$

C) $273 < 445 < 805$

- 8** İleri doğru birer ritmik sayarken hangi çocuk hata yapmıştır?

87 - 88 - 89 - 90 - 91

Kenan

157 - 158 - 159 - 170 - 171

Kerem

214 - 215 - 216 - 217 - 218

Ceren

- 9** İleri doğru onar ritmik saymalar-
dan hangisi **yanlıştır**?

A) 37 - 47 - 57 - 67

B) 245 - 255 - 265 - 275

C) 679 - 689 - 699 - 719

10

78	178	278	▲	478
●	265	365	465	565
309	409	509	■	709

Yukarıdaki ritmik saymalarda
“▲, ●, ■” yerine hangileri gelme-
lidir?

	▲	●	■
A)	378	165	609
B)	288	175	619
C)	165	378	609

- 11** Ritmik saymalardan hangisi
doğrudur?

A) 24 - 30 - 36 - 42 - 46

B) 21 - 28 - 35 - 42 - 49

C) 24 - 32 - 40 - 42 - 50

- 12** 27'den başlayarak dokuzar rit-
mik sayarken 5. söylenen sayı
kaçtır?

A) 54

B) 63

C) 72

- 13**

1. 25▲ → 250

2. 2●7 → 300

Birinci sayı en yakın onluğa, ikin-
ci sayı en yakın yüzüle yuvar-
lanmıştır.

Buna göre, en büyük ▲ ve en kü-
çük ● değerinin toplamı kaçtır?

A) 8

B) 9

C) 10

- 14**

98 + (154 + 248)

Yukarıdaki işleminin sonucu kaç-
tır?

A) 496

B) 498

C) 500

ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 1/B

- 1** Aşağıdaki sayı dizilerinden hangisinde bir örüntü **yoktur**?

- A) 52 - 49 - 46 - 43 - 40
 B) 18 - 23 - 21 - 26 - 24
 C) 35 - 32 - 37 - 35 - 39

- 2** Yandaki örüntüde ? yerine hangi sayı gelmelidir?

- A) 45 B) 54 C) 63

- 3**

40	32	36	28	32	23
----	----	----	----	----	----

Yukarıdaki örüntüde kuralı bozulan sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 26 B) 32 C) 23

- 4**

0, 7, 2, 3

Yukarıda verilen rakamları birer kez kullanarak oluşturulacak üç basamaklı en büyük çift sayı ile üç basamaklı en küçük tek sayının farkı kaçtır?

- A) 529 B) 527 C) 502

- 5** Öğrenciler aşağıda tek ve çift sayılarla ilgili tablo oluştururken yanlışlık yapmışlardır.

Tek sayılar

89	47	51
50	69	21
45		

Çift sayılar

10	20	52
48	73	
64	88	

Hangi iki sayının yerleri değiştirilirse yanlışlık düzelmış olur?

- A) 47 - 88 B) 21 - 20
 C) 50 - 73

- 6** V - XIV - XIX - XVII - VIII

Yukarıdaki Romen rakamlarının büyükten küçüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) XIX - XVII - XIV - VIII - V
 B) V - VIII - XIV - XVII - XIX
 C) XIX - XIV - XVII - VIII - V

- 7**

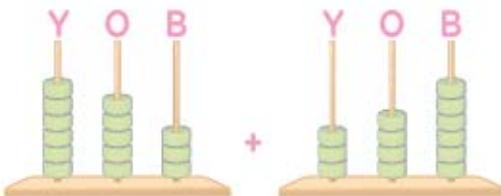
Benim adım:
XIV - XX - IV - XVI - XIX

G	L	İ	S	V	E	M	N
7	4	16	14	5	20	3	19

Yukarıdaki şifrelemeye göre, çocuğun ismi nedir?

- A) Sevim B) Selin C) Sevgi

8

Modellemesi yapılan toplama işleminde toplam hangisidir?

- A) 899 B) 989 C) 999

9

6 yüzlük + 7 onluk + 4 birlik

Yukarıdaki çözümlenmiş olarak verilen sayıya 76 birlik eklenirse toplam kaç olur?

- A) 740 B) 750 C) 760

10

$628 + 296 = ?$ işleminin sonucu aşağıdaki işlemlerden hangisinin sonucuya aynıdır?

- A) $517 + 408$
B) $324 + 612$
C) $587 + 337$

11

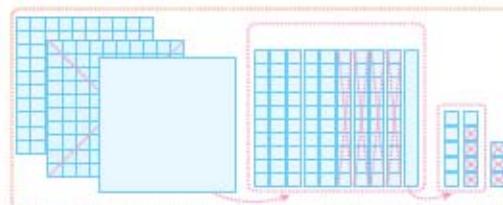
$$93 - 40 = \star$$

$$200 - 90 = \blacksquare$$

Yukarıdaki işlemlere göre $\blacksquare - \star$ sonucu kaçtır?

- A) 57 B) 58 C) 59

12

Modellenmesi yapılan çıkarma işlemi hangisidir?

- A) $210 - 147$ B) $303 - 147$
C) $330 - 147$

13

Eksilen 713, çıkan 544 ise fark kaçtır?

Sevda Öğretmen'in söylediği çıkarma işlemini hangi öğrenci doğru yapmıştır?

A)

713
$-$
544
<hr/>
231

B)

713
$-$
544
<hr/>
279

C)

713
$-$
544
<hr/>
169

14

$$827 - 219$$

$$534 - 139$$

A

B

Şemalara göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) A sayısının sayı değeri toplamı 15'tir.
B) B sayısı çift sayıdır.
C) A ve B sayılarının farkı 213'tür.

TOPLAMI TAHMİN ETME

• İki sayının toplamını tahmin eder ve tahminini işlem sonucuyla karşılaştırır.

ETKİNLİK 1

Toplanan sayıları örnekteki gibi **en yakın onluğa yuvarlayarak** tahmini toplamı bulalım. Tahminimizi işlem sonucu ile karşılaştıralım.

$$138 + 121 = ?$$

140	138
+ 120	+ 121
260	259

Tahmini sonuç Gerçek sonuç

$$\begin{array}{r} 260 \\ 259 \\ \hline 001 \end{array}$$

Karşılaştırma

a) $235 + 144 = ?$

240	235
+ 140	+ 144
380	379

Tahmini sonuç Gerçek sonuç

$$\begin{array}{r} 380 \\ 379 \\ \hline 001 \end{array}$$

Karşılaştırma

b) $287 + 215 = ?$

290	287
+ 220	+ 215
510	502

Tahmini sonuç Gerçek sonuç

$$\begin{array}{r} 510 \\ 502 \\ \hline 008 \end{array}$$

Karşılaştırma

c) $351 + 299 = ?$

350	351
+ 300	+ 299
650	650

Tahmini sonuç Gerçek sonuç

$$\begin{array}{r} 650 \\ 650 \\ \hline 000 \end{array}$$

Karşılaştırma

c) $443 + 317 = ?$

440	443
+ 320	+ 317
760	760

Tahmini sonuç Gerçek sonuç

$$\begin{array}{r} 760 \\ 760 \\ \hline 000 \end{array}$$

Karşılaştırma

d) $576 + 362 = ?$

580	576
+ 360	+ 362
940	938

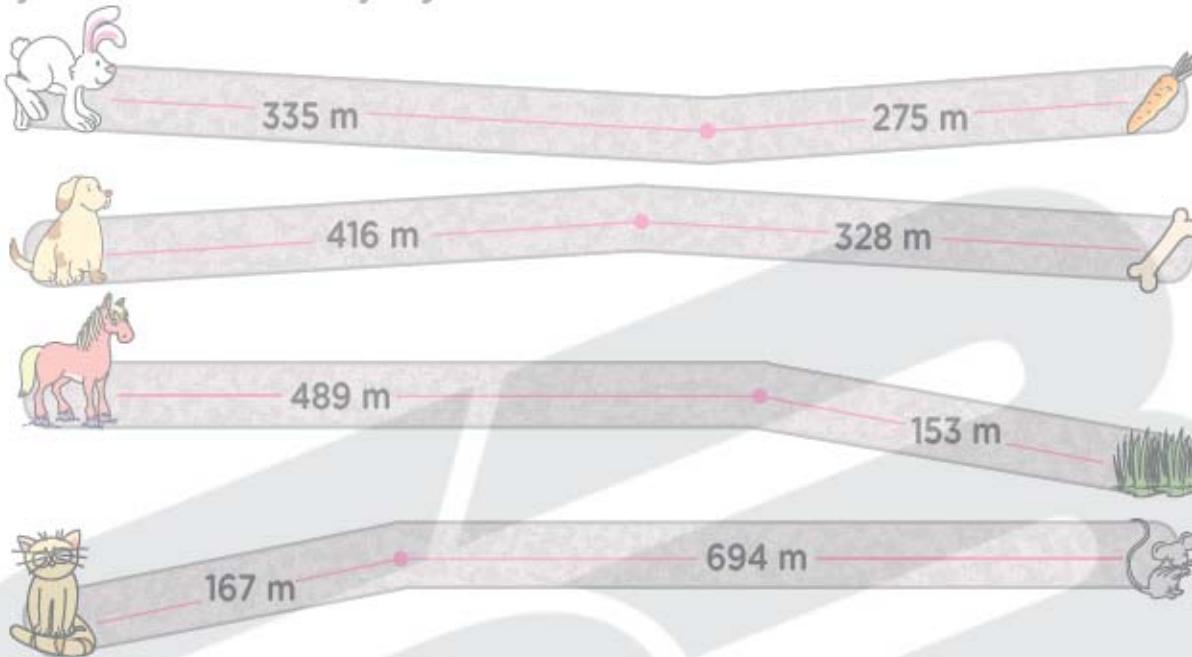
Tahmini sonuç Gerçek sonuç

$$\begin{array}{r} 940 \\ 938 \\ \hline 002 \end{array}$$

Karşılaştırma

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki hayvanların yiyeceklerine ulaşmak için gittikleri toplam yolun uzunluğu **en yakın onluğa yuvarlayarak** tahmin edelim. Tahmini işlem sonucu ile karşılaştırıralım.

	Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Karşılaştırma (Aradaki Fark)
	$ \begin{array}{r} 340 \\ 280 \\ \hline 620 \text{ m} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 335 \\ 275 \\ \hline 610 \text{ m} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 620 \\ - 610 \\ \hline 010 \text{ m} \end{array} $
	$ \begin{array}{r} 420 \\ 330 \\ \hline 750 \text{ m} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 416 \\ 328 \\ \hline 744 \text{ m} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 750 \\ - 744 \\ \hline 006 \text{ m} \end{array} $
	$ \begin{array}{r} 490 \\ 150 \\ \hline 640 \text{ m} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 489 \\ 153 \\ \hline 642 \text{ m} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 642 \\ - 640 \\ \hline 002 \text{ m} \end{array} $
	$ \begin{array}{r} 170 \\ 690 \\ \hline 860 \text{ m} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 167 \\ 694 \\ \hline 861 \text{ m} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 861 \\ - 860 \\ \hline 001 \text{ m} \end{array} $

ETKİNLİK 3

Toplanan sayıların **sadece yüzlük ve onluklarını toplayarak** tahmini sonucu bulalım. Tahminimizi işlem sonucu ile karşılaştıralım.

İşlem	Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Aradaki Fark	Açıklama
 $\begin{array}{r} 314 \\ + 215 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 310 \\ + 210 \\ \hline 520 \end{array}$	$\begin{array}{r} 314 \\ + 215 \\ \hline 529 \end{array}$	$\begin{array}{r} 529 \\ - 520 \\ \hline 009 \end{array}$	Tahmini sonuç gerçek sonuçtan 9 eksiktir.
 $\begin{array}{r} 435 \\ + 253 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 430 \\ + 250 \\ \hline 680 \end{array}$	$\begin{array}{r} 435 \\ + 253 \\ \hline 688 \end{array}$	$\begin{array}{r} 688 \\ - 680 \\ \hline 008 \end{array}$	Tahmini sonuç gerçek sonuçtan 8 eksiktir.
 $\begin{array}{r} 672 \\ + 316 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 670 \\ + 310 \\ \hline 980 \end{array}$	$\begin{array}{r} 672 \\ + 316 \\ \hline 988 \end{array}$	$\begin{array}{r} 988 \\ - 980 \\ \hline 008 \end{array}$	Tahmini sonuç gerçek sonuçtan 8 eksiktir.
 $\begin{array}{r} 246 \\ + 364 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 240 \\ + 360 \\ \hline 600 \end{array}$	$\begin{array}{r} 246 \\ + 364 \\ \hline 610 \end{array}$	$\begin{array}{r} 610 \\ - 600 \\ \hline 010 \end{array}$	Tahmini sonuç gerçek sonuçtan 10 eksiktir.
 $\begin{array}{r} 212 \\ + 585 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 210 \\ + 580 \\ \hline 790 \end{array}$	$\begin{array}{r} 212 \\ + 585 \\ \hline 797 \end{array}$	$\begin{array}{r} 797 \\ - 790 \\ \hline 007 \end{array}$	Tahmini sonuç gerçek sonuçtan 7 eksiktir.

ETKİNLİK 4

Toplanan sayıların yüzlük ve onluklarını toplayarak tahmini sonucu bulalım. Tahminimizi işlem sonucu ile karşılaştıralım.

İşlem	Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Aradaki Fark	Açıklama
$\begin{array}{r} 214 \\ + 307 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 210 \\ + 300 \\ \hline 510 \end{array}$	$\begin{array}{r} 214 \\ + 307 \\ \hline 521 \end{array}$	$\begin{array}{r} 521 \\ - 510 \\ \hline 011 \end{array}$	Gerçek sonuç tahmini sonuc- tan 11 fazladır.
$\begin{array}{r} 447 \\ + 121 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 440 \\ + 120 \\ \hline 560 \end{array}$	$\begin{array}{r} 447 \\ + 121 \\ \hline 568 \end{array}$	$\begin{array}{r} 568 \\ - 560 \\ \hline 008 \end{array}$	Gerçek sonuç tahmini sonuc- tan 8 faz- ladır.
$\begin{array}{r} 608 \\ + 262 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 600 \\ + 260 \\ \hline 860 \end{array}$	$\begin{array}{r} 608 \\ + 262 \\ \hline 870 \end{array}$	$\begin{array}{r} 870 \\ - 860 \\ \hline 010 \end{array}$	Gerçek sonuç tahmini sonuc- tan 10 faz- ladır.
$\begin{array}{r} 729 \\ + 157 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 720 \\ + 150 \\ \hline 870 \end{array}$	$\begin{array}{r} 729 \\ + 157 \\ \hline 886 \end{array}$	$\begin{array}{r} 886 \\ - 870 \\ \hline 016 \end{array}$	Gerçek sonuç tahmini sonuc- tan 16 faz- ladır.
$\begin{array}{r} 685 \\ + 305 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 680 \\ + 300 \\ \hline 980 \end{array}$	$\begin{array}{r} 685 \\ + 305 \\ \hline 990 \end{array}$	$\begin{array}{r} 990 \\ - 980 \\ \hline 010 \end{array}$	Gerçek sonuç tahmini sonuc- tan 10 faz- ladır.
$\begin{array}{r} 334 \\ + 243 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 330 \\ + 240 \\ \hline 570 \end{array}$	$\begin{array}{r} 334 \\ + 243 \\ \hline 577 \end{array}$	$\begin{array}{r} 577 \\ - 570 \\ \hline 007 \end{array}$	Gerçek sonuç tahmini sonuc- tan 7 faz- ladır.

ETKİNLİK 5

Sayı çiftlerinden yararlanarak örnekteki gibi sonucu tahmin etmek için noktalı kısımları tamamlayalım.

$$\begin{array}{c}
 47 + 30 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 17 \quad 30 + 30 \rightarrow \text{sayı çifti} \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 17 \quad 60 = 77
 \end{array}$$

$$\begin{array}{c}
 82 + 50 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 .32. \quad .50. + .50. \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 .32. + .100. = .132.
 \end{array}$$

$$\begin{array}{c}
 40 + 83 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 40 + 40 \quad 43 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 80 + 43 = 123
 \end{array}$$

$$\begin{array}{c}
 76 + 60 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 16 \quad 60 + 60 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 16 + 120 = 136
 \end{array}$$

$$\begin{array}{c}
 98 + 70 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 28 \quad 70 + 70 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 28 + 140 = 168
 \end{array}$$

$$\begin{array}{c}
 20 + 64 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 20 + 20 \quad 44 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 40 + 44 = 84
 \end{array}$$

$$\begin{array}{c}
 50 + 72 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 50 + 50 \quad 22 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 100 + 22 = 122
 \end{array}$$

$$\begin{array}{c}
 58 + 10 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 48 \quad 10 + 10 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 48 + 20 = 68
 \end{array}$$

KONU DEĞERLENDİRME - 1

1

Yukarıdaki ürünlerin toplam fiyatı en yakın onluğa yuvarlanarak tahmin ediliyor.

Buna göre doğru cevap hangisidir?

- A) 310 B) 320 C) 330

2

$$321 + 244$$

Yukarıdaki işlem en yakın onluğa yuvarlanarak tahmini sonuç bulunuyor.

Buna göre tahmini sonuç ile gerçek sonuç arasındaki fark kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6

3

$$160 + 130 = 290$$

Bir toplama işleminin sonucunu tahmin etmek için yukarıdaki işlem yapılmıştır.

Toplananlar en yakın onluğa yuvarlandığına göre, aşağıdakilerden hangisi toplananlardan biri olamaz?

- A) 155 B) 134 C) 285

4 Sadece yüzlük ve onlukların toplamına göre tahmini sonucu 500 olan toplama işlemi hangisidir?

A)
$$\begin{array}{r} 361 \\ + 147 \\ \hline \end{array}$$

B)
$$\begin{array}{r} 259 \\ + 327 \\ \hline \end{array}$$

C)
$$\begin{array}{r} 405 \\ + 124 \\ \hline \end{array}$$

5 Okul kütüphanesinde 276 hikaye kitabı, 125'te şiir kitabı vardır. Kitapların sayfa sayısı sadece yüzler ve onlar basamakları toplandığında tahmini sonuç kaç olur?

- A) 410 B) 400 C) 390

6

$$\begin{array}{ccc}
 68 & + & 40 = ?
 \end{array}$$

$\downarrow \quad \downarrow$
 $\quad \quad + \quad = \quad \star$

Yukarıdaki toplama işleminin sayı çiftlerinden yararlanılarak sonucu tahmin ediliyor.

Buna göre, ▲, ● ve ★ şekillerinin yerine hangi sayılar yazılmalıdır?

A) ▲ → 40	(B) ▲ → 28
● → 28	● → 40
★ → 108	★ → 108
C) ▲ → 28	
● → 80	
★ → 118	

ZİHİNDEN TOPLAMA İŞLEMİ

• Zihinden toplama işlemi yapar.

ETKİNLİK 6

Aşağıdaki sayıları örnekteki gibi onluk ve birliklerine ayırarak toplayalım.

$$\begin{array}{r} 34 \rightarrow 30 + 4 \\ + 27 \rightarrow 20 + 7 \\ \hline 50 + 11 = 61 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48 \rightarrow 40 + 8 \\ + 44 \rightarrow 40 + 4 \\ \hline 92 \\ 80 + 12 = 92 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \rightarrow 10 + 8 \\ + 57 \rightarrow 50 + 7 \\ \hline 75 \\ 60 + 15 = 75 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 33 \rightarrow 30 + 3 \\ + 59 \rightarrow 50 + 9 \\ \hline 92 \\ 80 + 12 = 92 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 66 \rightarrow 60 + 6 \\ + 25 \rightarrow 20 + 5 \\ \hline 91 \\ 80 + 11 = 91 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 78 \rightarrow 70 + 8 \\ + 15 \rightarrow 10 + 5 \\ \hline 83 \\ 80 + 13 = 93 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 55 \rightarrow 50 + 9 \\ + 29 \rightarrow 20 + 9 \\ \hline 84 \\ 70 + 14 = 84 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 68 \rightarrow 60 + 8 \\ + 28 \rightarrow 20 + 8 \\ \hline 96 \\ 80 + 16 = 96 \end{array}$$

ETKİNLİK 7

Aşağıda işlemleri örnekteki gibi toplananlardan birini basamak değerlerine ayırarak toplayalım.

$$26 + 14 = ?$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$26 + 10 + 4$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$36 + 4 = 40$$

$$38 + 23 = ?$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$38 + 20 + 3$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$58 + 3 = 61$$

$$29 + 35 = ?$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$29 + 30 + 5$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$59 + 5 = 64$$

$$56 + 32 = ?$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$56 + 30 + 2$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$86 + 2 = 88$$

$$53 + 27 = ?$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$53 + 20 + 7$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$73 + 7 = 80$$

$$75 + 11 = ?$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$75 + 10 + 1$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$85 + 1 = 86$$

$$28 + 43 = ?$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$28 + 40 + 3$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$68 + 3 = 71$$

$$33 + 29 = ?$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$33 + 20 + 9$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$53 + 9 = 62$$

$$48 + 32 = ?$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$48 + 30 + 2$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$78 + 2 = 80$$

$$37 + 24 = ?$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$37 + 20 + 4$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$57 + 4 = 61$$

$$78 + 15 = ?$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$78 + 10 + 5$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$88 + 5 = 93$$

$$46 + 34 = ?$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$46 + 30 + 4$$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$$76 + 4 = 80$$

ETKİNLİK 8

Birinci toplanan sayıları bir üst onluğa tamamlamak için ikinci toplananı örnekteki gibi parçalara ayırıp zihinden toplama işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r}
 28 + 24 = ?
 \\ + \boxed{2} \\
 \hline
 \boxed{30} + \boxed{22} = \boxed{52}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 47 + 34 = ?
 \\ + \boxed{3} \\
 \hline
 \boxed{50} + \boxed{31} = \boxed{81}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 56 + 25 = ?
 \\ + \boxed{4} \\
 \hline
 \boxed{60} + \boxed{21} = \boxed{81}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 65 + 16 = ?
 \\ + \boxed{5} \\
 \hline
 \boxed{70} + \boxed{11} = \boxed{81}
 \end{array}$$

ETKİNLİK 9

Aşağıdaki işlemleri örnekteki gibi ekleme yaparak onluğa tamamlayıp zihinden toplayalım.

$$\begin{array}{r}
 49 + 27 = ?
 \\ \textcircled{1} + 49 + 27 = 50 + 27 \\
 = 77 \\
 77 - \textcircled{1} = 76
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 28 + 45 = ?
 \\ \textcircled{2} + 28 + 45 = 30 + 45 \\
 = 75 \\
 75 - \textcircled{2} = 73
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 56 + 26 = ?
 \\ \textcircled{4} + 56 + 26 = 60 + 26 \\
 = 86 \\
 86 - \textcircled{4} = 82
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 68 + 17 = ?
 \\ \textcircled{2} + 68 + 17 = 70 + 17 \\
 = 87 \\
 87 - \textcircled{2} = 85
 \end{array}$$

ETKİNLİK 10

Toplamları zihinden bularak tabloları tamamlayalım.

a)

+	10
100	110
200	210
300	310
400	410
500	510

b)

+	40
500	540
600	640
700	740
800	840
900	940

c)

+	70
300	370
500	570
600	670
800	870
900	970

ç)

+	50
200	250
400	450
600	650
700	750
800	850

d)

+	90
100	190
300	390
500	590
600	690
900	990

e)

+	300
20	320
40	340
50	350
70	370
90	390

f)

+	500
10	510
30	530
60	560
80	580
90	590

g)

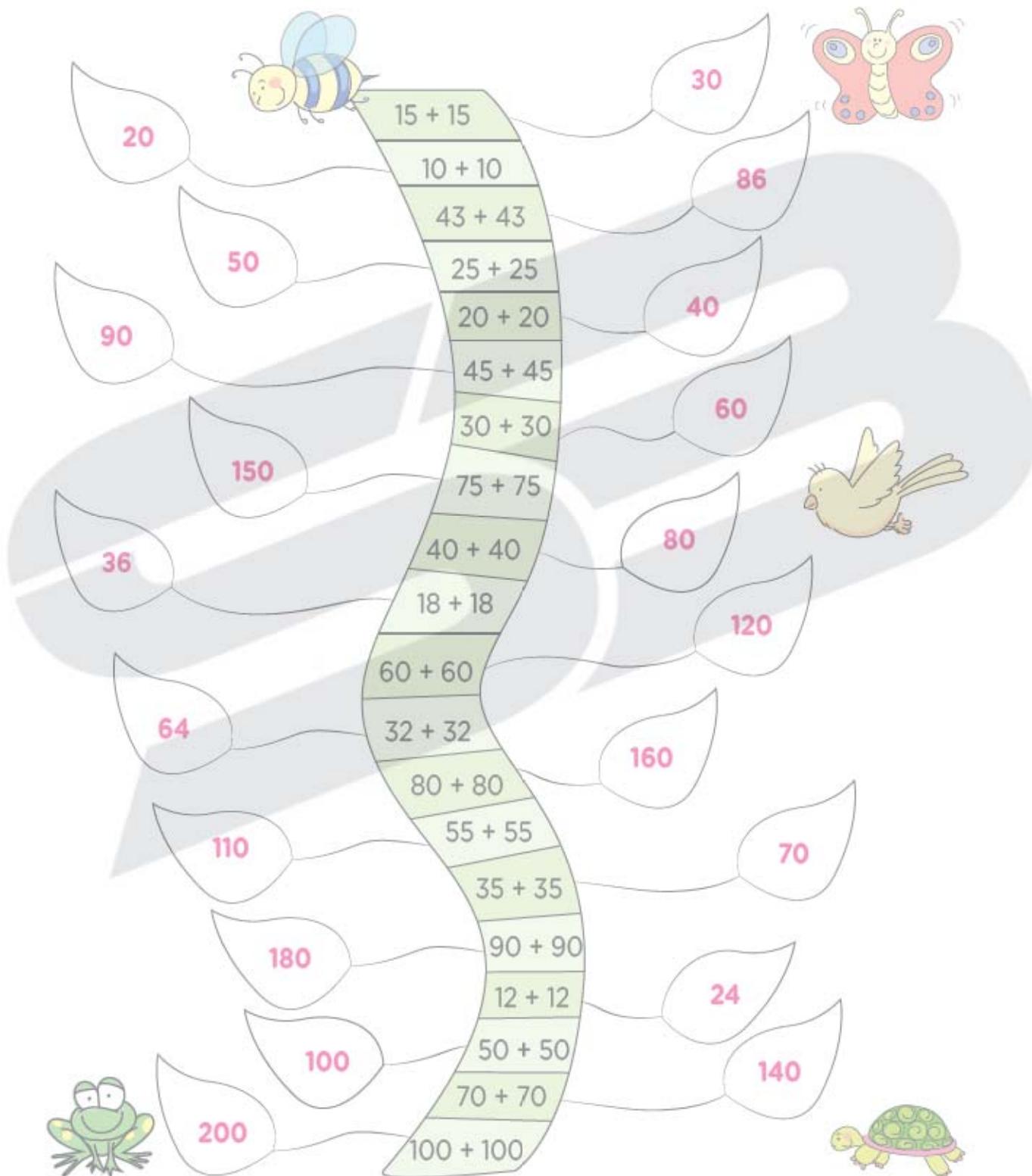
+	700
30	730
40	740
70	770
80	780
90	790

ğ)

+	900
10	910
20	920
40	940
60	960
70	970

ETKİNLİK 11

Ağacın gövdesindeki sayı çiftlerini zihinden toplayıp, sonucu yapraklara yazalım.

KONU DEĞERLENDİRME - 2

1

$$\begin{array}{r}
 43 \rightarrow \boxed{} + 3 \\
 + 55 \rightarrow + 50 + \boxed{} \\
 \hline
 90 + 8 = 98
 \end{array}$$

Yukarıdaki işlem onluk ve birliklerine ayrılarak zihinden yapıldığında kutuların içine hangi sayı yazılmaz?

- A) 5 **B)** 30 C) 40

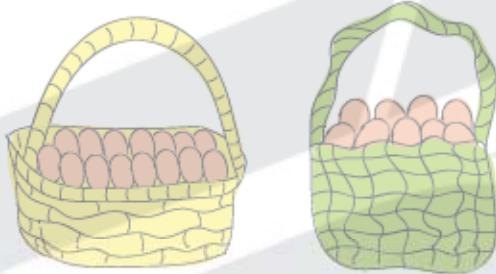
4

$$\begin{array}{r}
 \dots + \dots = 43 \\
 \swarrow \quad \searrow \\
 20 + 10 + 7 + 6 \\
 \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \\
 30 + 13 = 43
 \end{array}$$

Yukarıda hangi işlemin zihinden yapılması verilmiştir?

- A) $30 + 13$ **B)** $27 + 16$
 C) $26 + 17$

2

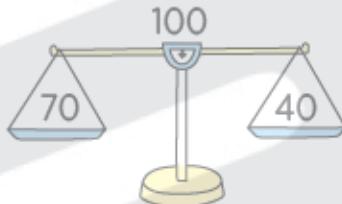

Birinci sepette 35, ikinci sepette 35 yumurta vardır.

İki sepette toplam kaç yumurta vardır?

- A) 80 B) 75 **C)** 70

5

Terazinin üstündeki sayı, kefelerdeki sayılarla ayrı ayrı toplanıyor.

Buna göre hangi sayı elde edilemez?

- A)** 110 B) 140 C) 170

3

$$\begin{array}{r}
 250 + 40 = ? \\
 \swarrow \quad \searrow \\
 \boxed{} + 90 = 290
 \end{array}$$

Yukarıdaki zihinden yapılan işleme göre kutu içine hangi sayı yazılır?

- A) 2 B) 20 **C)** 200

6

$$\begin{array}{r}
 35 + 12 \\
 \swarrow \quad \searrow \\
 \boxed{} \quad \boxed{}
 \end{array}$$

35 sayısı en yakın onluğa tamamlanmak için 12 sayı parçalanıyor.

Buna göre kutular içine hangi sayı yazılamaz?

- A) 5 B) 7 **C)** 9

VERİLMEYEN TOPLANANINI BULMA

* Bir toplama işleminde verilmeyen toplananı bulur.

ETKİNLİK 12

Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen toplananı örnekteki gibi bulalım.

$$\begin{array}{r}
 51 \\
 + 28 \\
 \hline
 79
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 33 \\
 + 35 \\
 \hline
 68
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 42 \\
 + 44 \\
 \hline
 86
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 56 \\
 + 25 \\
 \hline
 81
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 56 \\
 + 36 \\
 \hline
 92
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 26 \\
 + 58 \\
 \hline
 84
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 43 \\
 + 29 \\
 \hline
 72
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 74 \\
 + 17 \\
 \hline
 91
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 35 \\
 + 37 \\
 \hline
 72
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 123 \\
 + 151 \\
 \hline
 274
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 155 \\
 + 133 \\
 \hline
 288
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 274 \\
 + 111 \\
 \hline
 385
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 421 \\
 + 168 \\
 \hline
 589
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 514 \\
 + 214 \\
 \hline
 728
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 530 \\
 + 345 \\
 \hline
 875
 \end{array}$$

ETKİNLİK 13

Aşağıdaki işlemlerde verilmeyen toplananları örnekteki gibi bulalım.

$$\begin{array}{r} 25 \\ 30 \\ + 17 \\ \hline 72 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ 17 \\ + 42 \\ \hline 42 \end{array} \quad \begin{array}{r} 72 \\ - 42 \\ \hline 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 \\ 26 \\ + 18 \\ \hline 87 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 \\ 18 \\ + 61 \\ \hline 61 \end{array} \quad \begin{array}{r} 87 \\ - 61 \\ \hline 26 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 17 \\ 16 \\ + 62 \\ \hline 95 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 17 \\ 16 \\ + 33 \\ \hline 33 \end{array} \quad \begin{array}{r} 95 \\ - 33 \\ \hline 62 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ 24 \\ + 54 \\ \hline 97 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ 24 \\ + 43 \\ \hline 43 \end{array} \quad \begin{array}{r} 97 \\ - 43 \\ \hline 54 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ 12 \\ + 37 \\ \hline 78 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ 37 \\ + 49 \\ \hline 49 \end{array} \quad \begin{array}{r} 78 \\ - 49 \\ \hline 29 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 219 \\ 191 \\ + 315 \\ \hline 725 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 219 \\ 315 \\ + 534 \\ \hline 534 \end{array} \quad \begin{array}{r} 725 \\ - 534 \\ \hline 191 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 315 \\ 216 \\ + 288 \\ \hline 819 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 315 \\ 216 \\ + 531 \\ \hline 531 \end{array} \quad \begin{array}{r} 819 \\ - 288 \\ \hline 531 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 405 \\ 127 \\ + 216 \\ \hline 748 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 405 \\ 127 \\ + 537 \\ \hline 537 \end{array} \quad \begin{array}{r} 748 \\ - 532 \\ \hline 216 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 502 \\ 107 \\ + 366 \\ \hline 975 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 502 \\ 107 \\ + 605 \\ \hline 605 \end{array} \quad \begin{array}{r} 975 \\ - 366 \\ \hline 609 \end{array}$$

ETKİNLİK 14

Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen rakamları örnekteki gibi bulalım.

$$\begin{array}{r} 3 \ 3 \\ + 2 \boxed{4} \\ \hline 5 \ 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \ 5 \\ + \boxed{2} \ 2 \\ \hline 6 \ 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \ \boxed{5} \\ + 1 \ 3 \\ \hline 6 \ 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \ 7 \\ + \boxed{2} \ 5 \\ \hline 5 \ 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{5} \ 6 \\ + 1 \ 5 \\ \hline 7 \ 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \ \boxed{6} \\ + 1 \ 7 \\ \hline 6 \ 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \ 4 \\ + 1 \ \boxed{8} \\ \hline 8 \ 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \ 5 \\ + \boxed{1} \ 5 \\ \hline 9 \ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \ \boxed{2} \\ + \boxed{1} \ 5 \\ \hline 8 \ 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{3} \ 4 \\ + 6 \ \boxed{5} \\ \hline 9 \ 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \ \boxed{5} \\ + \boxed{2} \ 5 \\ \hline 5 \ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{3} \ 7 \\ + 4 \ \boxed{5} \\ \hline 8 \ 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \ \boxed{3} \\ 1 \ 2 \\ + \boxed{1} \ 3 \\ \hline 8 \ 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{2} \ 5 \\ 2 \ \boxed{4} \\ + 1 \ 7 \\ \hline 6 \ 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \ 3 \\ \boxed{4} \ 2 \\ + 1 \ \boxed{4} \\ \hline 8 \ 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \ \boxed{6} \\ 3 \ 5 \\ + \boxed{1} \ 2 \\ \hline 7 \ 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \ \boxed{1} \\ 1 \ 0 \\ + \boxed{1} \ 8 \\ \hline 9 \ 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{2} \ 6 \\ 3 \ \boxed{9} \\ + 1 \ 5 \\ \hline 8 \ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \ 2 \\ \boxed{4} \ 7 \\ + 2 \ \boxed{6} \\ \hline 8 \ 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{3} \ 7 \\ 2 \ \boxed{8} \\ + 3 \ 3 \\ \hline 9 \ 8 \end{array}$$

ETKİNLİK 15

Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen rakamları örnekteki gibi bulalım.

$$\begin{array}{r} 1 \boxed{4} 5 \\ + 2 2 \boxed{3} \\ \hline 3 6 8 \end{array}$$

a)
$$\begin{array}{r} \boxed{3} 2 4 \\ + 3 \boxed{5} 5 \\ \hline 6 7 9 \end{array}$$

b)
$$\begin{array}{r} 2 4 \boxed{2} \\ + \boxed{6} 2 7 \\ \hline 8 6 9 \end{array}$$

c)
$$\begin{array}{r} 3 \boxed{1} 7 \\ + \boxed{4} 4 5 \\ \hline 7 6 2 \end{array}$$

c)
$$\begin{array}{r} \boxed{5} 1 4 \\ + 2 \boxed{6} 7 \\ \hline 7 8 1 \end{array}$$

d)
$$\begin{array}{r} 5 \boxed{4} 2 \\ + 2 3 \boxed{0} \\ \hline 7 7 2 \end{array}$$

e)
$$\begin{array}{r} 1 5 \boxed{7} \\ + \boxed{5} 3 4 \\ \hline 6 9 1 \end{array}$$

f)
$$\begin{array}{r} 3 \boxed{5} 2 \\ + \boxed{1} 7 5 \\ \hline 5 2 7 \end{array}$$

g)
$$\begin{array}{r} 2 \boxed{2} 2 \\ + 3 4 \boxed{9} \\ \hline 5 7 1 \end{array}$$

g)
$$\begin{array}{r} \boxed{1} 1 7 \\ + 5 \boxed{2} 5 \\ \hline 6 4 2 \end{array}$$

h)
$$\begin{array}{r} 4 \boxed{3} 5 \\ + 1 1 \boxed{7} \\ \hline 5 5 2 \end{array}$$

i)
$$\begin{array}{r} 1 1 \boxed{5} \\ + \boxed{8} 2 5 \\ \hline 9 4 0 \end{array}$$

i)
$$\begin{array}{r} 1 6 6 \\ 2 3 \boxed{6} \\ + 1 \boxed{0} 5 \\ \hline 5 0 7 \end{array}$$

j)
$$\begin{array}{r} 3 \boxed{0} 8 \\ \boxed{1} 7 5 \\ + 2 1 \boxed{4} \\ \hline 6 9 7 \end{array}$$

k)
$$\begin{array}{r} 1 2 9 \\ 1 \boxed{0} 7 \\ + 2 1 \boxed{0} \\ \hline 4 4 6 \end{array}$$

l)
$$\begin{array}{r} 1 \boxed{2} 9 \\ \boxed{1} 3 4 \\ + 5 2 \boxed{4} \\ \hline 7 8 7 \end{array}$$

m)
$$\begin{array}{r} 3 \boxed{0} 5 \\ \boxed{2} 2 7 \\ + 2 7 \boxed{3} \\ \hline 8 0 5 \end{array}$$

n)
$$\begin{array}{r} 4 \boxed{6} 8 \\ 1 3 \boxed{4} \\ + \boxed{1} 2 1 \\ \hline 7 2 3 \end{array}$$

o)
$$\begin{array}{r} 2 0 \boxed{4} \\ 2 \boxed{0} 1 \\ + \boxed{2} 4 5 \\ \hline 6 5 0 \end{array}$$

ö)
$$\begin{array}{r} 6 2 \boxed{1} \\ \boxed{2} 1 7 \\ + 1 \boxed{2} 6 \\ \hline 9 6 4 \end{array}$$

ETKİNLİK 16

Verilmeyen toplanan sayılara göre işlemleri yapalım.

a)

6 ●
+ ▲ 5
—————
1 4 3

$$\bullet + \Delta = \dots \dots \dots$$

b)

★ 8
+ 2 ■
—————
1 1 4

$$\star + \blacksquare = \dots \dots \dots$$

c)

● 1 5
+ 1 7 ▲
—————
8 9 0

$$\bullet + \Delta = \dots \dots \dots$$

c)

3 ● 7
+ ▲ 0 8
—————
9 1 5

$$\Delta - \bullet = \dots \dots \dots$$

d)

1 2 ●
■ 4 7
+ 2 ★ 4
—————
7 8 4

$$\bullet + \blacksquare + \star = \dots \dots \dots$$

e)

● 3 6
2 ▲ 5
+ 4 1 ★
—————
8 0 8

$$\bullet + \Delta + \star = \dots \dots \dots$$

f)

A 8
+ 7 B
—————
1 7 5

$$A + B = \dots \dots \dots$$

g)

1 7 C
+ D 9
—————
2 4 8

$$C - D = \dots \dots \dots$$

g)

E 1 5
1 4 F
+ 2 G 5
—————
8 0 7

$$E + F + G = \dots \dots \dots$$

h)

4 H 2
1 6 K
+ L 3 8
—————
7 0 0

$$H + K + L = \dots \dots \dots$$

KONU DEĞERLENDİRME - 3

1 Yandaki toplama işleminde verilmeyen toplanan kaçtır?

$$\begin{array}{r} 65 \\ + \boxed{} \\ \hline 178 \end{array}$$

- A) 123 **B)** 113 C) 103

2 Yandaki toplama işleminde verilmeyen toplanan kaçtır?

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ + 348 \\ \hline 935 \end{array}$$

- A)** 587 B) 487 C) 467

3 Yandaki toplama işleminde $\star + \blacksquare$ toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r} 7\star \\ + \blacksquare 6 \\ \hline 122 \end{array}$$

- A) 4 B) 6 **C)** 10

4 Yandaki toplama işleminde $A - B$ farkı kaçtır?

$$\begin{array}{r} A8 \\ + 4B \\ \hline 143 \end{array}$$

- A)** 4 B) 5 C) 9

5 Yanda verilen işleme göre $\blacksquare + \blacktriangle$ kaçtır?

$$\begin{array}{r} 36\blacksquare \\ + 1\blacktriangle 3 \\ \hline 496 \end{array}$$

- A) 5 **B)** 6 C) 7

6 Çatıda verilen toplama göre verilmeyen toplanan kaçtır?

$$\begin{array}{r} 376 \\ \dots \\ + 49 \\ \hline \end{array}$$

- A) 317 B) 326 **C)** 327

7 Yandaki işlemde şekillle belirtilen rakamların basamak değerleri toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r} 4\blacksquare 3 \\ + \blacktriangle 65 \\ \hline 918 \end{array}$$

- A) 650 B) 550 **C)** 450

8 Bir okulda satranç kursuna giden 86 öğrenci vardır.

Bu öğrencilerin 49 tanesi erkek olduğuna göre, satranç kursuna giden kız öğrenci sayısı kaçtır?

- A)** 37 B) 47 C) 49

TOPLAMA PROBLEMLERİ

* Doğal sayılarla toplama işlemini gerektiren problemleri çöz.

ETKİNLİK 17

Aşağıdaki problemleri, problem çözme basamaklarını kullanarak örnekteki gibi çözelim.

Bir fırında cumartesi günü 176, pazar günü ise 184 ekmek satılmıştır. Satılan toplam ekmek sayısı kaçtır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
Cumartesi 176, Pazar 184 ekmek satıldı.	Toplam kaç ekmek satılmıştır?	Ekmek sayıları toplanır.	$ \begin{array}{r} 176 \\ + 184 \\ \hline 360 \end{array} \text{ ekmeksatılmıştır.} $	$ \begin{array}{r} 360 \\ - 176 \\ \hline 184 \end{array} $

1. Bir okulda 218 kız, 325 erkek öğrenci vardır. Okulda toplam kaç öğrenci vardır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
218 kız, 325 erkek öğrenci var.	Toplam öğrenci sayısı kaçtır?	Öğrenci sayıları toplanır.	$ \begin{array}{r} 218 \\ + 325 \\ \hline 543 \end{array} $ öğrenci vardır.	$ \begin{array}{r} 543 \\ - 218 \\ \hline 325 \end{array} $

2. Bir çiftlikte 164 koyun, 148 de keçi vardır. Çiftlikte kaç hayvan vardır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
164 koyun 148 keçi vardır.	Toplam hayvan sayısı kaçtır?	Hayvan sayıları toplanır.	$ \begin{array}{r} 164 \\ + 148 \\ \hline 312 \end{array} $ hayvan vardır.	$ \begin{array}{r} 312 \\ - 164 \\ \hline 148 \end{array} $

3. Bir kümeste 78 hindi, hindilerden 138 fazla da tavuk vardır. Kümeste toplam kaç hayvan vardır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
78 hindi hindilerden 138 fazla tavuk vardır.	Toplam kaç hayvan vardır.	Toplama işlemi yapılır.	$138 + 78 = 216$ \downarrow $\begin{array}{r} 216 \\ + 78 \\ \hline 294 \end{array}$ <p>tavuklar 216 + 78 294 hayvan vardır.</p>	$\begin{array}{r} 294 \\ - 216 \\ \hline 78 \end{array}$

4. Ali'nin 95 TL'si, ablasının da Ali'nin parasından 175 TL fazla parası vardır. İkisinin toplam kaç TL'si vardır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
Ali'nin 95 TL, ablasının on- dan 175 TL fazla parası vardır.	İkisinin top- lam parası kaç TL'dir?	Toplama iş- lemi yapılır.	$175 + 95 = 270$ \downarrow $\begin{array}{r} 270 \\ + 95 \\ \hline 365 \end{array}$ <p>Ablasının parası 270 + 95 365 TL İkisinin parası</p>	$\begin{array}{r} 365 \\ - 270 \\ \hline 95 \end{array}$

5. Bir manav 75 kavun, kavunlardan 215 fazla da karpuz satmıştır. Manav toplam kaç meyve satmıştır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
75 kavun kavunlardan 215 fazla karpuz satılmıştır.	Satılan top- lam meyve sayısı kaçtır?	Toplama iş- lemi yapılır.	$75 + 215 = 290$ \downarrow $\begin{array}{r} 290 \\ + 75 \\ \hline 365 \end{array}$ <p>Karpuz sayısı 290 + 75 365 meyve vardır.</p>	$\begin{array}{r} 365 \\ - 290 \\ \hline 75 \end{array}$

ETKİNLİK 18

Aşağıdaki problemleri çözelim.

- 1** Ege, hikaye kitabının 118 sayfasını okudu. Geriye okuyacağı 97 sayfa kaldı.

Buna göre kitap kaç sayfadır?

$$\begin{array}{r}
 118 \\
 + 97 \\
 \hline
 215
 \end{array}$$

215 sayfadır.

- 2** Bahçemizde 126 dut, 148 erik ve 175 armut ağacı vardır.

Toplam ağaç sayısı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 126 \\
 148 \\
 + 175 \\
 \hline
 449
 \end{array}$$

449 ağaç vardır.

- 3** Bir pazarcı 87 kg salatalık, salatalıktan 48 kg fazla domates satmıştır.

Buna göre pazarcı kaç kg ürün satmıştır?

$ \begin{array}{r} 87 \\ + 48 \\ \hline 135 \end{array} $	$ \begin{array}{r} 135 \\ + 87 \\ \hline 222 \end{array} $
135 kg	222 kg
\downarrow Domates	ürün satmıştır.

- 4** Engin, hafta içinde 168 hafta sonunda da 96 soru çözmüştür. Engin, bir haftada toplam kaç soru çözmüştür?

$$\begin{array}{r}
 168 \\
 + 96 \\
 \hline
 \end{array}$$

264 soru çözmüştür.

- 5** Bir kutuda 320 mavi top, 110 kırmızı top, 78 tane de sarı top vardır.

Buna göre, bu kutuda toplam kaç top vardır?

$$\begin{array}{r}
 320 \\
 110 \\
 + 78 \\
 \hline
 \end{array}$$

508 top vardır.

- 6** Bir çiftlikte 80 inek, 250 koyun, 75 tavuk vardır.

Bu çiftlikte toplam kaç hayvan vardır?

$$\begin{array}{r}
 250 \\
 80 \\
 + 75 \\
 \hline
 \end{array}$$

405 hayvan vardır.

- 7** Ahmet 12 yaşındadır. Annesinin yaşı Ahmet'in yaşından 30 fazladır.

Annesi ile Ahmet'in yaşları toplamı kaçtır?

12	42
+ 30	+ 12
42	54 → İkisinin yaşlarının toplamı
↓	
Annesinin yaşı	

- 8** Sınıfımızda 46 masal kitabı, 25 şiir kitabı, şiir kitaplarından 36 fazla da hikaye kitabı vardır.

Sınıfımızda toplam kaç kitap vardır?

25	46
+ 36	25
61 hikaye kitabı	+ 61
	132 kitap vardır.

- 9** Ali 9 yaşındadır. Ablası Ali'den 3 yaş büyüktür. Annesi ise Ali'den 34 yaş büyüktür. Üçünün yaşları toplamı kaçtır?

$$\begin{aligned}
 9 + 3 &= 12 \rightarrow \text{Ablanın yaşı} \\
 34 + 9 &= 43 \rightarrow \text{Annenin yaşı} \\
 43 + 12 + 9 &= 64 \rightarrow \text{Üçünün yaşları toplamı}
 \end{aligned}$$

- 10** Bir okulda yıl sonu pikniğine 36 öğretmen, öğretmenlerden 278 fazla da öğrenci katılmıştır.

Geziye toplam kaç kişi katılmıştır?

278	314
+ 36	+ 36
314	350 → Geziye katılan toplam kişi sayısı
↓	
Öğrenci sayısı	

- 11** Ağaç dikme etkinliğinde 68 çam ağacı, çam ağaçlarından 37 fazla meşe ağacı ve 43 palamut ağacı dikilmiştir.

Dikilen ağaç sayısı kaçtır?

68	105
+ 37	68
105	+ 43
↓	216 → Ağaç dikilmiştir.
Meyve ağacı	

- 12** Utku, tablet almak için 125 TL biriktirmiştir. Babası Utku'nun parasının 278 TL fazlasını ekleyip tableti almıştır.

Tabletin fiyatı kaç TL'dir?

125	403
+ 278	+ 125
403	528 TL
↓	↓
Babasının eklediği para	Tabletin fiyatı

ETKİNLİK 19

Aşağıdaki problemleri çözelim.

- 1 68 sayısının 97 fazlası kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 68 \\
 + 97 \\
 \hline
 165 \text{ 'tir.}
 \end{array}$$

- 2 295 sayısının 169 fazlası kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 295 \\
 + 169 \\
 \hline
 464 \text{ 'tir.}
 \end{array}$$

- 3 3/A sınıfında 21 öğrenci, 3/B sınıfında 3/A sınıfından 6 fazla öğrenci vardır.

Bu iki sınıfta toplam kaç öğrenci vardır?

$$21 + 6 = 27 \rightarrow 3/B sınıfı
 \text{mevcudu}$$

$$27 + 21 = 48 \rightarrow \text{öğrenci vardır.}$$

- 4 Bir manav 15 kasa ayva, 45 kasa elma satmıştır. İkisinin toplamı kadar da portakal satmıştır.

Manav toplam kaç kasa meyve satmıştır?

$$15 + 45 = 60 \text{ kg elma}$$

$$15 + 45 + 60 = 120 \text{ kg}$$

meyve satmıştır.

- 5 Furkan'ın 45 sarı, 76 mavi, mavi lerden 14 fazla da kırmızı misketi vardır.

Furkan'ın toplam kaç misketi vardır?

$$\begin{array}{r}
 76 & 45 \\
 + 14 & 76 \\
 \hline
 90 & 90 \\
 \downarrow & \downarrow \\
 \text{Kırmızı misket} & \text{misket} \\
 \text{var.} & \text{vardır.}
 \end{array}$$

- 6 Babam 5 yıl önce 42 yaşındaydı.

Buna göre babam 10 yıl sonra kaç yaşında olur?

$$\begin{aligned}
 42 + 5 &= 47 \rightarrow \text{Şimdiki yaşı} \\
 47 + 10 &= 57 \rightarrow \text{On yıl} \\
 &\quad \text{sonraki yaşı}
 \end{aligned}$$

- 7 Annem 6 yıl önce 38 yaşındaydı.

15 yıl sonra kaç yaşında olur?

$$\begin{aligned}
 38 + 6 &= 44 \rightarrow \text{Şimdiki yaşı} \\
 44 + 15 &= 59 \rightarrow 15 \text{ yıl} \\
 &\quad \text{sonraki yaşı}
 \end{aligned}$$

- 8 Seçil 9, dedesi 68 yaşındadır.

3 yıl sonra yaşları toplamı kaç olur?

$$\begin{aligned}
 9 + 3 &= 12 \rightarrow 3 \text{ yıl sonraki Seçil'in yaşı} \\
 68 + 3 &= 71 \rightarrow 3 \text{ yıl sonraki dedesinin} \\
 &\quad \text{yaşı} \\
 71 + 12 &= 83 \rightarrow 3 \text{ yıl sonra ikisinin} \\
 &\quad \text{yaşları toplamı.}
 \end{aligned}$$

- 9** Annem 43 yaşındadır. Babam annemden 7 yaş, dedemde babamdan 33 yaş büyütür.

Üçünün yaşları toplamı kaçtır?

$$43 + 7 = 50 \rightarrow \text{Babasının yaşı}$$

$$50 + 33 = 83 \rightarrow \text{Dedesinin yaşı}$$

$$83 + 50 + 43 = 176$$

Üçünün yaşları toplamı.

- 10** Bir tiyatro salonunda 366 erkek, erkeklerden 17 fazla da kadın seyirci vardır.

Toplam seyirci sayısı kaçtır?

366	383
+ 17	+ 366
383 → Kadın seyirci sayısı	749 → Toplam seyirci sayısı

- 11** 198 TL olan bir ceketin fiyatında 45 TL artış olmuştur.

Ceketin yanında 75 TL'ye de bir pantolon alan bir kişi kaç TL öder?

198	243
+ 45	+ 75
243 TL ↓ Ceketin fiyatı	318 TL ↓ öder.

- 12** Bir çiçekçi hafta sonunda 25 orkide, 57 gül ve güllerden 28 fazlada karanfil satmıştır.

Satılan toplam çiçek sayısı kaçtır?

57	85
+ 28	+ 25
85 TL ↓ Karafil sayısı	+ 25 167 → çiçek satılmıştır.

- 13** Bir filmi hafta içi 428, hafta sonu hafta içinden 135 fazla kişi izlemiştir.

Buna göre filmi 1 haftada kaç kişi izlemiştir?

428	563
+ 135	+ 428
563 ↓ Hafta sonu izleyen kişi sayısı	991 → kişi izlemiştir.

- 14** Kitap okuma etkinliğinde Sinem 48, annesi 64, babası da Sinem'den 9 sayfa fazla kitap okudu.

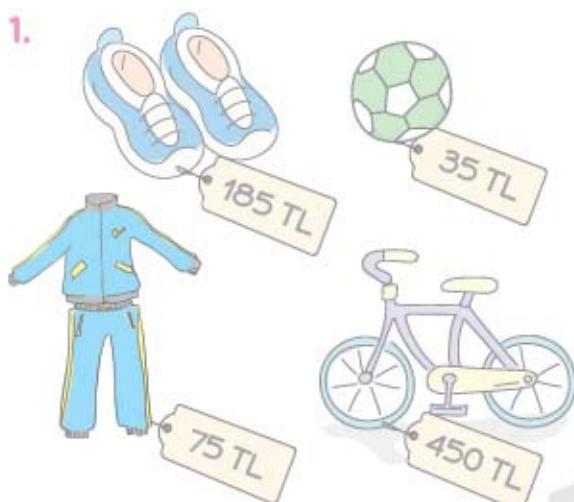
Üçü toplam kaç sayfa okumuştur?

$$48 + 9 = 57 \rightarrow \text{Babasının okuduğu sayfa sayısı}$$

$$64 + 57 + 48 = 169 \rightarrow \text{Üçünün okuduğu sayfa sayısı}$$

ETKİNLİK 20

1

Yukarıdaki verilere uygun toplama işlemi gerektiren problemler kuralım ve çözelim.

Problem 1:

Cözüm 1:

Problem 2:

Problem 2 :

Cözüm 2:

2

75 karanfil 65 gül 45 orkide

65 gül

45 orkide

Yukarıdaki verilere uygun toplama işlemi gerektiren problemler kuralım ve çözelim.

Problem 1:

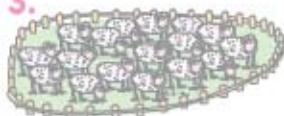
Cözüm 1:

Problem 2:

Problem 2 :

Cözüm 2:

3

145 koyun

137 keçi

218 inek

Yukarıdaki verilere uygun toplama işlemi gerektiren problemler kurup çözelim.

Problem 1:

Problem 1:

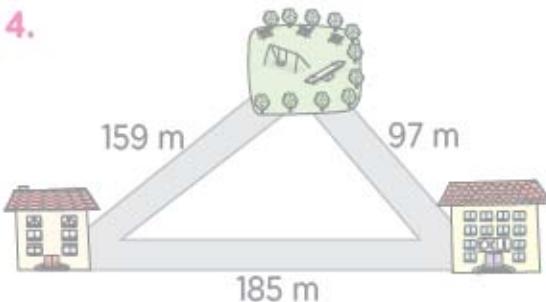
Çözüm 1:

Problem 2 :

Problem 2 :

Çözüm 2 :

4

Yukarıdaki verileri uygun toplama işlemi gerektiren problemler kurup çözelim.

Problem 1:

Çözüm 1:

Problem 2 :

Problem 2 :

Çözüm 2 :

ETKİNLİK 21

1

83 yaşında 57 yaşında 48 yaşında 9 yaşında

Yukarıdaki verilere uygun toplama işlemi gerektiren problemler kurup çözelim.

Problem 1:

Problem 1 :

Cözüm 1:

Problem 2:

Problem 2 :

Cözüm 2 :

2

145

316

203

127

117

Yukarıdaki sayıları kullanarak toplama işlemi gerektiren problemler kurup çözelim.

Problem 1:

Cözüm 1:

Problem 2 :

Problem 2 :

Cözüm 2 :

Çözüm 2 :

KONU DEĞERLENDİRME - 4

- 1** Bir simitçi simitlerinin 127 tanesini sabah, 54 tanesini öğlen, 38 tanesini de akşam satıyor.

Buna göre, simitçi bir günde toplam kaç simit satıyor?

- A) 219 B) 229 C) 319

- 2** Cemile, Cenk ve Cüneyt üç kardeşdir. Her birinin arasında 4 yaş vardır.

En küçükleri 12 yaşında olduğuna göre, en büyüklerinin yaşı kaçtır?

- A) 16 B) 20 C) 24

- 3** 9 yaşında olan Çağrı, 5 yıl sonra kaç yaşında olur?

- A) 14 B) 17 C) 20

- 4** Bir pastanede 1. gün 67, 2. gün ise 1. günden 84 fazla pasta satılıyor.

Pastanede iki günde toplam kaç pasta satılmıştır?

- A) 208 B) 218 C) 228

- 5** 118 yolcusu olan uçakta 95 koltuk boş kalmıştır.

Uçak dolu olsaydı kaç yolcusu olurdu?

- A) 211 B) 213 C) 215

- 6** Bir kasap hafta içinde 289 kg, hafta sonunda da 248 kg et satmıştır.

Buna göre kasap bir haftada toplam kaç kg et satmıştır?

- A) 537 B) 545 C) 637

7

$$115 + 127 = 242$$

Yukarıdaki işleme ait problem hangisidir?

- A)** Ali'nin 115 TL'si vardı. Babası 127 TL daha verdi. Ali'nin kaç TL parası oldu?

- B)** Okan'ın 115 misketi vardı. Arkadaşları Arda'nın ise 127 misketi var. İkisinin misketleri farkı kaçtır?

- C)** Bir çiftlikte 115 koyun, 127 keçi ve 242 inek vardır. Çiftlikteki toplam hayvan sayısı kaçtır?

ÇIKARMA İŞLEMİNDE SONUCU TAHMİN ETME

* Doğal sayılarla yapılan çıkarma işleminin sonucunu tahmin eder, tahmini işlem sonucuya karşılaştırır.

ETKİNLİK 22

Eksileni ve çıkanı örnekteki gibi **en yakın onluğa yuvarlayarak** tahmini farkı bulalım. Tahminimizi işlem sonucu ile karşılaştırıralım.

$$169 - 128 = ?$$

170	-	130
130	-	040
040		

169	-	128
128	-	041
041		

Karşılaştırma

Tahmini sonuç Gerçek sonuç

a) $215 - 172 = ?$

220	-	170
170	-	050
050		

215	-	172
172	-	043
043		

Karşılaştırma

Tahmini sonuç Gerçek sonuç

b) $505 - 367 = ?$

510	-	370
370	-	140
140		

505	-	367
367	-	138
138		

Karşılaştırma

Tahmini sonuç Gerçek sonuç

c) $751 - 298 = ?$

750	-	300
300	-	450
450		

751	-	298
298	-	453
453		

Karşılaştırma

Tahmini sonuç Gerçek sonuç

c) $866 - 613 = ?$

870	-	610
610	-	260
260		

866	-	613
613	-	253
253		

Karşılaştırma

Tahmini sonuç Gerçek sonuç

d) $944 - 765 = ?$

940	-	770
770	-	170
170		

944	-	765
765	-	179
179		

Karşılaştırma

Tahmini sonuç Gerçek sonuç

ETKİNLİK 23

Paralarla modellenen çıkarma işlemlerini örnekteki gibi eksileni ve çikanı **en yakın onluğa yuvarlayarak** tahmin edelim. Tahmini işlem sonucu ile karşılaştıralım.

Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Karşılaştırma
360 110 - 250	359 108 - 251	251 250 - 001
530. 320. - 210.	526. 324. - 202	210. 202 - 008
210. 110. - 100.	212. 105. - 107.	107. 100. - 007

Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Karşılaştırma
530. 320. - 210.	526. 324. - 202	210. 202 - 008

Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Karşılaştırma
210. 110. - 100.	212. 105. - 107.	107. 100. - 007

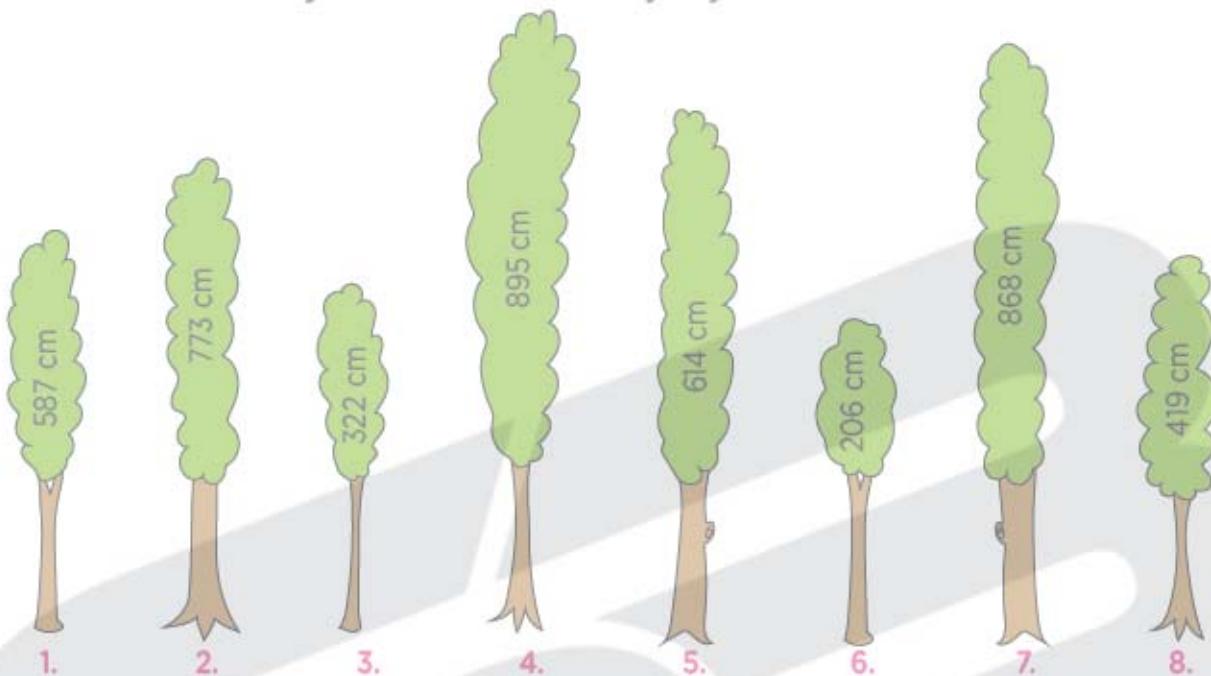
Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Karşılaştırma
290. 270. - 020.	285. 273. - 012	20.. 12.. - 08..

Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Karşılaştırma
360 160 - 200	361 157 - 204	204 200 - 004

ETKİNLİK 24

Ağaçların boyalarını **en yakın onluğa yuvarlayarak** tahmini farkı bulalım. Tahminimizi işlem sonucu ile karşılaştıralım.

1 ve 3. ağaçlar arasındaki boy farkı

Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Aradaki Fark
590	587	270
- 320	- 322	- 265
<u>270</u>	<u>265</u>	<u>0.5</u>

2 ve 8. ağaçlar arasındaki boy farkı

Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Aradaki Fark
770	773	354
- 420	- 419	- 350
<u>350</u>	<u>354</u>	<u>0.4</u>

4 ve 6. ağaçlar arasındaki boy farkı

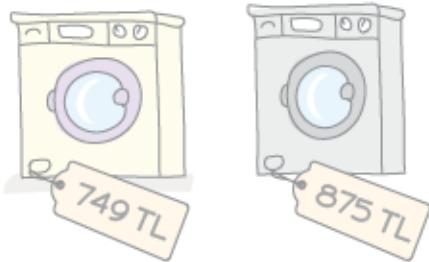
Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Aradaki Fark
900	895	690
- 210	- 206	- 689
<u>690</u>	<u>689</u>	<u>0.1</u>

5 ve 7. ağaçlar arasındaki boy farkı

Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Aradaki Fark
870	868	260
- 610	- 614	- 254
<u>260</u>	<u>254</u>	<u>0.6</u>

KONU DEĞERLENDİRME - 5

1

Yukarıdaki çamaşır makinaları arasındaki fiyat farkı en yakın onluğa yuvarlanarak tahmin ediliyor.

Buna göre cevap hangisidir?

- A) 110 B) 120 C) 130

2

$$545 - 333 = ?$$

Yukarıdaki işlem en yakın onluğa yuvarlanarak tahmini sonuç bulunuyor.

Buna göre tahmini sonuç kaçtır?

- A) 8 B) 212 C) 220

3

$$150 - 110 = 40$$

Yukarıdaki tahmini sonuca en yakın onluğa yuvarlanarak bulunan işlem hangisi olamaz?

- A) $145 - 105$ B) $155 - 115$
C) $154 - 114$

4 Aytül 218 sayfa, Berna 164 sayfa kitabı okumuştur.

Sadece yüzler ve onlar basamaklarındaki sayılar çıkarılarak tahmin yapılrsa sonuç kaç olur?

- A) 50 B) 54 C) 60

5

$$628 - 442 = ?$$

Yukarıdaki işlem en yakın onluğa yuvarlanarak tahmini sonuç bulunuyor.

Buna göre tahmini sonuç ile gerçek sonuç arasındaki fark kaç olur?

- A) 2 B) 4 C) 6

6

Bir çiftlikte 278 koyun, 184 keçi vardır.

En yakın onluğa yuvarlanarak aralarındaki fark bulunursa tahmini sonuç kaç olur?

- A) 91 B) 94 C) 100

TOPLAMA VE ÇIKARMA PROBLEMLERİ

* Doğal sayılarla toplama ve çıkarma işlemlerini gerektiren problemleri çözen.

ETKİNLİK 25

Betül 246 sayfalık kitabın 127 sayfasını okumuştur. Geriye okunacak kaç sayfası kalmıştır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
246 sayfalık kitap var. 127 sayfası okunmuştur.	Geriye okunacak kaç sayfa kalmıştır?	Çıkarma işlemi yapılır.	$ \begin{array}{r} 246 \\ - 127 \\ \hline 119 \end{array} $ 119 sayfa kalmıştır.	$ \begin{array}{r} 127 \\ + 119 \\ \hline 246 \end{array} $

1. Ayşe Hanım, cüzdanındaki 438 TL'nin 157 TL'si ile faturalarını ödemistiştir. Geri kaç TL parası kalmıştır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
438 TL parası var. 157 TL'si harcanıyor.	Geriye kaç TL parası kalmıştır.	Çıkarma işlemi yapılır.	$ \begin{array}{r} 438 \\ - 157 \\ \hline 281 \end{array} $ parası kalmıştır.	$ \begin{array}{r} 157 \\ + 281 \\ \hline 438 \end{array} $

2. Ahmet'in 186 misketi vardır. Misketlerden 65'i sarı, 46'sı kırmızı, geri kalanı da mavidir. Mavi misketlerin sayısı kaçtır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
186 misket var. 65 misket sarı, 46 misket kırmızı geriye kalanı mavidir.	Mavi misketlerin sayısı kaçtır?	Sarı ve kırmızı misketler toplanır. Sonuç toplam misket sayısından çıkarılır.	$ \begin{array}{r} 65 + 46 = 111 \\ 186 \\ - 111 \\ \hline 075 \end{array} $ mavi misket vardır.	$ \begin{array}{r} 111 \\ + 75 \\ \hline 186 \end{array} $

3. Arda'nın evi ile okulu arasındaki uzaklık 326 m'dir. Yolun önce 118 m'sini, sonra 125 m'sini yürümüştür. Geriye kaç m yolu kalmıştır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
Okul ile ev arası 326 m'dir. Önce 118 m'sini sonra 125 m'sini yürüyor.	Geriye yürüyecek kaç m yol kalmıştır.	Yürünen yolun uzunluğu toplanır. Toplam yol uzunluğundan çıkarılır.	$ \begin{array}{r} 118 & 326 \\ + 125 & - 243 \\ \hline 243 & 083 \end{array} $ $ \begin{array}{r} \downarrow & \downarrow \\ \text{yürünen} & \text{kalan} \\ \text{yol} & \text{yol} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 243 \\ + 83 \\ \hline 326 \end{array} $

4. Tolga Bey'in çiftliğinde 165 koyun vardır. Koyunlardan 78 eksikte keçi vardır. Çiftlikteki hayvan sayısı kaçtır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
165 koyun, koyunlardan 78 eksik keçi vardır.	Çiftlikteki hayvan sayısı kaçtır?	Çıkarma İşlemi ile keçi sayısı bulunur. Koyun ve keçi sayıları toplanır.	$ \begin{array}{r} 165 & 165 \\ - 78 & + 87 \\ \hline 087 & 252 \end{array} $ $ \begin{array}{r} \downarrow & \downarrow \\ \text{keçi} & \text{hayvan} \\ \text{sayısı} & \text{vardır.} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 252 \\ - 87 \\ \hline 165 \end{array} $

5. Bir çiçekçi Anneler Günü için aldığı 415 karanfilden öğleye kadar 179 tane, öğleden sonra da 187 tane sattı. Satılmayan karanfil sayısı kaçtır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
415 karanfil vardır. Önce 179'u sonra 187'si satılıyor.	Satılmayan karanfil sayısı kaçtır?	Satılan karanfil sayıları toplanır. Toplam karanfil sayılarından satılan karanfil sayısı çıkarılır.	$ \begin{array}{r} 179 & 415 \\ + 187 & - 366 \\ \hline 366 & 049 \end{array} $ $ \begin{array}{r} \downarrow & \downarrow \\ \text{satılan} & \text{karanfil} \\ \text{karanfil} & \text{sayıları} \\ \text{sayı} & \text{çıkarılır.} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 366 \\ + 49 \\ \hline 415 \end{array} $

ETKİNLİK 26

Aşağıdaki problemleri çözelim.

- 1** 387 kişilik uçakta 167 bayan, 98 erkek yolcu vardır.

Uçakta kaç kişilik boş yer vardır?

$$\begin{array}{r}
 167 \\
 + 98 \\
 \hline
 265
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 387 \\
 - 265 \\
 \hline
 122 \rightarrow \text{kişilik boş} \\
 \downarrow \qquad \qquad \qquad \text{yer vardır.} \\
 \text{yolcu sayısı}
 \end{array}$$

- 2** 10 yıl önce 9 yaşında olan Bartu, 5 yıl sonra kaç yaşında olur?

$$\begin{array}{l}
 10 + 9 = 19 \rightarrow \text{Bugünkü yaşı} \\
 19 + 5 = 24 \rightarrow 5 \text{ yıl sonraki yaşı}
 \end{array}$$

- 3** Bir çiftlikte 378 hayvan vardır. Bunlardan 112'si inek, ineklerden 79 eksiği de attır.

Geri kalanı koyun olduğuna göre koyunların sayısı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 112 \qquad 112 \qquad 378 \\
 - 79 \qquad + 33 \qquad - 145 \\
 \hline
 33 \qquad 145 \rightarrow \text{Inek ve} \qquad 233 \rightarrow \text{koyun} \\
 \downarrow \qquad \qquad \qquad \text{atların} \qquad \qquad \qquad \text{vardır.} \\
 \text{at sayısı} \qquad \text{toplama} \qquad \qquad
 \end{array}$$

- 4** Kumbaramda 352 TL param var. 117 TL'si ile çanta, 47 TL'si ile top aldım.

Buna göre kumbaramda kaç TL para kalmıştır?

$$\begin{array}{r}
 117 \qquad \qquad \qquad 352 \\
 + 47 \qquad \qquad \qquad - 164 \\
 \hline
 164 \text{ TL} \qquad \qquad \qquad 188 \text{ TL} \\
 \text{çanta ve to-} \qquad \qquad \qquad \text{para kal-} \\
 \text{pun fiyatı} \qquad \qquad \qquad \text{miştr.}
 \end{array}$$

- 5** Bir oyuncakçıda 451 oyuncaktan 53'ü top, 147'si lego ve kalanları bebektir.

Buna göre bebeklerin sayısı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 147 \qquad \qquad \qquad 451 \\
 + 53 \qquad \qquad \qquad - 200 \\
 \hline
 200 \qquad \qquad \qquad 251 \\
 \text{top ve lego-} \qquad \qquad \qquad \text{bebek vardır.} \\
 \text{ların sayısı}
 \end{array}$$

- 6** Başak 132 sayfalık kitabın 1. gün 27 sayfasını, 2. gün 1. günün 32 sayfa fazlasını okudu.

Buna göre kitabı okunacak kaç sayfası kalmıştır?

$$\begin{array}{r}
 27 \qquad 59 \qquad 132 \\
 + 32 \qquad + 27 \qquad - 86 \\
 \hline
 59 \rightarrow 2. \text{ gün} \qquad 86 \rightarrow \text{iki günde} \qquad 46 \rightarrow \text{sayfası} \\
 \text{okunan} \qquad \text{okunan} \qquad \text{kalmıştır.} \\
 \text{sayfa} \qquad \text{sayfa} \\
 \text{sayısı} \qquad \text{sayısı}
 \end{array}$$

- 7** Okulumuz kütüphanesinde 387 roman, romanlardan 169 eksik de hikâye kitabı vardır.

Buna göre kütüphanemizde toplam kaç kitap vardır?

$$\begin{array}{r} 387 \\ - 169 \\ \hline 218 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 387 \\ + 218 \\ \hline 605 \end{array} \rightarrow \text{kitap vardır.}$$

↓
hikâye kitabı

- 8** Tarık, 276 sayfalık kitabın önce 93 sayfasını, sonra 78 sayfasını okumuştur.

Geriye okunacak kaç sayfası kalmıştır?

$$\begin{array}{r} 93 \\ + 78 \\ \hline 171 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 276 \\ - 171 \\ \hline 105 \end{array} \rightarrow \text{sayfası kalmıştır.}$$

↓
sayfa okumuştur.

- 9** Aykut Bey'in 265 TL parası var. 85 TL'ye elektrik faturası, 67 TL'ye su faturası 25 TL'ye telefon faturası ödüyor.

Geriye kaç TL parası kalır?

$$\begin{array}{r} 85 \\ 67 \\ + 25 \\ \hline 177 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 265 \\ - 177 \\ \hline 088 \end{array} \rightarrow \text{TL Kalan para}$$

↓
Harcanan para

- 10** Bir trende 128 yolcu vardır. İlk istasyonda 69 yolcu inmiş, 89 yolcu binmiştir.

Trende son durumda kaç yolcu vardır?

$$\begin{array}{r} 128 \\ - 69 \\ \hline 59 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 59 \\ + 89 \\ \hline 148 \end{array} \rightarrow \text{yolcu vardır.}$$

- 11** 565 öğrencinin bulunduğu bir okulda 1. sınıflar 140 kişi, 2. sınıflar 135 kişi ve 4. sınıflar 136 kişidir. Geri kalanları da 3. sınıflardır.

Buna göre 3. sınıfların sayısı kaçtır?

$$\begin{array}{r} 140 \\ 135 \\ + 136 \\ \hline 411 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 565 \\ - 411 \\ \hline 154 \end{array} \rightarrow \text{3. sınıfların sayısı}$$

- 12** Okulumuzun bahçesinde 186 çam aacı vardır. Çam aacılarından 97 eksik de sedir aacı vardır.

Okulumuz bahçesinde toplam kaç aacı vardır?

$$\begin{array}{r} 186 \\ - 97 \\ \hline 89 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 186 \\ + 89 \\ \hline 275 \end{array} \rightarrow \text{aacı vardır.}$$

↓
sedir aacı sayısı

ETKİNLİK 27

Aşağıdaki problemleri çözelim.

- 1** Rasim cumartesi günü 75, pazar günü 88 sayfa kitap okuyor.

Kitap 216 sayfa olduğuna göre okuması gereken kaç sayfası kalmıştır?

$$\begin{array}{r}
 75 & 216 \\
 + 88 & - 163 \\
 \hline
 163 & 53 \rightarrow \text{sayfası} \\
 \downarrow & \text{kalmıştır.} \\
 \text{sayfa okudu.} &
 \end{array}$$

- 2** Cem'in 187 TL'den 35 TL fazla, Arda'nın ise 45 TL eksik parası vardır.

İkisinin paraları toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 187 & 187 & 222 \\
 + 35 & - 45 & + 142 \\
 \hline
 222 & 142 & 364 \\
 \downarrow & \downarrow & \downarrow \\
 \text{Cem'in} & \text{Arda'nın} & \text{İkisinin} \\
 \text{parası} & \text{parası} & \text{parası}
 \end{array}$$

- 3** Bir yumurtacı tezgahındaki 650 yumurtaının 319'unu satmıştır. Yumurtaların 18'i de kırılmıştır.

Buna göre geriye kalan yumurta sayısı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 319 & 650 \\
 + 18 & - 337 \\
 \hline
 337 & 313 \rightarrow \text{yumurta} \\
 & \text{kalmıştır.}
 \end{array}$$

- 4** Mustafa, annesi ve babasının yaşları toplamı 112'dir.

Babası 55, annesi 48 yaşında olduğuna göre, Mustafa kaç yaşındadır?

$$\begin{array}{r}
 55 & 112 \\
 + 48 & - 103 \\
 \hline
 103 & 009 \rightarrow \text{yaşındadır.}
 \end{array}$$

- 5** Toplamları 856 olan üç sayıdan 1. si 215, 2. si 389'dur.

Buna göre üçüncü sayı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 215 & 856 \\
 + 389 & - 604 \\
 \hline
 604 & 252 \text{ 'dir.}
 \end{array}$$

- 6** Bir ormanlık alandaki 945 ağaçtan 518'i kesilmiştir. Kesilen ağaçların yerine 415 ağaç dikilmiştir.

Buna göre ormandaki ağaç sayısı son durumda kaç olur?

$$\begin{array}{r}
 945 & 427 \\
 - 518 & - 415 \\
 \hline
 427 & 842 \text{ ağaç olur.}
 \end{array}$$

- 7** Bir kasapta 154 kg dana eti, 126 kg kuzu eti vardır. Kasap etlerin 75 kg'ını satmıştır.

Geriye kaç kg et kalmıştır?

154	280
+ 126	- 75
280	205 → kg et kalmıştır.
↓ kg et var.	

- 8** Adil, soru bankası kitabından hafta içi 218, hafta sonu 185 soru çözmüştür.

Kitapta toplam 999 soru olduğuna göre çözülecek kaç soru kalmıştır?

218	999
+ 185	- 403
403	596 → soru kalmıştır.
↓ soru çözmüştür.	

- 9** 470 sayısının 180 eksininin 165 fazlası kaçtır?

470	290
- 180	+ 165
290	455 'tir

- 10** 75 fazlası 120 olan sayısının 15 eksiği kaçtır?

120	45
- 75	- 15
45	30 'dur.

- 11** 100 sayısının 40 eksininin 185 fazlası kaçtır?

100	185
- 40	+ 60
60	245 'tir.

- 12** 140 eksigi 410 olan sayının 55 fazlası kaçtır?

410	550
+ 140	+ 55
550	605 'tir.

- 13** Aykut, 5 yıl sonra 27 yaşında olacaktır.

Buna göre Aykut 10 yıl önce kaç yaşındadır?

27	22
- 5	- 10
22	12 → 10 yıl önceliği yaşı
↓ Bu günkü yaşı	

KONU DEĞERLENDİRME - 6

- 1** Babam 52 yaşında iken ablam 19 yaşındaydı.

Ablam 30 yaşına geldiğinde babam kaç yaşında olur?

- A) 49 **B)** 63 C) 71

- 2** 756 mevcutlu bir okulun öğrencilerinden 169'u yürüyerek, 317'si özel arabalarıyla, geriye kalanlar ise servisle okula gelmektedir.

Bu okulda kaç öğrenci servisle okula gelmektedir?

- A) 486 B) 370 **C)** 270

- 3** Aylin, dedesinden 55 yaş küçütür.

Dedesi 64 yaşında olduğuna göre ikisinin yaşları toplamı kaçtır?

- A)** 73 B) 77 C) 81

- 4** Bir fırında öğleye kadar 315, öğleden sonra 247 ekmek satılmıştır.

Toplam 605 ekmek üretildiğine göre kaç ekmek artmıştır?

- A) 37 **B)** 43 C) 65

- 5** **Tablo:** Öğrencilerin Bir Haftada Çözdükleri Soru Sayısı

Öğrenciler	Soru Sayısı
Bahar	147
Duru	264
Zafer	96

Bahar ve Zafer'in çözdükleri soruların toplamı Duru'nun çözdüğü soruların sayısından kaç eksiktir?

- A) 18 B) 19 **C)** 21

- 6** Bir kitaplıktaki kitapların 129'u hikaye, 87'si şiir ve geri kalanları da masal kitabıdır.

Kitaplıktı 318 kitap olduğuna göre masal kitaplarının sayısı kaçtır?

- A) 92 **B)** 102 C) 114

7

$$25 + 7 = 32$$

$$32 + 15 = 47$$

Yukarıda çözümü verilen problem hangisi olabilir?

- A)** Ben 7 yaşındayım. Annem benden 25 yaş büyüğütür. İkimizin yaşları toplamı kaç olur?

- B)** Babam 7 yıl önce 25 yaşındaydı. 15 yıl sonra kaç yaşındadır?

- C)** Ben 7, ablam 15, annemde 32 yaşındadır. Üçümüzün yaşları toplamı kaçtır?

VERİ TOPLAMA VE DEĞERLENDİRME

• Şekil ve nesne grafiğinde gösterilen bilgileri açıklayarak çetele ve sıkılık tablosuna dönüşümler yapar ve yorumlar.

ETKİNLİK 29

Aşağıdaki nesne grafiği 3/A sınıfındaki öğrencilerin sevdiği dondurma çeşitlerini göstermektedir.

Grafik: Sevilen Dondurma Çeşitleri

Dondurma
Sayısı

Not: Her 2 dondurmayı göstermektedir.

- a. Nesne grafiğindeki verileri kullanarak çetele ve sıkılık tablosunu tamamlayalım.

Çetele Tablosu: Sevilen Dondurma Çeşitleri

Dondurma Çeşitleri	Sayı
Çikolatalı	10
Karadutlu	6
Sade	2
Vanilyalı	4
Çilekli	8

Sıklık Tablosu: Sevilen Dondurma Çeşitleri

Dondurma Çeşitleri	Sayı
Çikolatalı	10
Karadutlu	6
Sade	2
Vanilyalı	4
Çilekli	8

- b. "Sevilen Dondurma Çeşitleri" grafiğine göre aşağıdaki soruları cümle kura-rak cevaplayalım.

1. En çok sevilen dondurma hangisidir?

En çok sevilen dondurma çikolatalıdır.

2. Karadutlu dondurma kaç kişi tarafından sevilmektedir?

Karadutlu dondurma altı kişi tarafından sevilmektedir.

3. Vanilyalı dondurma kaç kişi tarafından sevilmektedir?

Vanilyalı dondurma dört kişi tarafından sevilmektedir.

4. En az sevilen dondurma hangisidir?

En az sevilen dondurma sadedir.

5. Kaç çeşit dondurma vardır?

Beş çeşit dondurma vardır.

6. Her kaç dondurmayı göstermektedir?

Her bir külah iki dondurmayı göstermektedir.

7. En çok sevilen dondurma ile en az sevilen dondurma arasındaki fark kaçtır?

En çok sevilen dondurma ile en az sevilen dondurma arasındaki fark 8'dir.

8. Hangi iki dondurma çeşidinin toplamı çilekli dondurma sayısına eşittir?

Karadutlu ve sade donurmaların toplamı çilekli dondurma sayısına eşittir.

9. 3/A sınıfının mevcudu kaçtır?

3/A sınıfının mevcudu 30'dur.

10. Her 1 dondurmayı gösterseydi sınıf mevcudu kaç olurdu?

Sınıf mevcudu 15 olurdu.

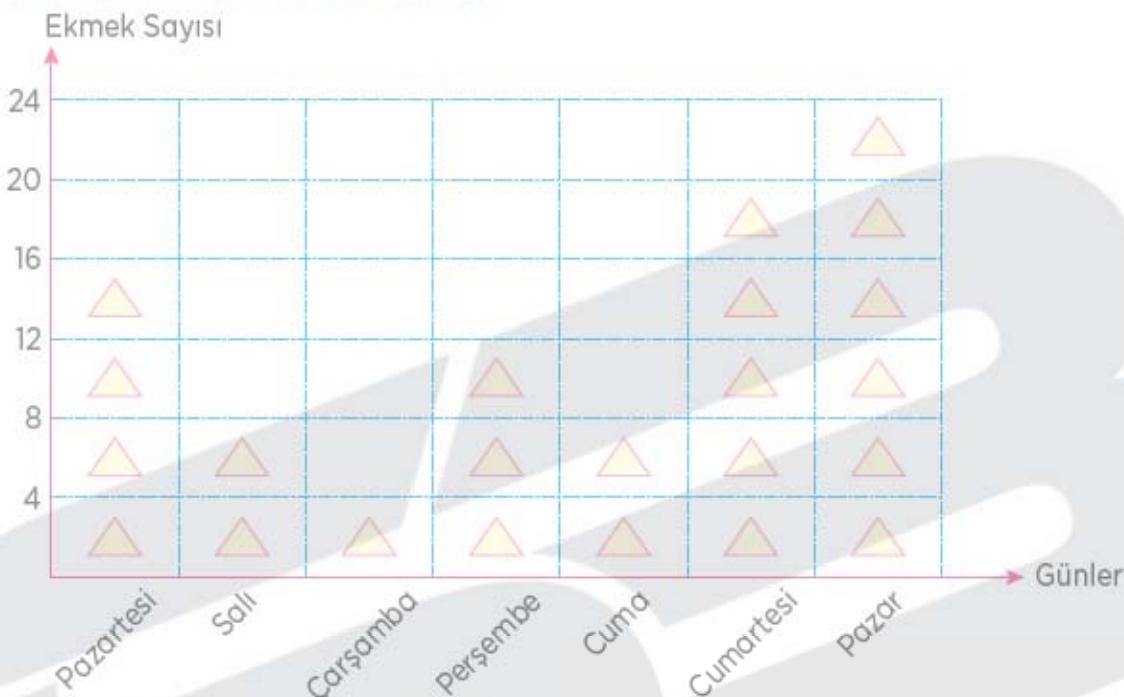
11. Dondurmaları en çok sevilenden en az sevilen doğru sıralayınız.

Cikolatalı, çilekli, karadutlu, vanilyalı ve sadedir.

ETKİNLİK 30

Aşağıdaki şekil grafiği bir bakkaldaki bir haftalık ekmek satışını göstermektedir.

Grafik: Bir Haftalık Ekmek Satışı

Not: Her 4 ekmeği göstermektedir.

- a. Şekil grafiğindeki verileri kullanarak çetele ve sıkılık tablosunu oluşturalım.

Çetele Tablosu: Bir Haftalık Ekmek Satışı

Günler	Ekmek Sayısı
Pazartesi	12
Salı	8
Çarşamba	4
Perşembe	12
Cuma	8
Cumartesi	20
Pazar	24

Sıklık Tablosu: Bir Haftalık Ekmek Satışı

Günler	Ekmek Sayısı
Pazartesi	16
Salı	8
Çarşamba	4
Perşembe	12
Cuma	8
Cumartesi	20
Pazar	24

- b. "Bir Haftalık Ekmek Satışı" grafiğine göre doğru ifadelerin kutucuğuna "D", yanlış ifadelerin kutucuğuna "Y" yazınız.

- (Y) Her şekil 1 ekmeği göstermektedir.
(D) Bakkal haftanın yedi günü açıktır.
(D) Bakkal en çok ekmeği pazar günü satmıştır.
(Y) Hafta içinde her gün aynı sayıda ekmek satılmıştır.
(D) En az ekmek satışı çarşamba günü yapılmıştır.
(D) yerine kullanılsaydı nesne grafiği olurdu.
(Y) Hafta sonunda ekmek satışı azalmıştır.
(Y) Perşembe ve cuma günü yapılan toplam satışı pazar günü ile aynıdır.

- c. "Bir Haftalık Ekmek Satışı" grafiğine göre cümlelerdeki boşlukları tamamlayalım.

1. Pazar günü **24 ekmek** satılmıştır.
2. Her **4** ekmeği göstermektedir.
3. Hafta sonunda ekmek satışı **artmıştır**
4. Salı ve cuma günü **eşit** sayıda ekmek satılmıştır.
5. Pazar günü, Cumartesi gününden **4** ekmek fazla satılmıştır.
6. Çarşamba günü, perşembe gününde **8** ekmek az satılmıştır.
7. Hafta içinde en çok **pazartesi** günü ekmek satılmıştır.
8. Hafta sonunda **44** ekmek satılmıştır.

ETKİNLİK 31

3/B sınıfında en çok sevilen oyunlarla ilgili araştırma sonuçlarına göre, 9 öğrenci mendil kapmaca, 3 öğrenci saklambaç, 15 öğrenci yakan top, 12 öğrenci ip atlama ve 6 öğrenci de körebe oyununu sevmektedir.

- a. Araştırma sonuçlarını çetele ve sıkılık tablosunda gösterelim.

Çetele Tablosu: En Çok Sevilen Oyunlar

Oyunlar	Öğrenci Sayısı
Mendil Kapmaca	/// //
Saklambaç	///
Yakan Top	/// /// ///
İp Atlama	/// /// //
Körebe	/// /

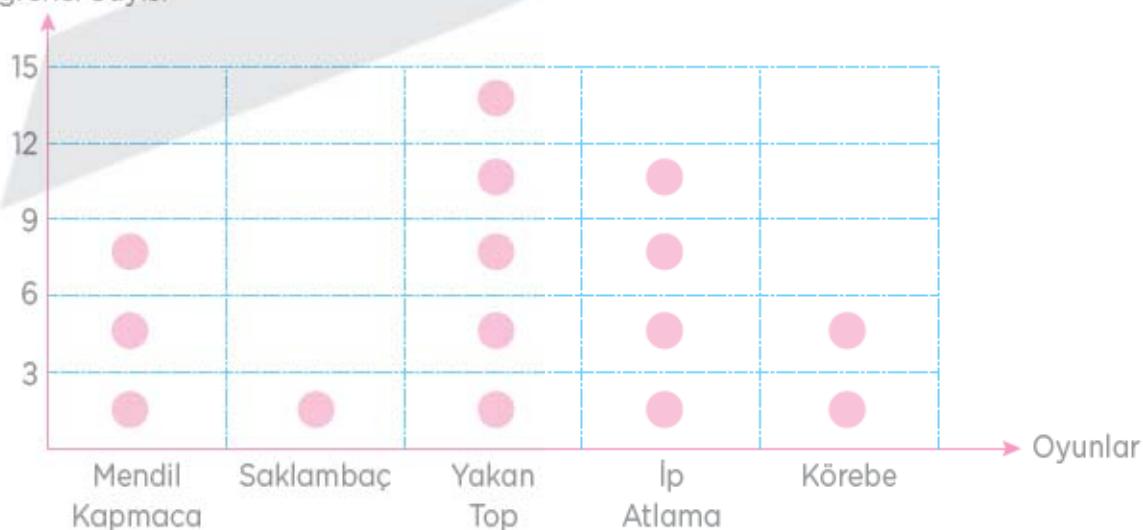
Sıklık Tablosu: En Çok Sevilen Oyunlar

Oyunlar	Öğrenci Sayısı
Mendil Kapmaca	9
Saklambaç	3
Yakan Top	15
İp Atlama	12
Körebe	6

- b. Verileri şekil grafiğinde gösterelim.

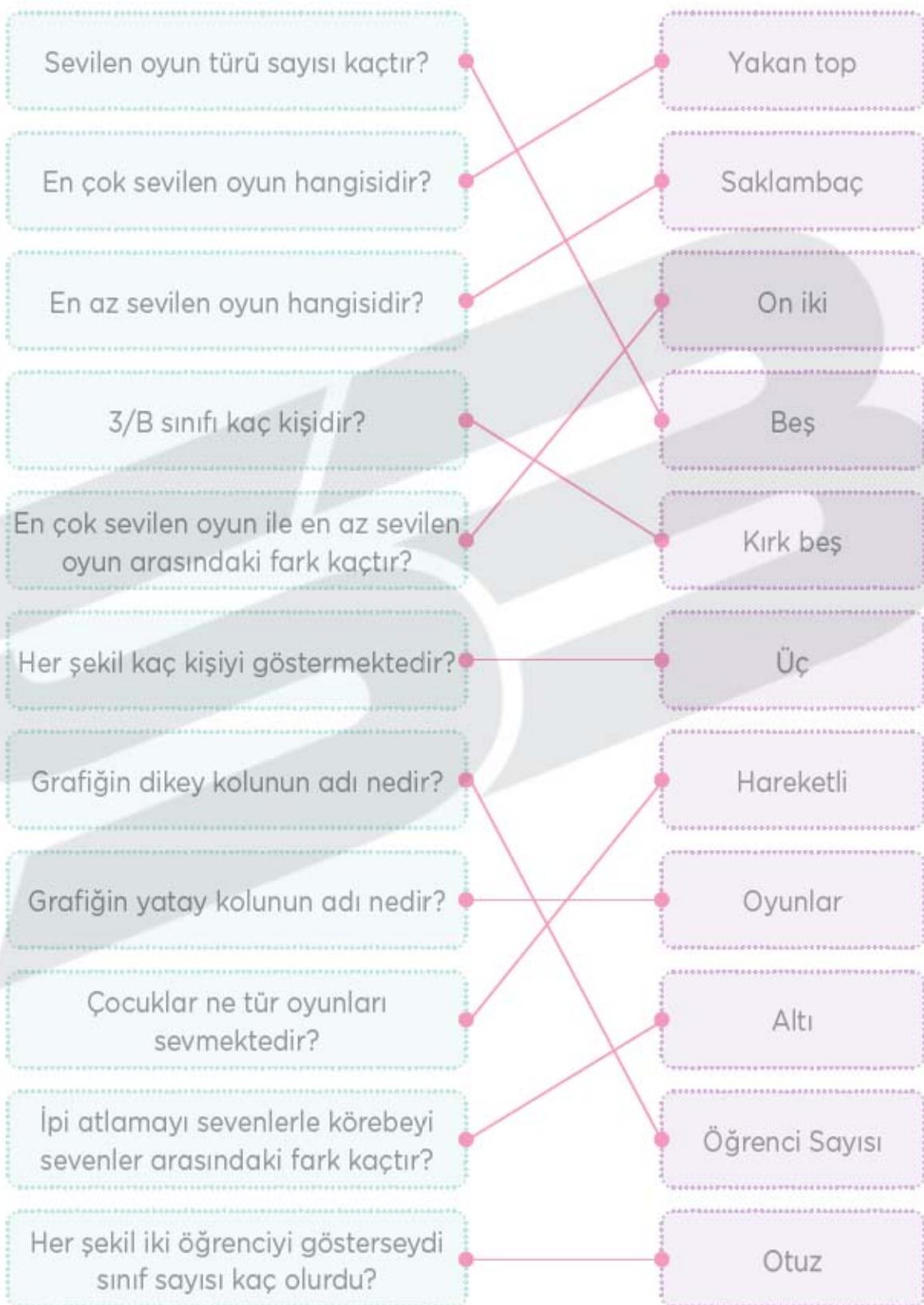
Grafik: En Çok Sevilen Oyunlar

Öğrenci Sayısı

Not: Her , kişiyi göstermektedir.

- c. "En Çok Sevilen Oyunlar" grafiğine göre aşağıda soruları cevapları ile eşleştirelim.

GRAFİK PROBLEMLERİ

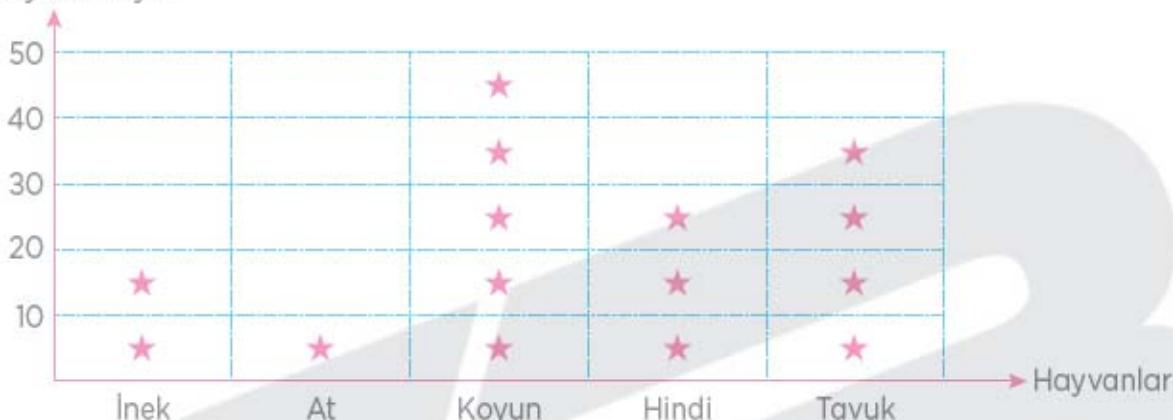
* Grafiklerde verilen bilgileri kullanarak veya grafikler oluşturarak toplama ve çıkarma işlemi gerektiren problemleri çözer.

ETKİNLİK 32

Bir çiftlikte hayvanların sayısını gösteren grafiğe göre problemleri işlem yaparak çözelim.

Grafik: Bir Çiftlikteki Hayvanlar

Hayvan Sayısı

Not: Her ★, 10 kişiyi göstermektedir.

1. En çok ve en az sayıdaki hayvanlar arasındaki fark kaçtır?

$$\begin{array}{rcl}
 50 & \rightarrow & \text{Koyun sayısı} \\
 - 10 & \rightarrow & \text{At sayısı} \\
 \hline
 40 & \rightarrow & \text{Aralarındaki fark}
 \end{array}$$

2. İki ayaklı hayvanların toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{rcl}
 30 & \rightarrow & \text{Hindi sayısı} \\
 + 40 & \rightarrow & \text{Tavuk sayısı} \\
 \hline
 70 & \rightarrow & \text{İki ayaklı hayvan-} \\
 & & \text{lارın toplamı}
 \end{array}$$

3. Dört ayaklı hayvanların toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{rcl}
 20 & \rightarrow & \text{Inek sayısı} \\
 10 & \rightarrow & \text{At sayısı} \\
 + 50 & \rightarrow & \text{Koyun sayısı} \\
 \hline
 80 & \rightarrow & \text{Dört ayaklı hayvanların toplamı}
 \end{array}$$

4. İneklerin tavuklara eşit olması için kaç inek daha alınmalıdır?

$$\begin{array}{rcl}
 40 & \rightarrow & \text{Tavuk sayısı} \\
 - 20 & \rightarrow & \text{İnek sayısı} \\
 \hline
 20 & \rightarrow & \text{İnek daha} \\
 & & \text{alınmalıdır.}
 \end{array}$$

5. Koyun ve tavukların toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{rcl}
 50 & \rightarrow & \text{Koyun sayısı} \\
 + 40 & \rightarrow & \text{Tavuk sayısı} \\
 \hline
 90 & \rightarrow & \text{Koyun ve tavukla-} \\
 & & \text{rin toplamı}
 \end{array}$$

6. Çiftlikteki toplam hayvan sayısı kaçtır?

$$\begin{array}{rcl}
 20 + 10 + 50 + 30 + 40 = 150 & & \\
 \text{Toplam hayvan sayısı} & &
 \end{array}$$

ETKİNLİK 33

Bir okulda öğrenci sayılarını gösteren grafiğe göre problemleri işlem yaparak çözelim.

Grafik: Bir Okuldaki Öğrenci Sayıları

Öğrenci Sayısı

Not: Her ■, 50 kişiyi göstermektedir.

1. 3. sınıfardaki öğrenci sayıları 1. sınıfardan kaç fazladır?

$$\begin{array}{r}
 200 \rightarrow 3. \text{ sınıflar} \\
 - 150 \rightarrow 1. \text{ sınıflar} \\
 \hline
 050 \rightarrow \text{Aradaki fark}
 \end{array}$$

2. 4 ve 2. sınıfardaki öğrenci sayısı toplam kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 150 \rightarrow 4. \text{ sınıflar} \\
 + 100 \rightarrow 2. \text{ sınıflar} \\
 \hline
 250 \rightarrow \text{Toplami}
 \end{array}$$

3. 2. sınıfaların 1. sınıfalarla eşit olması için kaç öğrenci daha olmalıdır?

$$\begin{array}{r}
 150 \rightarrow 1. \text{ sınıflar} \\
 - 100 \rightarrow 2. \text{ sınıflar} \\
 \hline
 050 \rightarrow \text{öğrenci daha olmalıdır.}
 \end{array}$$

4. 3 ve 4. sınıfardaki toplam öğrenci sayısı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 200 \rightarrow 3. \text{ sınıflar} \\
 + 150 \rightarrow 4. \text{ sınıflar} \\
 \hline
 350 \rightarrow \text{Toplami}
 \end{array}$$

5. 2 ve 3. sınıfardaki toplam öğrenci sayısı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 200 \rightarrow 3. \text{ sınıflar} \\
 + 100 \rightarrow 2. \text{ sınıflar} \\
 \hline
 300 \rightarrow \text{Toplami}
 \end{array}$$

6. Okuldaki öğrencilerin toplamı kaçtır?

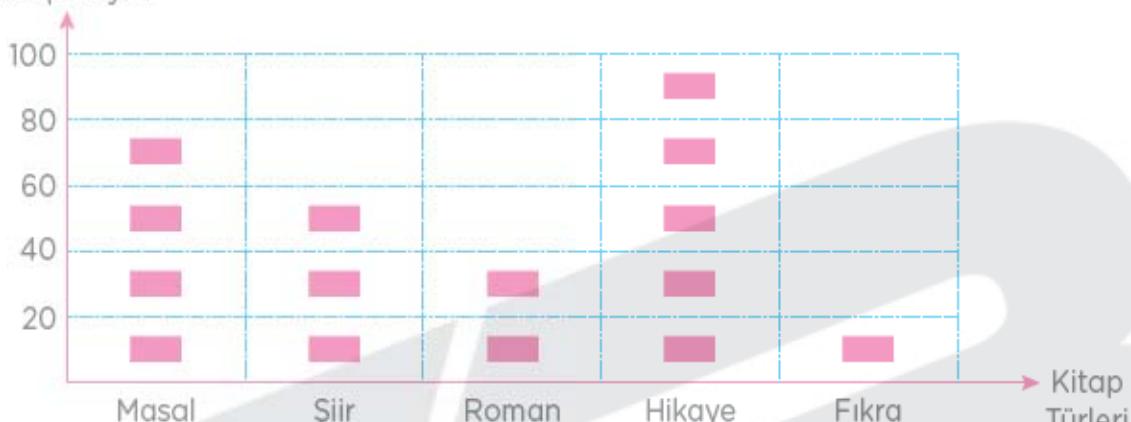
$$\begin{array}{r}
 150 \rightarrow 1. \text{ sınıflar} \\
 100 \rightarrow 2. \text{ sınıflar} \\
 200 \rightarrow 3. \text{ sınıflar} \\
 + 150 \rightarrow 4. \text{ sınıflar} \\
 \hline
 600 \rightarrow \text{Toplam öğrenci sayısı}
 \end{array}$$

ETKİNLİK 34

Bir kütüphanedeki kitap türlerini gösteren grafiğe göre problemleri işlem yaparak çözelim.

Grafik: Kütüphanedeki Kitap Türleri

Kitap Sayısı

Not: Her 20 kitabı göstermektedir.

1. Şiir ve fıkra kitaplarının toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 60 \rightarrow \text{Şiir kitapları} \\
 + 20 \rightarrow \text{Fıkra kitapları} \\
 \hline
 80 \rightarrow \text{Toplami}
 \end{array}$$

2. Hikaye kitapları roman kitaplarından kaç fazladır?

$$\begin{array}{r}
 100 \rightarrow \text{Hikaye kitapları} \\
 - 40 \rightarrow \text{Roman kitapları} \\
 \hline
 60 \rightarrow \text{fazladır.}
 \end{array}$$

3. Şiir ve roman kitaplarının toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 60 \rightarrow \text{Şiir kitapları} \\
 + 40 \rightarrow \text{Roman kitapları} \\
 \hline
 100 \rightarrow \text{Toplami}
 \end{array}$$

4. Masal kitapları şiir kitaplarından kaç fazladır?

$$\begin{array}{r}
 80 \rightarrow \text{Masal kitapları} \\
 - 60 \rightarrow \text{Şiir kitapları} \\
 \hline
 20 \rightarrow \text{fazladır.}
 \end{array}$$

5. Sayısı en az olan iki kitap türünde toplam kaç kitap vardır?

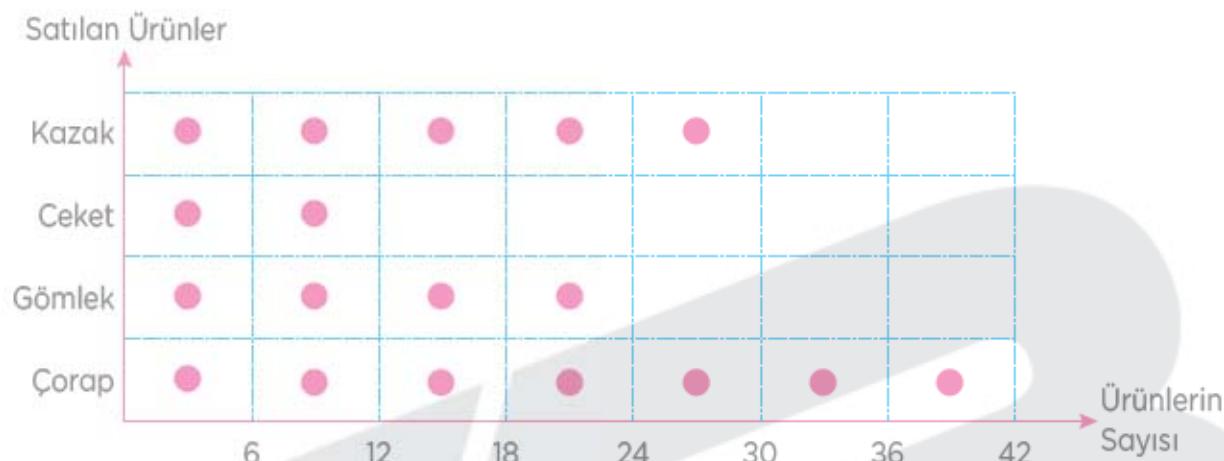
$$\begin{array}{r}
 40 \rightarrow \text{Roman kitapları} \\
 + 20 \rightarrow \text{Fıkra kitapları} \\
 \hline
 60 \rightarrow \text{Kitap vardır.}
 \end{array}$$

6. Masalların, hikaye kitaplarına eşit olması için kaç tane daha olması gereklidir?

$$\begin{array}{r}
 100 \rightarrow \text{Hikaye kitapları} \\
 - 80 \rightarrow \text{Masal kitapları} \\
 \hline
 20 \text{ tane daha olması gereklidir.}
 \end{array}$$

ETKİNLİK 35

Bir mağazada hafta sonunda satılan ürünlerin sayısını gösteren grafike göre problemleri işlem yaparak çözelim.

Not: Her ●, 6 ürünü göstermektedir.

1. En az satılan ürün ile en çok satılan ürün arasındaki fark kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 42 \rightarrow \text{Çorap sayısı} \\
 - 12 \rightarrow \text{Ceket sayısı} \\
 \hline
 30 \rightarrow \text{Aradaki fark}
 \end{array}$$

2. Ceket ve gömleklerin toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 12 \rightarrow \text{Ceket sayısı} \\
 + 24 \rightarrow \text{Gömlek sayısı} \\
 \hline
 36 \rightarrow \text{Toplamı}
 \end{array}$$

3. Kazak ve çorap satışlarının eşit olması için kaç kazak da satılmalıdır?

$$\begin{array}{r}
 42 \rightarrow \text{Çorap sayısı} \\
 - 30 \rightarrow \text{Kazak sayısı} \\
 \hline
 12 \text{ Kazak daha satılmalıdır.}
 \end{array}$$

4. En çok satılan üç ürünün toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 42 \rightarrow \text{Çorap sayısı} \\
 30 \rightarrow \text{Kazak sayısı} \\
 + 24 \rightarrow \text{Gömlek sayısı} \\
 \hline
 96 \rightarrow \text{Toplami}
 \end{array}$$

5. Kazak ve ceketlerin farkı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 30 \rightarrow \text{Kazak sayısı} \\
 - 12 \rightarrow \text{Ceket sayısı} \\
 \hline
 18 \rightarrow \text{Aradaki fark}
 \end{array}$$

6. Hafta sonunda satılan ürünlerin toplamı kaçtır?

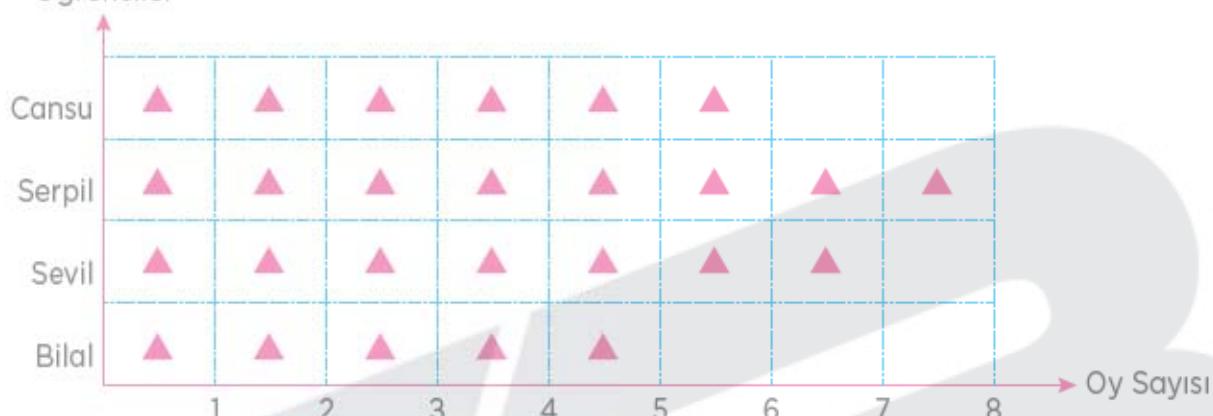
$$\begin{array}{r}
 42 + 30 + 24 + 12 = 108 \\
 \text{Hafta sonunda satılan toplam} \\
 \text{Ürün sayısı}
 \end{array}$$

ETKİNLİK 36

3/C sınıfı başkanlık seçim sonuçlarını gösteren grafiğe göre 4 problem kuralım ve çözelim.

Grafik: 3/C Sınıfı Başkanlık Sonuçları

Öğrenciler

Not: Her 1 oyu göstermektedir.

1.

3.

2.

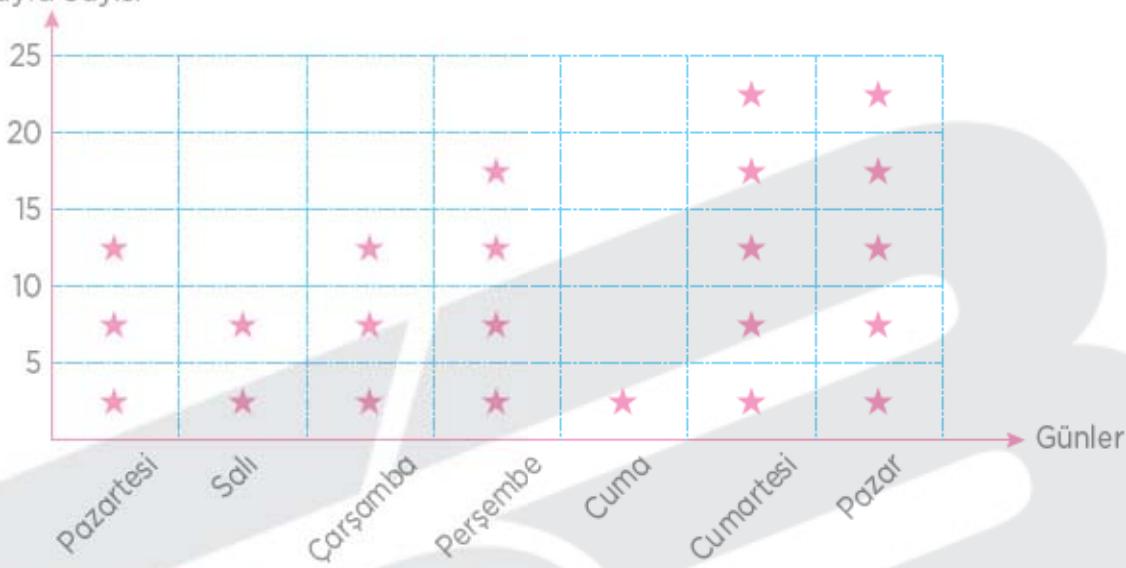
4.

ETKİNLİK 37

Seçil'in 1 hafta boyunca okuduğu kitap sayfa sayısını gösteren grafiğe göre 4 problem kuralım ve çözelim.

Grafik: Seçil'in Okuduğu Kitap Sayfaları

Sayfa Sayısı

Not: Her ★, 5 sayfayı göstermektedir.

1.

3.

2.

4.

BASİT TABLOLARI OKUMA VE YORUMLAMA

• En çok üç veri grubuna ait basit tabloları okur, yorumlar ve tablodan elde ettiği veriyi düzenler.

ETKİNLİK 38

Aşağıdaki sıklık tablosu bir okuldaki öğrencilerin katıldığı kursları göstermektedir.

Tablo: Kurslara Katılan Öğrenciler

Kurslar	Öğrenci Sayısı
Satranç	24
Voleybol	48
Resim	16

Tabloya göre aşağıdaki soruları cümle kurarak cevaplayalım.

1. En az sayıda öğrenci tarafından tercih edilen kurs hangisidir?

En az tercih edilen kurs, resim kursudur.

2. En çok sayıda öğrenci tarafından tercih edilen kurs hangisidir?

En çok tercih edilen kurs, voleybol kursudur.

3. İkinci sırada tercih edilen kurs hangisidir?

İkinci sırada satranç kursu tercih edilmektedir.

4. Zeka oyunlarını tercih eden kaç kişidir?

Zeka oyunlarını 24 kişi tercih etmiştir.

5. Çizim ve boyalarla çalışmayı tercih eden kaç kişidir?

Çizim ve boyalarla çalışmayı 16 kişi tercih etmiştir.

6. Öğrenciler bireysel ya da takım çalışması gerektiren kurslardan hangisini daha çok tercih etmektedir?

Takım çalışması gerektiren kursları daha çok tercih etmektedir.

7. Hangi kursu tercih eden öğrenciler daha çok enerji harcayacaktır?

Voleybol kursunu tercih edenler daha çok enerji harcayacaktır.

8. Kurslara katılan öğrencilerin toplam sayısı kaçtır?

Kurslara katılan öğrencilerin toplamı 88'dir.

ETKİNLİK 39

Aşağıdaki çetele tablosu bir sitede yaşayan çocukların besledikleri hayvanların sayısını göstermektedir.

Tablo: Evde Beslenen Hayvanlar

Hayvanlar	Sayı
Kedi	
Balık	
Kuş	

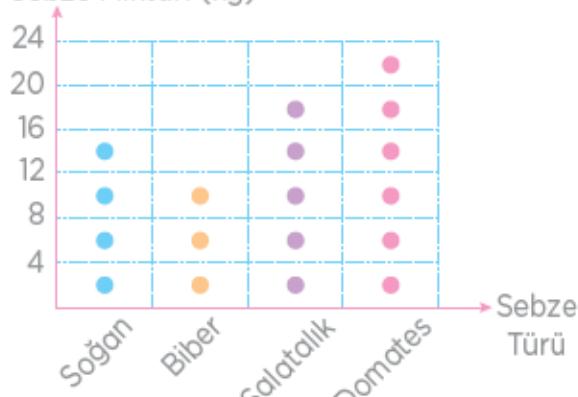
Tabloya göre aşağıdaki soruları cevapları ile eşleştirelim.

- a) En çok beslenen hayvan hangisidir? Kedi
- b) En az beslenen hayvan hangisidir? On dört
- c) Kedi besleyenlerin sayısı kaçtır? Otuz iki
- d) Balık besleyenlerin sayısı kaçtır? Kuş
- e) Kuş besleyenlerin sayısı kaçtır? Yirmi üç
- f) En az beslenen hayvanla en çok beslenen hayvan arasındaki fark kaçtır? Altmış dokuz
- g) Toplam hayvan sayısı kaçtır? On sekiz

KONU DEĞERLENDİRME - 7

Grafik: Manavda Satılan Sebzeler

Sebze Miktarı (kg)

Not: Her şekil 4 kg sebzeyi göstermektedir.

Yukarıdaki grafiğe ait soruları cevaplayalım.

1 Grafiğe ait çetele tablosu hangisidir?

A)	Sebzeler	Miktari (kg)
Soğan		17
Biber		12
Salatalık		21
Domates		25

B)	Sebzeler	Miktari (kg)
Soğan		17
Biber		21
Salatalık		21
Domates		25

C)	Sebzeler	Miktari (kg)
Soğan		21
Biber		10
Salatalık		21
Domates		25

2 Hangisi en az ve en çok satılan sebzelerden biri değildir?

3 En çok satılan sebze ile en az satılan sebze arasındaki fark kaç kg'dır?

A) 24 B) 16

(C) 12

4 Satılan sebzeler çoktan aza doğru sıralanırsa 3. sırada hangisi olur?

A) Biber

(B) Soğan

C) Salatalık

5 Soğan ve salatalıkların toplamı kaç kg'dır?

A) 16 B) 20

(C) 36

6 Manavda kaç çeşit sebze satılmıştır?

A) 5

(B) 4

C) 3

7 Toplam kaç kg sebze satılmıştır?

A) 72

B) 68

C) 62

Tablo: Sevilen Renkler

Renkler	Öğrenci Sayısı
Kırmızı	
Sarı	
Mavi	

Yukarıdaki çetele tablosu 3. sınıf öğrencilerinin sevdiği renkleri göstermektedir.

8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15. soruları çetele tablosuna göre cevaplayalım.

8 Çetele tablosuna ait sıkılık tablosu hangisidir?

A)

Renkler	Öğrenci Sayısı
Kırmızı	20
Sarı	15
Mavi	25

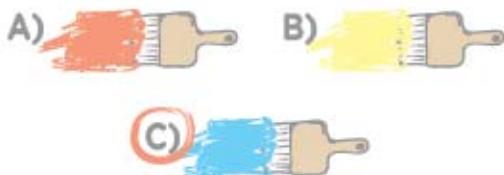
B)

Renkler	Öğrenci Sayısı
Kırmızı	20
Sarı	15
Mavi	30

C)

Renkler	Öğrenci Sayısı
Kırmızı	25
Sarı	15
Mavi	25

9 En çok sevilen renk hangisidir?

10 En az sevilen renk hangisidir?

11 En çok sevilen renk ile en az sevilen renk arasındaki fark kaçtır?

- A) 5 B) 10 C) 15

12 Renkler en az sevilenden en çok sevilene doğru sıralandığında hangisi ikinci sırada yer alır?

13 Kırmızı ve sarı rengi sevenlerin toplamı kaçtır?

- A) 30 B) 35 C) 40

14 3. sınıf öğrencilerin sayısı kaçtır?

- A) 50 B) 55 C) 60

15 Mavi rengi sevenler, sarı rengi sevenlerden kaç fazladır?

- A) 5 B) 10 C) 15

ÜNİTE DEĞERLENDİRME – 2/A

- 1** $524 + 385$ doğal sayılarının toplamı en yakın onluğa yuvarlanırsa hangi sayı bulunur?

A) 900 B) 910 C) 920

2

$$\begin{array}{r}
 53 + 20 \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 20 + 20 \rightarrow \text{sayı çifti} \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 \bullet + 40 = \triangle
 \end{array}$$

Yukarıdaki sayı çiftlerinden yararlanılarak sonucu tahmin edilen işleme göre $\triangle - \bullet$ kaçtır?

A) 73 B) 40 C) 33

3

$\circ + 436 = 849$ eşitliğinde verilmeyen toplanan sayı kaçtır?

A) 275 B) 317 C) 413

4

$$210 - 180 = 30$$

Yukarıdaki tahmini sonuca en yakın onluğa yuvarlanarak bulunan işlem hangisi olamaz?

A) $215 - 175$ B) $205 - 175$
C) $214 - 184$

- 5** Bir okuldaki kız öğrencilerinin sayısı 432, erkek öğrencilerin sayısı da 464'tür. Sadece yüzler ve onlar basamaklarının toplamına göre tahmini sonuç bulunuyor.

Buna göre tahmini sonuç ile gerçek sonuç arasındaki fark kaçtır?

A) 8 B) 7 C) 6

6

$$\begin{array}{r}
 2 \text{ A} 4 \\
 1 3 \text{ B} \\
 + C 2 1 \\
 \hline
 8 9 7
 \end{array}$$

$A + B + C$ toplamı kaçtır?

A) 11 B) 12 C) 13

7

$$\begin{array}{r}
 40 - 20 = 20 \\
 7 - 3 = 4 \\
 \hline
 24
 \end{array}$$

Yukarıdaki zihinden yapılışı gösterilen çıkarma işlemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) $47 - 20$ B) $47 - 23$
C) $74 - 32$

- 8** Fatih, 16 yaşında, ablası ise Fatih'ten 7 yaş büyüktür.

Buna göre ikisinin yaşları toplamı kaçtır?

- A) 23 **B)** 39 C) 40

- 9** Okulumuzdaki kız öğrenci sayısı 345'tir.

Okulumuzda 948 öğrenci olduğuna göre, erkek öğrencilerin sayısı kaçtır?

- A) 601 B) 602 **C)** 603

- 10**

$$40 - 7 = 33$$

$$40 + 33 = 73$$

Yukarıda çözümü verilen problem hangisi olabilir?

- A)** Bir çiftlikte 40 koyun var. Koyunlardan 7 eksikte keçi var. Buna göre çiftlikte kaç hayvan vardır?

- B)** Bir çiftlik 40 koyun var. Koyunların önce 7'si daha sonra da 33'ü satıldı. Çiftlikte kaç koyun kalır?

- C)** Bir çiftlikte 40 koyun var. Koyunların 7'si hastalanıp ölüyor. Kalan 33 koyun ise satılıyor. Çiftlikte kaç koyun kalır?

Tablo: Lokantada Yenilen Balıklar

Balık Türü	Kişi Sayısı
Hamsi	/
Levrek	//
İstavrit	//

11, 12, 13, 14 ve 15. soruları çetele tablosuna göre cevaplayınız.

- 11** En çok yenilen balık türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Hamsi **B)** Levrek
C) İstavrit

- 12** En az yenilen balık türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Hamsi **B)** Levrek
C) İstavrit

- 13** Levrek yiyenlerin sayısı hamsi yiyenlerin sayılarından kaç eksiktir?

- A)** 19 **B)** 20 **C)** 21

- 14** Lokantada kaç çeşit balık vardır?

- A)** 1 **B)** 2 **C)** 3

- 15** Toplam kaç kişi balık yemiştir?

- A)** 56 **B)** 66 **C)** 71

ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 2/B

1 Tablo: Sınıf Kitaplığındaki Kitaplar

Kitap	Sayısı
Hikaye	118
Masal	86
Roman	34

Ayşe sınıf kitaplığındaki toplam kitap sayısını en yakın onluğa yuvarlayarak tahmin etmiştir.

Buna göre Ayşe'nin tahmini hangisidir?

- A)** 240 **B)** 245 **C)** 250

2 Yandaki toplama işleminde A + B toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r} 6A \\ + B5 \\ \hline 162 \end{array}$$

- A)** 16 **B)** 9 **C)** 7

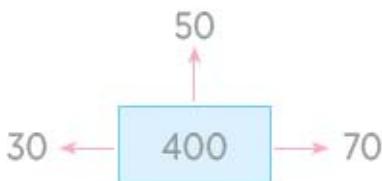
3

$54 \rightarrow \boxed{} + 4$ $+ 35 \rightarrow + 30 + \boxed{}$ $\dots \dots$ $80 + 9 = 89$

Yukarıdaki işlem onluk ve birliklerine ayrılarak zihinden yapıldığında kutuların içine yazılan sayıların toplamı kaç olur?

- A)** 50 **B)** 55 **C)** 64

4

Mavi renkli kutu içerisindeki sayı etrafındaki sayılarla tek tek toplandığında hangi sonuç elde edilmez?

- A)** 430 **B)** 450 **C)** 550

5 Hikaye kitabımdan akşam 38 sayfasını, sabah da 24 sayfasını okudum.

Daha okunacak 41 sayfa olduğuna göre, hikaye kitabımdan tamamı kaç sayfadır?

- A)** 103 **B)** 110 **C)** 114

6 Betül, cumartesi 56, pazar günü ise 67 sayfa kitabı okumuştur.

Kitap 186 sayfa olduğuna göre okuması gereken kaç sayfası kalmıştır?

- A)** 53 **B)** 63 **C)** 75

- 7** Orman Haftası'nda 3. sınıflar olarak 675 fidan diktilk. Fidanların 178'i çam, 219'u çınar geriye kalanlar ise meşe fidanıdır.

Diktiğimiz meşe fidanlarının sayısı kaçtır?

- A) 497 B) 456 C) 278

8

Sercan, cüzdanındaki parayla yukarıdaki kulaklığı en yakın onluğa yuvarlanmış fiyatıyla satın alıyor.

Buna göre Sercan'ın kaç TL parası artar?

- A) 10 B) 12 C) 15

- 9** Kevser ile Eren'in toplam 736 tane oyun kartı vardır.

Kevser'in oyun kartlarının sayısı 334 ise Eren'in oyun kartlarının sayısı kaçtır?

- A) 402 B) 412 C) 432

Grafik: Şubelere Göre 3. Sınıftaki Öğrenci Sayıları

Not: Her ☺, 6 öğrenciyi göstermektedir.

10, 11, 12, 13 ve 14. soruları yukarıdaki grafiğe göre cevaplayalım.

- 10** En az öğrenci hangi şubededir?

- A) A B) B C) C

- 11** A ve C şubeleri arasındaki öğrenci farkı kaçtır?

- A) 6 B) 12 C) 18

- 12** A şubesinden B şubesine kaç öğrenci giderse iki şubenin öğrenci sayıları birbirine eşit olur?

- A) 3 B) 6 C) 9

- 13** Şubeler öğrenci sayısına göre çoktan aza doğru sıralanırsa 2. sırada hangi şube yer alır?

- A) C B) D C) A

- 14** 3. sınıfların toplam öğrenci sayısı kaçtır?

- A) 68 B) 72 C) 84

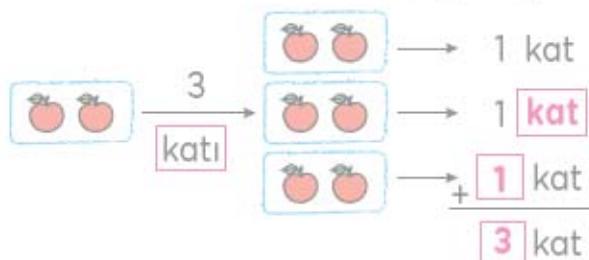

DOĞAL SAYILARLA ÇARPMA İŞLEMİ

• Çarpma işleminin kat anlamını açıklar.

ETKİNLİK 1

Verilen modelleri inceleyip, boş bırakılan yerleri tamamlayalım.

$$2 + \boxed{2} + 2 = 6 \text{ eder.}$$

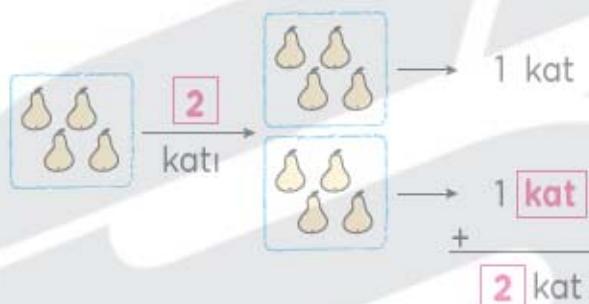
$$3 \text{ tane } 2 = \boxed{6} \text{ eder.}$$

$$3 \text{ kere } \boxed{2} = 6 \text{ eder.}$$

$$\boxed{3} \times 2 = 6 \text{ eder.}$$

2 elmanın 3 katı $\boxed{6}$ elma eder.

2'nin 3 $\boxed{\text{katı}}$ 6'dır.

$$4 + \boxed{4} = 8 \text{ eder.}$$

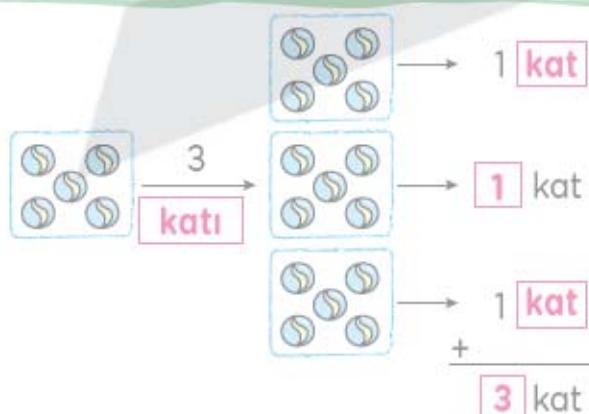
$$2 \text{ tane } 4 = \boxed{8} \text{ eder.}$$

$$2 \boxed{\text{kere}} 4 = 8 \text{ eder.}$$

$$\boxed{2} \times 4 = 8 \text{ eder.}$$

4 armutun $\boxed{2}$ katı 8 armut eder.

$\boxed{4}$ 'ün 2 katı 8'dir.

$$\boxed{5} + \boxed{5} + 5 = 15 \text{ eder.}$$

$$3 \boxed{\text{tane}} 5 = \boxed{15} \text{ eder.}$$

$$3 \boxed{\text{kere}} 5 = 15 \text{ eder.}$$

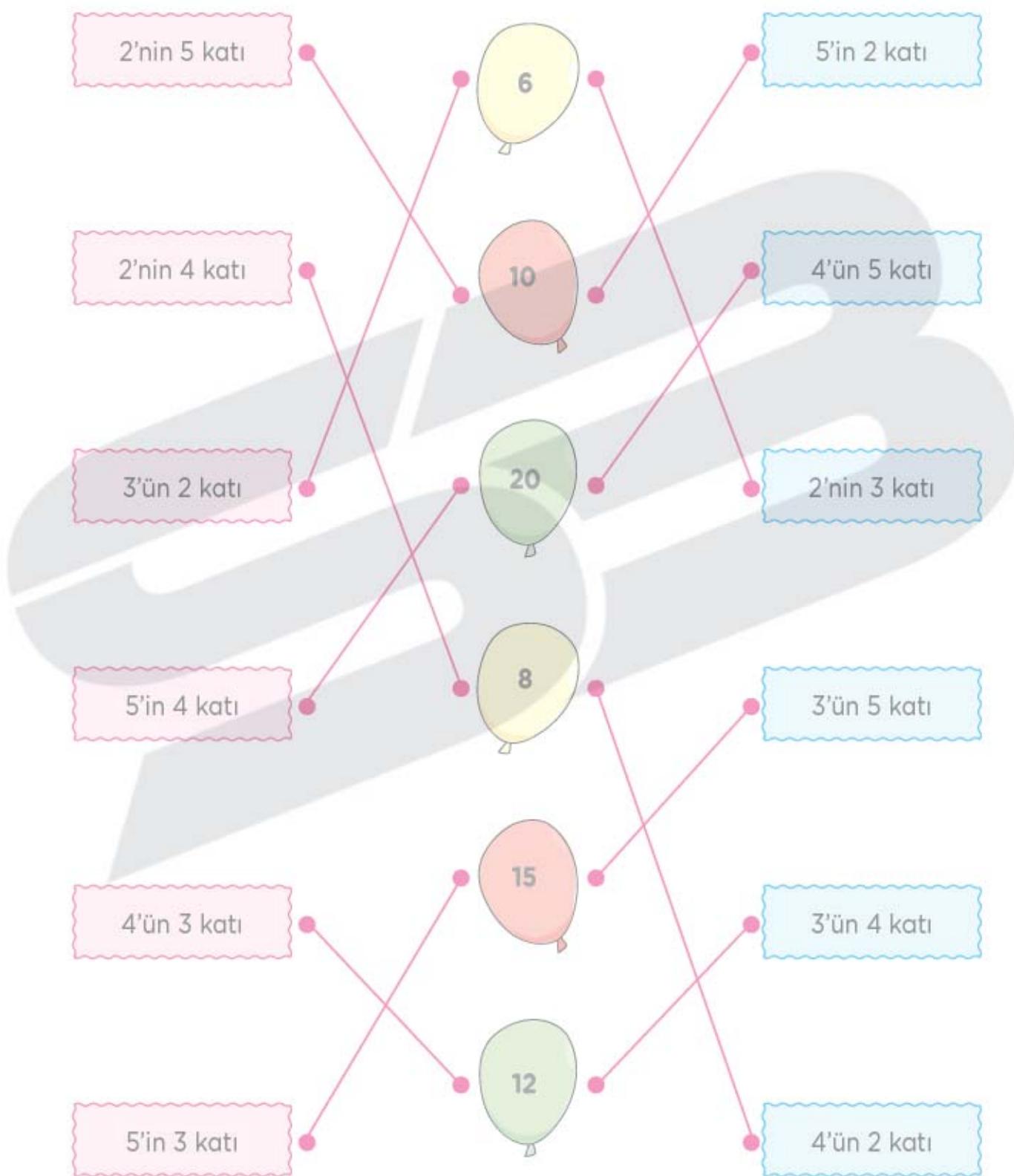
$$3 \times \boxed{5} = 15 \text{ eder.}$$

$\boxed{5}$ bilyenin 3 katı $\boxed{15}$ bilye eder.

5'in $\boxed{3}$ katı 15'dir.

ETKİNLİK 2

Balonlardaki sonuçlarla ifadeleri eşleştirelim.

ETKİNLİK 3

Boşlukları örnekteki gibi tamamlayalım.

2'nin 4 katı kaçtır?

$$\underline{2} + \underline{2} + \underline{2} + \underline{2} = \underline{8}$$

$$\underline{4} \times \underline{2} = \underline{8} \text{ dir.}$$

5'in 4 katı kaçtır?

$$\underline{5} + \underline{5} + \underline{5} + \underline{5} = \underline{20}$$

$$\underline{4} \times \underline{5} = \underline{20} \text{ dir.}$$

3'ün 5 katı kaçtır?

$$\underline{3} + \underline{3} + \underline{3} + \underline{3} + \underline{3} = \underline{15}$$

$$\underline{5} \times \underline{3} = \underline{15} \text{ dir.}$$

4'ün 5 katının 3 eksigi kaçtır?

$$\underline{5} \times \underline{4} = \underline{20}$$

$$20 \boxed{-} 3 = 17 \text{ dir.}$$

4'ün 3 katının 5 fazlası kaçtır?

$$\underline{3} \times \underline{4} = \underline{12}$$

$$\underline{12} \boxed{+} \underline{5} = \underline{17} \text{ dir.}$$

5'in 2 katı kaçtır?

$$\underline{5} + \underline{5} = \underline{10}$$

$$\underline{2} \times \underline{5} = \underline{10} \text{ dir.}$$

3'ün 7 katı kaçtır?

$$\underline{3} + \underline{3} + \underline{3} + \underline{3} + \underline{3} + \underline{3} + \underline{3} = \underline{21}$$

$$\underline{7} \times \underline{3} = \underline{21} \text{ dir.}$$

4'ün 4 katı kaçtır?

$$\underline{4} + \underline{4} + \underline{4} + \underline{4} = \underline{16}$$

$$\underline{4} \times \underline{4} = \underline{16} \text{ dir.}$$

5'in 3 katının 2 fazlası kaçtır?

$$\underline{3} \times \underline{5} = \underline{15}$$

$$\underline{15} \boxed{+} \underline{2} = \underline{17} \text{ dir.}$$

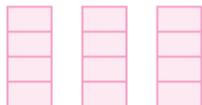
4'ün 2 katının 2 eksigi kaçtır?

$$\underline{2} \times \underline{4} = \underline{8}$$

$$\underline{8} \boxed{-} \underline{2} = \underline{6} \text{ dir.}$$

KONU DEĞERLENDİRME - 1

1

Yukarıdaki modele uygun **olmayan** işlem hangisidir?

- A) $3 \times 4 = 12$
- B) $4 + 4 + 4 = 12$
- C)** $4 \times 3 = 12$

2

3'ün 5 katı	12
2'nin 7 katı	15
2'nin 6 katı	14

Yukarıdaki ifadeler ile sonuçlarının eşleştirilmesinden hangisi oluşur?

- A)
- B)
- C)**

3

Yukarıdaki kutuların 4 katı hangisinde verilmiştir?

- A)
- B)**
- C)

4

Yukarıdaki paranın 4 katı hangisidir?

- A)**
- B)
- C)

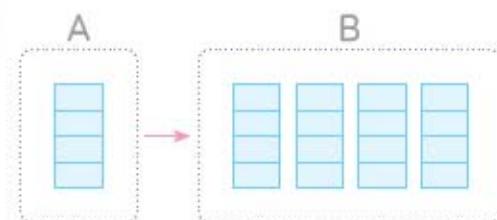
5 3 elmanın 7 katının 2 eksigi kaç elmadır?

- A) 23
- B) 21
- C) 19**

6 6 katı 24 olan sayı hangisidir?

- A) 8
- B) 4**
- C) 3

7

Yukarıdaki modele göre B sayısı A sayısının kaç katıdır?

- A) 4**
- B) 5
- C) 20

ÇARPIM TABLOSU

* Çarpım tablosunu oluşturur.

ETKİNLİK 4

Noktalı alanları örnekteki gibi tamamlayalım.

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	0	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	0	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	0	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	0	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	0	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	0	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

$$1 + 1 = 2$$

$$2 \times 1 = 2$$

$$2 + 2 + 2 = 6$$

$$3 \times 2 = 6$$

$$2 + 2 + 2 + 2 = 8$$

$$4 \times 2 = 8$$

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	0	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	0	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	0	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	0	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	0	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	0	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

$$2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 10$$

$$5 \times 2 = 10$$

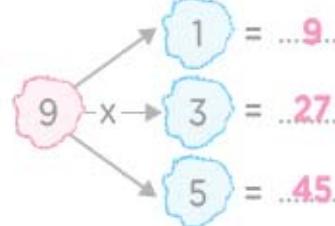
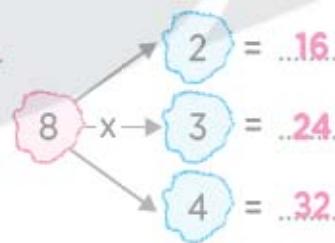
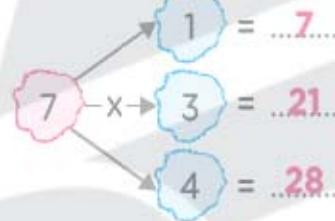
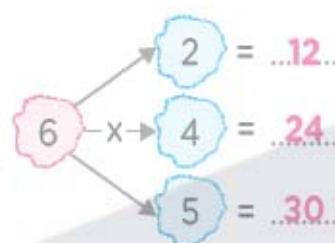
$$3 + 3 = 6$$

$$2 \times 3 = 6$$

$$3 + 3 + 3 = 9$$

$$3 \times 3 = 9$$

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3	0	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	0	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	0	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	0	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	0	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	0	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

1	1 x 1 = 1
2	2 x 1 = 2
3	3 x 1 = 3
4	4 x 1 = 4
5	5 x 1 = 5
6	6 x 1 = 6
7	7 x 1 = 7
8	8 x 1 = 8
9	9 x 1 = 9
10	10 x 1 = 10

2	1 x 2 = 2
3	2 x 2 = 4
4	3 x 2 = 6
5	4 x 2 = 8
6	5 x 2 = 10
7	6 x 2 = 12
8	7 x 2 = 14
9	8 x 2 = 16
10	9 x 2 = 18
11	10 x 2 = 20

3	1 x 3 = 3
4	2 x 3 = 6
5	3 x 3 = 9
6	4 x 3 = 12
7	5 x 3 = 15
8	6 x 3 = 18
9	7 x 3 = 21
10	8 x 3 = 24
11	9 x 3 = 27
12	10 x 3 = 30

ETKİNLİK 5

Noktalı alanları tamamlayalım.

$$4 + 4 + 4 = \underline{12}$$

$$\underline{3} \times \underline{4} = \underline{12}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ \times 4 \\ \hline 24 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ \times 4 \\ \hline 28 \end{array}$$

$$4 + 4 + 4 + 4 = \underline{16}$$

$$\underline{4} \times \underline{4} = \underline{16}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ \times 4 \\ \hline 32 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ \times 4 \\ \hline 36 \end{array}$$

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	0	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40

$$5 + 5 = \underline{10}$$

$$\underline{2} \times \underline{5} = \underline{10}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ \times 5 \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ \times 5 \\ \hline 25 \end{array}$$

$$5 + 5 + 5 = \underline{15}$$

$$\underline{3} \times \underline{5} = \underline{15}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ \times 5 \\ \hline 40 \end{array}$$

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50

$$10 + 10 + 10 = \underline{30}$$

$$\underline{3} \times \underline{10} = \underline{30}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 5 \\ \hline 50 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 7 \\ \hline 70 \end{array}$$

$$10 + 10 + 10 + 10 = \underline{40}$$

$$\underline{4} \times \underline{10} = \underline{40}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 8 \\ \hline 80 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 9 \\ \hline 90 \end{array}$$

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

ETKİNLİK 6

Aşağıdaki toplama işlemlerini çarpma işlemlerine dönüştürelim.

$$6 = 6 \rightarrow 1 \times 6 = 6$$

$$6 + 6 = \rightarrow 2 \times 6 = 12$$

$$6 + 6 + 6 = \rightarrow 3 \times 6 = 18$$

$$6 + 6 + 6 + 6 = \rightarrow 4 \times 6 = 24$$

$$6 + 6 + 6 + 6 + 6 = \rightarrow 5 \times 6 = 30$$

$$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = \rightarrow 6 \times 6 = 36$$

$$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = \rightarrow 7 \times 6 = 42$$

$$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = \rightarrow 8 \times 6 = 48$$

$$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = \rightarrow 9 \times 6 = 54$$

$$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = \rightarrow 10 \times 6 = 60$$

ETKİNLİK 7

Çarpım tablosunda boş bırakılan yerleri tamamlayalım.

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6	0	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6	0	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6	0	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60

ETKİNLİK 8

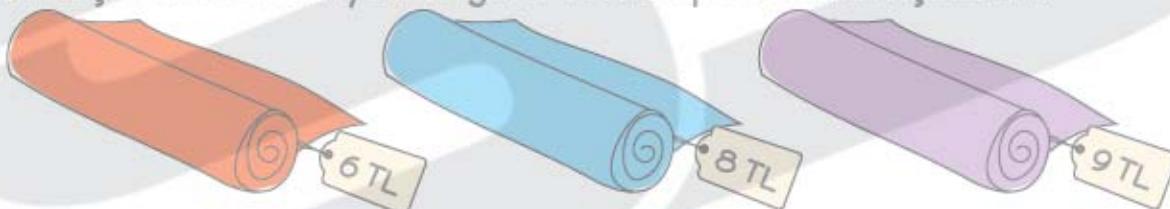
Çarpım tablosunu sonuçları ile eşleştirip, çarpma işlemlerini yapalım.

1×6	18
2×6	24
3×6	6
4×6	12
5×6	42
6×6	48
7×6	30
8×6	36
9×6	60
10×6	54

ETKİNLİK 9

Kumaşların metre fiyatına göre verilen problemleri çözelim.

- 1 7 metre kırmızı kumaştan alan biri kaç TL öder?

$$\begin{array}{r} 7 \\ \times 6 \\ \hline 42 \end{array}$$

42 TL öder.

- 2 Altışar metre mavi, ve lila kumaştan alan biri toplam kaç TL öder?

$$\begin{array}{r} 8 \\ \times 6 \\ \hline 48 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ \times 6 \\ \hline 54 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48 \\ + 54 \\ \hline 102 \end{array}$$

102 TL öder.

- 3 Tüm kumaşlardan 6 metre alan biri toplam kaç TL öder?

$$\begin{array}{r} 6 & 6 & 6 & 36 \\ \times 6 & \times 8 & \times 9 & 54 \\ \hline 36 & 48 & 54 & + 48 \\ & & & 138 \end{array}$$

138 TL öder.

- 4 5 metre kırmızı kumaştan alan Ayşe Hanım, kasaya 50 TL verirse kaç TL para üstü alır?

$$\begin{array}{r} 5 \\ \times 6 \\ \hline 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ - 30 \\ \hline 20 \end{array}$$

20 TL para üstü alır.

ETKİNLİK 10

Aşağıdaki toplama işlemlerini çarpma işlemlerine dönüştürelim.

$$7 = 7 \rightarrow 1 \times 7 = 7$$

$$7 + 7 = \rightarrow 2 \times 7 = 14$$

$$7 + 7 + 7 = \rightarrow 3 \times 7 = 21$$

$$7 + 7 + 7 + 7 = \rightarrow 4 \times 7 = 28$$

$$7 + 7 + 7 + 7 + 7 = \rightarrow 5 \times 7 = 35$$

$$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 = \rightarrow 6 \times 7 = 42$$

$$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 = \rightarrow 7 \times 7 = 49$$

$$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 = \rightarrow 8 \times 7 = 56$$

$$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 = \rightarrow 9 \times 7 = 63$$

$$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 = \rightarrow 10 \times 7 = 70$$

ETKİNLİK 11

Çarpım tablosunda boş bırakılan yerleri tamamlayalım.

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	0	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70

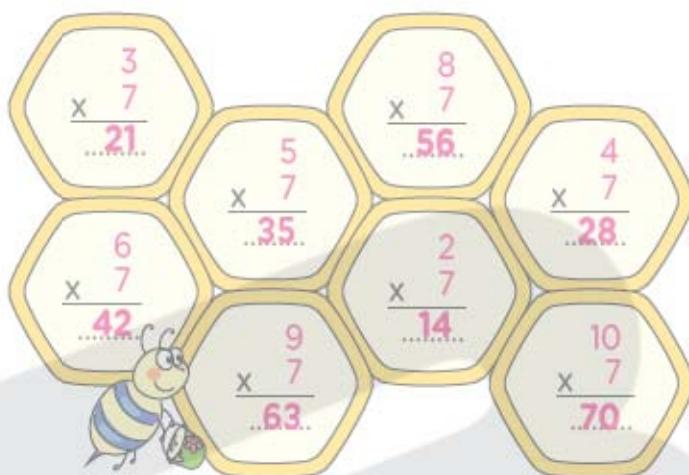
x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	0	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	0	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70

ETKİNLİK 12

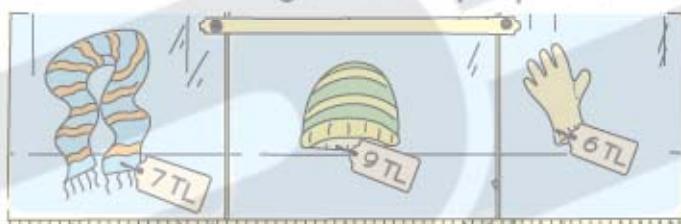
Çarpım tablosunu sonuçları ile eşleştirip, çarpma işlemlerini yapalım.

1×7	21
2×7	7
3×7	35
4×7	14
5×7	28
6×7	56
7×7	42
8×7	49
9×7	70
10×7	63

ETKİNLİK 13

Soruları vitrinindeki ürünlerle göre cevaplayalım.

- 1 5 tane atkı alan Kemal, kaç TL öder?

$$\begin{array}{r}
 & 7 \\
 & \times 5 \\
 \hline
 & 35 \text{ TL öder.}
 \end{array}$$

- 2 7 bere, 7 eldiven alan Mine kaç TL öder?

$$\begin{array}{r}
 & 7 & 7 & 63 \\
 & \times 9 & \times 6 & + 42 \\
 \hline
 63 \text{ TL} & 42 \text{ TL} & 105 \text{ TL} & \text{öder.}
 \end{array}$$

- 3 4 atkı, 7 eldiven alan Nisa toplam kaç TL öder?

$$\begin{array}{r}
 & 7 & 7 & 42 \\
 & \times 4 & \times 6 & + 28 \\
 \hline
 28 \text{ TL} & 42 \text{ TL} & 70 \text{ TL} & \text{öder.}
 \end{array}$$

- 4 Ahmet 3 atkı, 7 bere alıyor. Kasaya 100 TL verdiğine göre kaç TL para üstü alır?

$$\begin{array}{r}
 & 7 & 7 & 63 & 100 \\
 & \times 3 & \times 9 & + 21 & - 84 \\
 \hline
 21 \text{ TL} & 63 \text{ TL} & 84 \text{ TL} & 016 \text{ TL} & \text{para üstü alır.}
 \end{array}$$

ETKİNLİK 14

Aşağıdaki toplama işlemlerini çarpma işlemlerine dönüştürelim.

$$8 = 8 \rightarrow 1 \times 8 = 8$$

$$8 + 8 = \rightarrow 2 \times 8 = 16$$

$$8 + 8 + 8 = \rightarrow 3 \times 8 = 24$$

$$8 + 8 + 8 + 8 = \rightarrow 4 \times 8 = 32$$

$$8 + 8 + 8 + 8 + 8 = \rightarrow 5 \times 8 = 40$$

$$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = \rightarrow 6 \times 8 = 48$$

$$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = \rightarrow 7 \times 8 = 56$$

$$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = \rightarrow 8 \times 8 = 64$$

$$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = \rightarrow 9 \times 8 = 72$$

$$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = \rightarrow 10 \times 8 = 80$$

ETKİNLİK 15

Çarpım tablosunda boş bırakılan yerleri tamamlayalım.

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8	0	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80

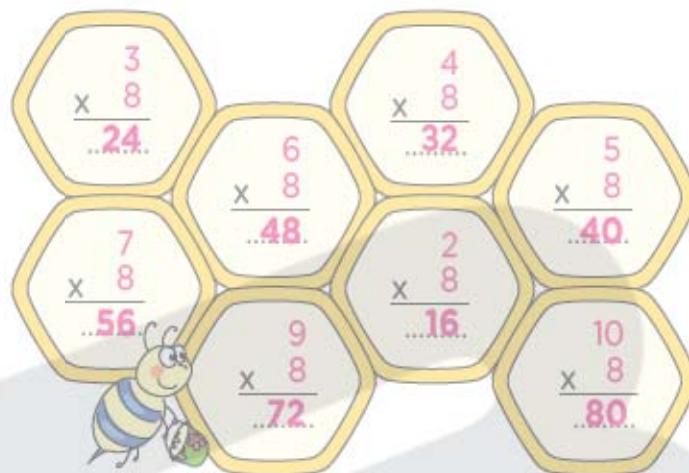
x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8	0	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8	0	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80

ETKİNLİK 16

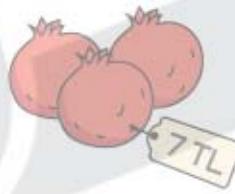
Çarpım tablosunu sonuçları ile eşleştirip, çarpma işlemlerini yapalım.

1×8	16
2×8	24
3×8	8
4×8	48
5×8	56
6×8	32
7×8	40
8×8	72
9×8	80
10×8	64

ETKİNLİK 17

Görsellere göre soruları cevaplayalım.

- 1 4 kilogram muz ve 3 kilogram nar alan biri manava kaç lira öder?

$$\begin{array}{r}
 4 & 3 & 32 \\
 \times 8 & \times 7 & + 21 \\
 \hline
 32 \text{ TL} & 21 \text{ TL} & 53 \text{ TL} \\
 \text{öder.}
 \end{array}$$

- 2 8 kilogram narın fiyatı 5 kilogram muzun fiyatından kaç lira fazladır?

$$\begin{array}{r}
 7 & 5 & 56 \\
 \times 8 & \times 8 & - 40 \\
 \hline
 56 \text{ TL} & 40 \text{ TL} & 16 \text{ TL} \\
 \text{fazladır.}
 \end{array}$$

- 3 Muz ve nardan sekizer kilogram alan biri toplam kaç lira öder?

$$\begin{array}{r}
 8 & 7 & 56 \\
 \times 8 & \times 8 & + 64 \\
 \hline
 64 \text{ TL} & 56 \text{ TL} & 120 \text{ TL} \\
 \text{öder.}
 \end{array}$$

- 4 8 kilogram nar alıp manava 70 TL veren Buse, kaç TL para üstü alır?

$$\begin{array}{r}
 7 & 70 \\
 \times 8 & - 56 \\
 \hline
 56 \text{ TL} & 14 \text{ TL} \\
 \text{para üstü alır.}
 \end{array}$$

ETKİNLİK 18

Aşağıdaki toplama işlemlerini çarpma işlemlerine dönüştürelim.

$9 = 9$

$9 + 9 =$

$9 + 9 + 9 =$

$9 + 9 + 9 + 9 =$

$9 + 9 + 9 + 9 + 9 =$

$9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 =$

$9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 =$

$9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 =$

$9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 =$

$1 \times 9 = 9$

$2 \times 9 = 18$

$3 \times 9 = 27$

$4 \times 9 = 36$

$5 \times 9 = 45$

$6 \times 9 = 54$

$7 \times 9 = 63$

$8 \times 9 = 72$

$9 \times 9 = 81$

$10 \times 9 = 90$

ETKİNLİK 19

Çarpım tablosunda boş bırakılan yerleri tamamlayalım.

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9	0	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90

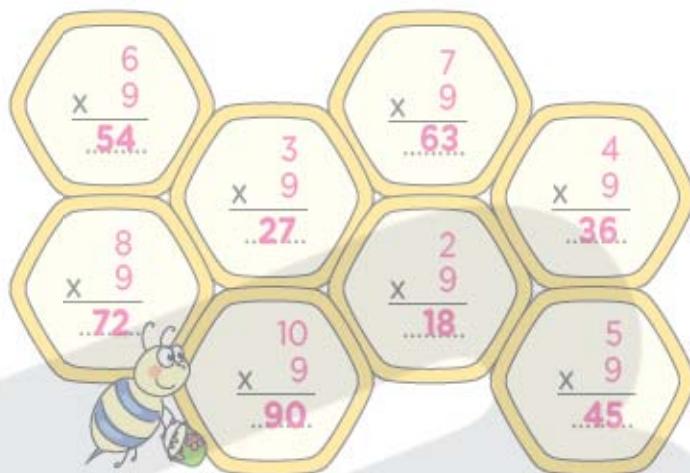
x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9	0	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90

x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9	0	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90

ETKİNLİK 20

Çarpım tablosunu sonuçları ile eşleştirip, çarpma işlemlerini yapalım.

1×9	27
2×9	9
3×9	36
4×9	18
5×9	63
6×9	45
7×9	54
8×9	81
9×9	90
10×9	72

ETKİNLİK 21

Görsellere göre soruları cevaplayalım.

- 1 Bir çiftlikte 9 keçi, 8 tavuk vardır. Çiftlikteki hayvanların toplam ayak sayısı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 9 & 8 & 36 \\
 \times 4 & \times 2 & + 16 \\
 \hline
 36 & 16 & 52
 \end{array}
 \text{ayak vardır.}$$

- 3 Tanesi 45 TL'den 9 hindi alan Ahmet Bey, toplam kaç TL öder?

$$\begin{array}{r}
 45 \\
 \times 9 \\
 \hline
 405 \text{ TL öder.}
 \end{array}$$

- 2 Ahmet Bey'in çiftliğinde 5 tavuk kümlesi, 3 ördek kümlesi vardır. Her bir kümeste 9 hayvan olduğuna göre toplam hayvan sayısı kaçtır?

$$\begin{array}{r}
 5 & 3 & 45 \\
 \times 9 & \times 9 & + 27 \\
 \hline
 45 & 27 & 72 \text{ hayvan vardır.}
 \end{array}$$

- 4 Tanesi 68 TL'den 9 hindi alan Ahmet Bey, satıcıya 700 TL vereirse kaç TL para üstü alır?

$$\begin{array}{r}
 68 & 700 \\
 \times 9 & - 612 \\
 \hline
 612 \text{ TL} & 88 \text{ TL} \\
 & \text{para üstü alır.}
 \end{array}$$

ETKİNLİK 22

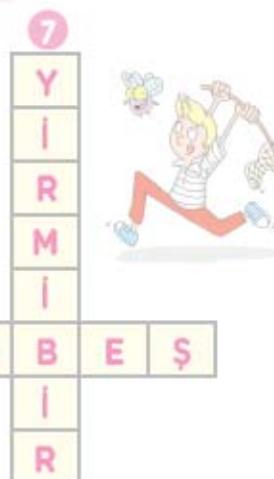
Çarpma işlemiyle ilgili ifadeleri "Doğru - Yanlış" olma durumuna göre işaretleyelim.

	Doğru	Yanlış
• "6 x 4" ile "4 x 6" işleminin sonuçları eşittir.	→ ✓	
• $7 \times 6 = 42$ işleminde 7 sayısı çarpanıdır.	→ ✓	
• $8 \times 7 = 56$ işleminde 7 sayısı çarpımdır.	→	✓
• Toplananları aynı olan toplama işlemini çarpma işlemiyle ifade edebiliriz.	→ ✓	
• Çarpma işlemi toplamanın uzun yoldan yapılışıdır.	→	✓

► ETKİNLİK 23 ◁

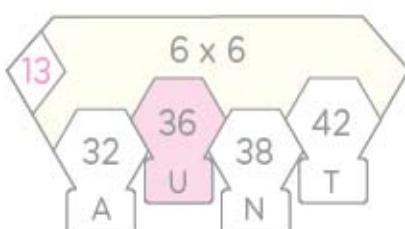
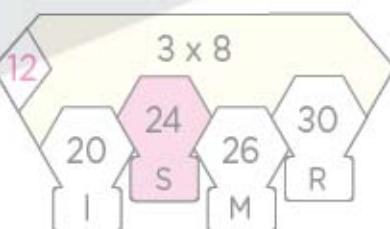
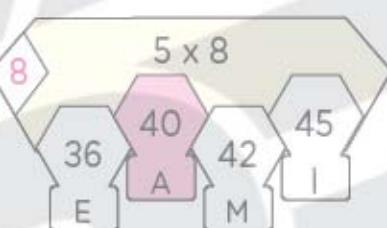
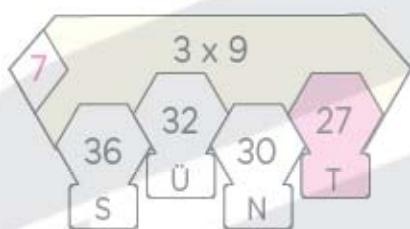
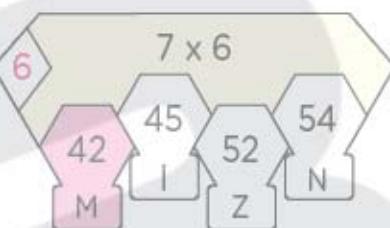
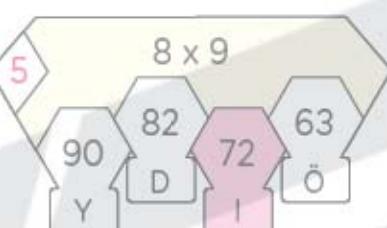
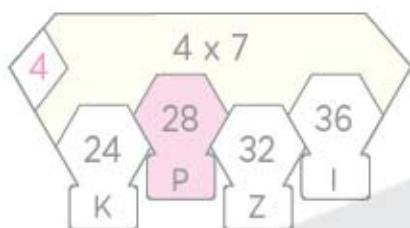
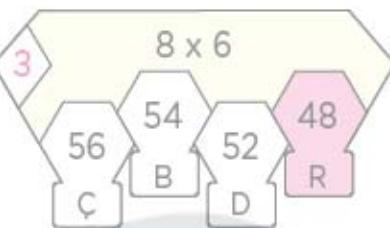
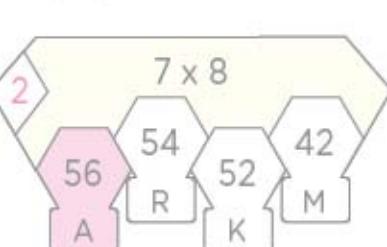
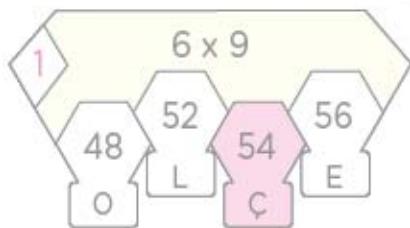
Çarpma işlemlerinin sonuçlarının okunuşunu yazarak bulmacayı dolduralım.

- 1** 9 × 9 **2** 6 × 8 **3** 8 × 9 **4** 9 × 6 **5** 7 × 6
6 5 × 9 **7** 7 × 3 **8** 6 × 5

ETKİNLİK 24

Verilen çarpma işlemlerine ait petekleri boyayıp, sırası ile altlarındaki harfleri kullanarak şifreyi yazalım.

ŞİFRE:

KONU DEĞERLENDİRME - 2

1 İrem 6 yaşındadır. Annesinin yaşı İrem'in yaşının 5 katıdır.

İrem'in annesi kaç yaşındadır?

- A) 25 B) 30 C) 35

2 Esra, her gün 6 sayfa kitap okursa bir haftada kaç sayfa kitap okur?

- A) 42 B) 48 C) 54

3 Her kutuda 7 tane çikolata vardır.

9 kutuda kaç çikolata vardır?

- A) 63 B) 56 C) 49

4 Tavuk, her gün 7 yumurta yumurtluyor.

10 günde kaç yumurta yumurtlar?

- A) 50 B) 60 C) 70

5 Sınıfımızı grplara ayırdık. Her grupta 8 öğrenci vardır.

6 grupta kaç öğrenci olur?

- A) 40 B) 48 C) 46

6 Can'ın kitaplığında 8 raf vardır.

Her rafda 8 kitabı olduğuna göre Can'ın kaç kitabı vardır?

- A) 56 B) 64 C) 72

7 Tarkan, günde 3 saat ders çalışyor.

Tarkan 9 günde kaç saat ders çalışır?

- A) 18 B) 27 C) 36

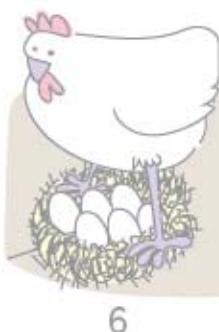
8

$$6 \times 8$$

Sonucu yukarıdaki çarpma işlemi ile aynı olan işlem hangisidir?

- A) 6×9 B) 8×6
C) 7×8

9

6

7

Yukarıda ak ve kara tavukların her gün yumurtladıkları yumurta sayısı verilmiştir.

Buna göre bir haftada iki tavuk toplam kaç yumurta yumurtlar?

- A) 81 B) 89 C) 91

- 10 Günde 9 litre su tüketen bir aile bir haftada kaç litre su tüketir?

- A) 63 B) 64 C) 72

- 11 3/A sınıfı sekizerli 3 grup, 3/B sınıfı altışarlı 5 grup oluşturuyor.

Hangisi 3A ve 3B sınıflarından birinin mevcudu olamaz?

- A) 24 B) 27 C) 30

12 Bir lokantada müşteriler, dokuzarlı oturduğunda 8 masa kullanıyor 1 kişi ise ayakta kalıyor.

Lokantada kaç müşteri vardır?

- A) 72 B) 73 C) 74

13 Ali Bey'in çiftliğinde 8 kümes, her kümestede 7 tavuk vardır.

Ali Bey'in toplam kaç tavuğu vardır?

- A) 56 B) 54 C) 52

14 Ezgi'nin kitaplığında 6 raf ve her rafında da 8 kitap vardır.

Buna göre Ezgi'nin kitaplığında kaç kitap vardır?

- A) 54 B) 52 C) 48

ELDESİZ VE ELDELİ ÇARPMA İŞLEMİ

- İki basamaklı bir doğal sayıyla en çok iki basamaklı bir doğal sayıyı, en çok üç basamaklı bir doğal sayıyla bir basamaklı sayıyı çarpar.

ETKİNLIK 25

Çarpma işlemlerinin sonuçlarını korsanların adasından bulup, işleme ait harfi adaya yazalım. Adadaki harfler ile korsanların adını bulalım.

$$\begin{array}{r} M \\ 22 \\ \times 4 \\ \hline 88 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} C \\ 34 \\ \times 2 \\ \hline 68 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} T \\ 23 \\ \times 3 \\ \hline 69 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} A \\ 85 \\ \times 1 \\ \hline 85 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} T \\ 13 \\ \times 3 \\ \hline 39 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} U \\ 25 \\ \times 1 \\ \hline 25 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} E \\ 33 \\ \times 2 \\ \hline 66 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} K \\ 95 \\ \times 1 \\ \hline 95 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} R \\ 71 \\ \times 7 \\ \hline 497 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} Z \\ 82 \\ \times 4 \\ \hline 328 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} A \\ 93 \\ \times 3 \\ \hline 279 \end{array}$$

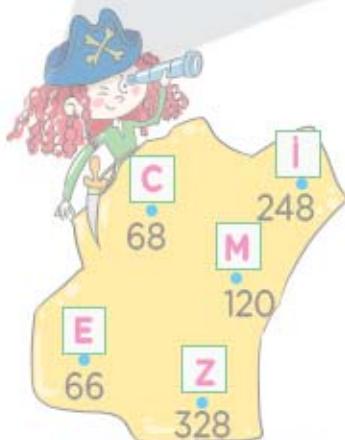
$$\begin{array}{r} R \\ 62 \\ \times 3 \\ \hline 186 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} I \\ 62 \\ \times 4 \\ \hline 248 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} A \\ 21 \\ \times 5 \\ \hline 105 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} M \\ 20 \\ \times 6 \\ \hline 120 \end{array}$$

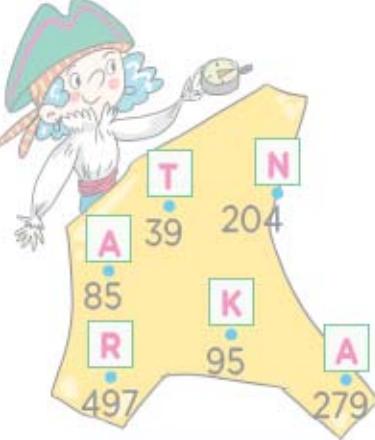
$$\begin{array}{r} N \\ 51 \\ \times 4 \\ \hline 204 \end{array}$$

CEZMI

MURAT

TARKAN

ETKİNLİK 26

İşlemlerin sonuçlarına ait harfleri kullanarak şifreyi bulalım.

$$\begin{array}{r} 1 \quad 2 \quad 2 \\ \times \qquad \quad 2 \\ \hline 2 \quad 4 \quad 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \quad 3 \quad 2 \\ \times \qquad \quad 3 \\ \hline 6 \quad 9 \quad 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \quad 2 \quad 1 \\ \times \qquad \quad 4 \\ \hline 4 \quad 8 \quad 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \quad 3 \quad 4 \\ \times \qquad \quad 2 \\ \hline 6 \quad 6 \quad 8 \end{array}$$

668 P

484 R

696 A

244 Ç

$$\begin{array}{r} 3 \quad 3 \quad 3 \\ \times \qquad \quad 2 \\ \hline 6 \quad 6 \quad 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \quad 2 \quad 1 \\ \times \qquad \quad 3 \\ \hline 9 \quad 6 \quad 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \quad 4 \quad 3 \\ \times \qquad \quad 2 \\ \hline 4 \quad 8 \quad 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \quad 2 \quad 2 \\ \times \qquad \quad 2 \\ \hline 8 \quad 4 \quad 4 \end{array}$$

844 \$

666 M

486 İ

963 A

$$\begin{array}{r} 4 \quad 3 \quad 2 \\ \times \qquad \quad 2 \\ \hline 8 \quad 6 \quad 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \quad 1 \quad 2 \\ \times \qquad \quad 3 \\ \hline 9 \quad 3 \quad 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \quad 4 \quad 4 \\ \times \qquad \quad 2 \\ \hline 8 \quad 8 \quad 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \quad 2 \quad 1 \\ \times \qquad \quad 3 \\ \hline 9 \quad 6 \quad 3 \end{array}$$

888 M

963 İ

864 L

936 E

ŞİFRE: 1 2 3 4 5 6
C A R P M A

7 8 9 10 11 12
İ S L E M İ

ETKİNLİK 27

Çarpma işlemlerini yapıp, sonuçlara ait harfleri kullanarak şifreyi yazalım.

A
$$\begin{array}{r} 12 \\ \times 23 \\ \hline 36 \\ + 24 \\ \hline 276 \end{array}$$

L
$$\begin{array}{r} 24 \\ \times 12 \\ \hline 48 \\ + 24 \\ \hline 288 \end{array}$$

Ş
$$\begin{array}{r} 14 \\ \times 22 \\ \hline 28 \\ + 28 \\ \hline 308 \end{array}$$

R
$$\begin{array}{r} 32 \\ \times 23 \\ \hline 96 \\ + 64 \\ \hline 736 \end{array}$$

B
$$\begin{array}{r} 43 \\ \times 22 \\ \hline 86 \\ + 86 \\ \hline 946 \end{array}$$

A
$$\begin{array}{r} 34 \\ \times 21 \\ \hline 34 \\ + 68 \\ \hline 714 \end{array}$$

I
$$\begin{array}{r} 12 \\ \times 32 \\ \hline 24 \\ + 36 \\ \hline 384 \end{array}$$

R
$$\begin{array}{r} 33 \\ \times 22 \\ \hline 66 \\ + 66 \\ \hline 726 \end{array}$$

A
$$\begin{array}{r} 22 \\ \times 22 \\ \hline 44 \\ + 44 \\ \hline 484 \end{array}$$

946	276	308	484	736	384	288	714	726
B	A	Ş	A	R	I	L	A	R

ŞİFRE :

ETKİNLİK 28

İşlemleri yapalım, eldeleri elde kutusuna yazalım.

$$\begin{array}{r} 26 \\ \times 5 \\ \hline 130 \end{array}$$

Elde var!

?

$$\begin{array}{r} 63 \\ \times 7 \\ \hline 441 \end{array}$$

Elde var!

?

$$\begin{array}{r} 54 \\ \times 3 \\ \hline 162 \end{array}$$

Elde var!

?

$$\begin{array}{r} 13 \\ \times 9 \\ \hline 117 \end{array}$$

Elde var!

?

$$\begin{array}{r} 58 \\ \times 6 \\ \hline 348 \end{array}$$

Elde var!

?

$$\begin{array}{r} 75 \\ \times 8 \\ \hline 600 \end{array}$$

Elde var!

?

$$\begin{array}{r} 34 \\ \times 8 \\ \hline 272 \end{array}$$

Elde var!

?

$$\begin{array}{r} 27 \\ \times 6 \\ \hline 162 \end{array}$$

Elde var!

?

$$\begin{array}{r} 33 \\ \times 8 \\ \hline 264 \end{array}$$

Elde var!

?

$$\begin{array}{r} 39 \\ \times 7 \\ \hline 273 \end{array}$$

Elde var!

?

$$\begin{array}{r} 55 \\ \times 7 \\ \hline 385 \end{array}$$

Elde var!

?

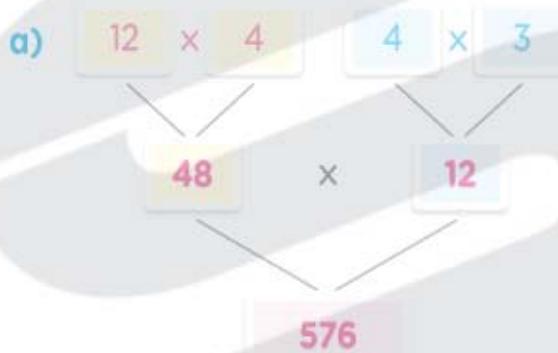
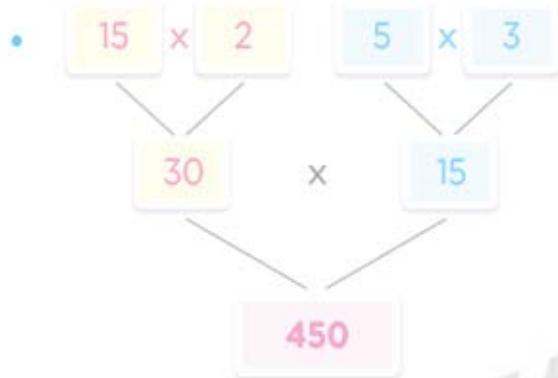
$$\begin{array}{r} 42 \\ \times 9 \\ \hline 378 \end{array}$$

Elde var!

?

ETKİNLİK 29

Çarpma işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

ETKİNLİK 30

Aşağıdaki çarpma işlemlerini yapalım. Doğru cevapla eşleşen harfi şifre kutusuna yazıp, şifreyi bulalım.

1. $\begin{array}{r} 214 \\ \times 4 \\ \hline 856 \end{array}$ 846 S 2. $\begin{array}{r} 126 \\ \times 5 \\ \hline 630 \end{array}$ 630 A

3. $\begin{array}{r} 279 \\ \times 3 \\ \hline 837 \end{array}$ 837 R 4. $\begin{array}{r} 196 \\ \times 4 \\ \hline 784 \end{array}$ 784 P

5. $\begin{array}{r} 125 \\ \times 5 \\ \hline 625 \end{array}$ 605 Ü 6. $\begin{array}{r} 278 \\ \times 3 \\ \hline 834 \end{array}$ 814 N

7. $\begin{array}{r} 39 \\ \times 12 \\ \hline 468 \end{array}$ 468 Z 8. $\begin{array}{r} 57 \\ \times 15 \\ \hline 855 \end{array}$ 825 O

9. $\begin{array}{r} 117 \\ \times 7 \\ \hline 819 \end{array}$ 819 V 10. $\begin{array}{r} 34 \\ \times 16 \\ \hline 544 \end{array}$ 544 K

11. $\begin{array}{r} 56 \\ \times 17 \\ \hline 952 \end{array}$ 912 T 12. $\begin{array}{r} 245 \\ \times 3 \\ \hline 735 \end{array}$ 735 I

ŞİFRE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
C	A	R	P	M	A	Z	E	V	K	L	I

KONU DEĞERLENDİRME - 3

- 1** Aşağıda verilen çarpma işlemlerinden hangisi **yanlıştır**?

- A) $24 \times 24 = 576$
 B) $35 \times 15 = 505$
 C) $46 \times 14 = 644$

2

$$\begin{array}{r} 119 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

Yukarıdaki çarpma işleminin sonucu aşağıdaki işlemlerden hangisinin sonucuya aynıdır?

- A) $49 \times 17 =$
 B) $119 \times 3 =$
 C) $49 \times 7 =$

- 3** Aşağıdaki çarpma işlemlerinin hangisinde elde 5 onluktur?

- A) $\begin{array}{r} 23 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$ B) $\begin{array}{r} 17 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$
 C) $\begin{array}{r} 35 \\ \times 19 \\ \hline \end{array}$

- 4** $217 \times 4 = \blacksquare\blacksquare\blacksquare$

Yukarıdaki çarpma işleminde $\blacksquare + \blacksquare + \blacksquare$ toplamı kaçtır?

- A) 16 B) 20 C) 22

5

$$\begin{array}{r} 117 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

Yukarıdaki işlemle ilgili ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Elde 4 onluk vardır.
 B) Elde 2 yüzlük vardır.
 C) Çarpımın onlar basamağında rakamın basamak değeri ve sayı değeri eşittir.

6

$$66 \times 13 = ?$$

İşleminin sonucunu hangi öğrenci doğru söylemiştir?

- A) 848 B) 758
 C) 858

10 VE 100 İLE KISA YOLDAN ÇARPMA İŞLEMİ

• 10 ve 100 ile kısa yoldan çarpma işlemi yapın.

ETKİNLİK 31

Aşağıdaki çarpma işlemlerini yapalım.

a.

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 1 \\ \hline 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 2 \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 3 \\ \hline 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 4 \\ \hline 40 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 5 \\ \hline 50 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 6 \\ \hline 60 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 7 \\ \hline 70 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 8 \\ \hline 80 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 9 \\ \hline 90 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 10 \\ \hline 100 \end{array}$$

b.

$$11 \times 10 = 110$$

$$13 \times 10 = 130$$

$$15 \times 10 = 150$$

$$16 \times 10 = 160$$

$$18 \times 10 = 180$$

$$12 \times 10 = 120$$

$$17 \times 10 = 170$$

$$14 \times 10 = 140$$

$$19 \times 10 = 190$$

$$22 \times 10 = 220$$

$$20 \times 10 = 200$$

$$25 \times 10 = 250$$

c.

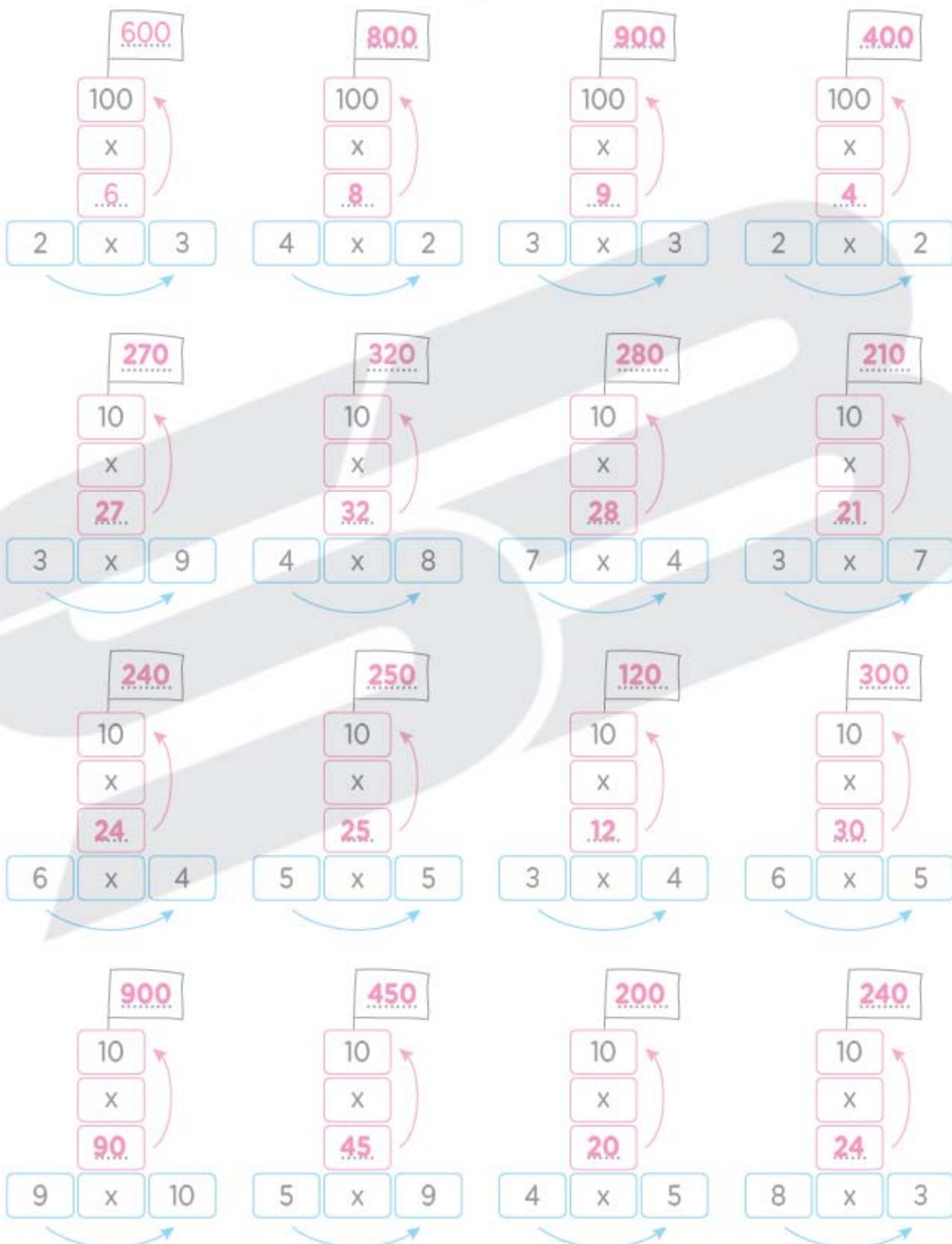
x	26	29	32	28	45	65	72	51	48	39
10	260	290	320	280	450	650	720	510	480	390

x	99	82	75	56	77	46	34	27	31	42
10	990	820	750	560	770	460	340	270	310	420

x	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
100	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000

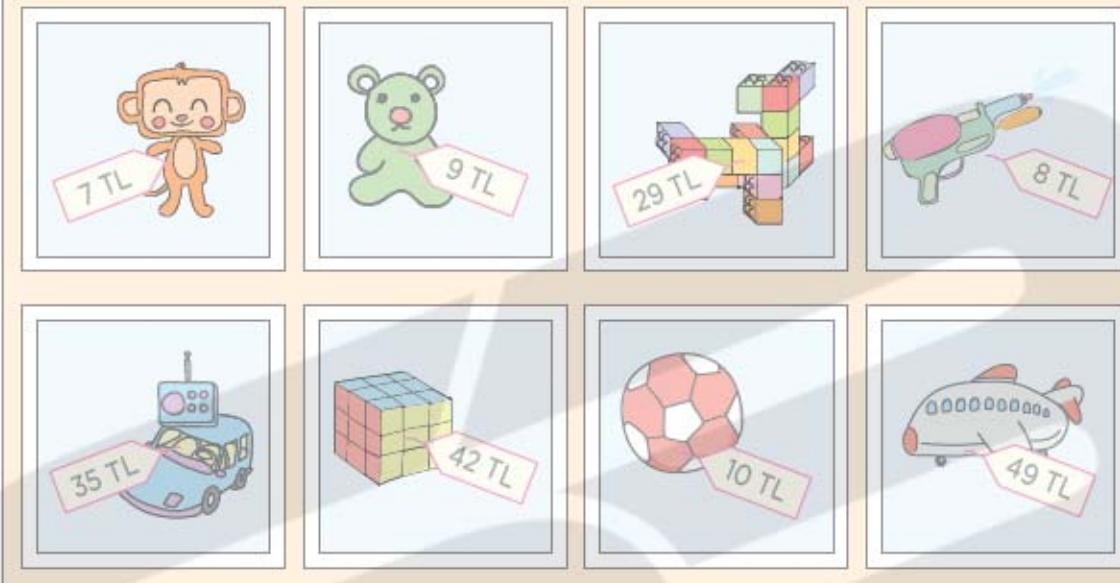
ETKİNLİK 32

Çarpma işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

ETKİNLİK 33

Toptancıda fiyatları verilen ürünlerde göre problemleri kısa yoldan yapalım.

OYUNCAK TOPTANCI

- 1** 10 tane oyuncak bebek ve 100 tane oyuncak ayı alan satıcı, toptancıya kaç lira öder?

$$\begin{array}{r}
 7 \times 10 = 70 \\
 9 \times 100 = 900 \\
 \hline
 & 900 \\
 & + 70 \\
 \hline
 & 970 \text{ TL} \\
 & \text{öder.}
 \end{array}$$

- 3** 10 tane oyuncak uçak ve 45 tane top alan satıcı, toptancıya kaç lira öder?

$$\begin{array}{r}
 49 \times 10 = 490 \\
 45 \times 10 = 450 \\
 \hline
 & 490 \\
 & + 450 \\
 \hline
 & 940 \text{ TL} \\
 & \text{öder.}
 \end{array}$$

- 2** Lego, su tabancası ve oyuncak arabadan onar tane alan satıcı toptancıya toplam kaç TL öder?

$$\begin{array}{r}
 29 \times 10 = 290 \\
 8 \times 10 = 80 \\
 35 \times 10 = 350 \\
 \hline
 & 290 \\
 & 80 \\
 & + 350 \\
 \hline
 & 720 \text{ TL} \\
 & \text{öder.}
 \end{array}$$

- 4** 420 lirası kalan satıcı, toptancı dükkanındaki hangi üründen 10 tane alabilir?

$$\begin{array}{r}
 420 \div 10 = 420 \\
 \text{zeka küpü}
 \end{array}$$

KONU DEĞERLENDİRME - 4

- 1** Rakamları farklı iki basamaklı en büyük tek sayının 10 katı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 990 B) 980 C) 970

2

x	7	26	17
10	▲	■	●

Yukarıdaki tabloda ▲ , ■ ve ● yerine gelecek sayıların toplamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 500 B) 300 C) 200

- 3** 64×10 işleminin sonucu 700'den kaç eksiktir?

A) 70 B) 60 C) 50

- 4** 4 düzisenin 10 katı kaçtır?

A) 120 B) 400 C) 480

5 $A \times 10 = 560$

$A + B = 126$ ise

olduğuna göre "B" sayısı kaçtır?

A) 70 B) 80 C) 90

6 $7 \times 100 < *$

Yukarıdaki işlemde ★ yerine gelebilecek en küçük sayı kaçtır?

A) 710 B) 705 C) 701

7

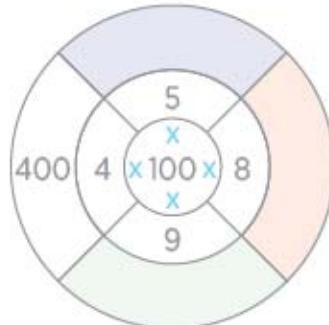
$45 \times 10 = A$

$2 \times 100 = B$

A ve B sayılarının toplamı kaçtır?

A) 245 B) 550 C) 650

8

Yukarıdaki çarkta 900 sayısı hangi renkli alana yazılır?

A) Yeşil B) Turuncu
C) Mor

AZALAN VE ARTAN ÇARPANLAR ARASINDAKİ İLİŞKİ

- 5'e kadar (5 dahil) çarpım tablosundaki sayıları kullanarak çarpma işleminde çarpanlardan biri bir arttırmışında veya azaltıldığında çarpma işleminin sonucunun nasıl değiştiğini fark eden.

ETKİNLİK 34

Çarpma işlemlerini yapalım. Örnekteki gibi çarpanlardan biri bir arttığında ya da azaldığında sonuçlarında nasıl bir değişim olduğunu yazalım.

$$4 \times 5 = \boxed{20}$$

$$3 \times 5 = \boxed{15}$$

Çarpım 5 azaldı.

$$3 \times \dots 7 \dots = \boxed{21}$$

$$2 \times \dots 7 \dots = \boxed{14}$$

Çarpım 7 azaldı.....

$$5 \times \dots 6 \dots = \boxed{30}$$

$$4 \times \dots 6 \dots = \boxed{24}$$

Çarpım 6 azaldı.....

$$4 \times \dots 8 \dots = \boxed{32}$$

$$3 \times \dots 8 \dots = \boxed{24}$$

Çarpım 8 azaldı.....

$$\dots 3 \dots \times 8 = \boxed{24}$$

$$\dots 3 \dots \times 9 = \boxed{27}$$

Çarpım 3 arttı.....

$$\dots 2 \dots \times 7 = \boxed{14}$$

$$\dots 2 \dots \times 8 = \boxed{16}$$

Çarpım 2 arttı.....

$$\dots 4 \dots \times 7 = \boxed{28}$$

$$\dots 4 \dots \times 8 = \boxed{32}$$

Çarpım 4 arttı.....

$$\dots 7 \dots \times 4 = \boxed{28}$$

$$\dots 7 \dots \times 5 = \boxed{35}$$

Çarpım 7 arttı.....

KONU DEĞERLENDİRME - 5

1

x	6
4	28	24

Yukarıdaki tabloda noktalı alan'a hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 5 B) 6 C)

2

Yukarıdaki şemada çarpım sonuçlarının farkı hangisidir?

- A) 5 B) 4 C) 1

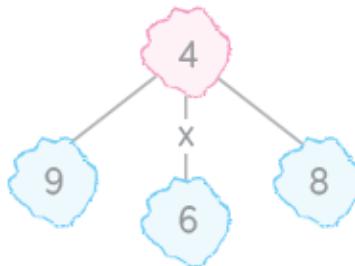
3

x	1	2	3	4	5
3					

Yukarıdaki tabloda boyalı alan'a yazılacak sayılar için hangisi söylenenemez?

- A) 3'ün ardışık iki sayı ile çarpımının farkı kendisine eşittir.
 B) Sırasıyla üçer ritmik sayma olarak artmaktadır.
 C) Yazılabilecek en büyük ve en küçük sayının farkı 3'tür.

4

Yukarıdaki şemada hangi iki sayının 4 ile çarpımının farkı 4'e eşittir?

- A) 9, 6 B) 8, 6 C) 9, 8

5

$$\begin{array}{r} 3 \times 6 \\ 3 \times 7 \end{array}$$

Yukarıda çarpanlardan biri 1 artırılırak işlemler yapılmıyor.

Buna göre çarpım ile ilgili hangisi söylenir?

- A) Çarpım 3 artar.
 B) Çarpım 6 azalır.
 C) Çarpım 7 artar.

6

A sayısı ile ardışık iki sayının çarpımının farkı için hangisi söylenir?

- A) Fark A sayısından küçüktür.
 B) Fark her zaman A sayısıdır.
 C) Fark A sayısından büyütür.

ÇARPMA PROBLEMLERİ

* Bir çarpmaya işlemi olmak üzere iki işlem gerektiren problemleri çözer.

ETKİNLİK 35

- 1.** Satmak için tanesi 17 TL'den 9 tişört alan satıcı, tişörtlerin tümünü 200 TL'ye satmıştır.

Satıcı tişörtlerden toplam kaç TL kâr etmiştir?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
Tanesi 17 TL'den 9 tişört alınıyor. Tüm tişörtler 200 TL'ye satı- liyor.	Tişört satı- şından elde edilen kâr kaç TL'dir?	Çarpma ve çıkarma işlemi yapılır.	$ \begin{array}{r} 17 \\ \times 9 \\ \hline 153 \\ 153 \text{ TL} \end{array} \quad \begin{array}{r} 200 \\ - 153 \\ \hline 47 \\ 047 \text{ TL} \end{array} $ <p>Kâr 47 TL'dir.</p>	$ \begin{array}{r} 153 \\ + 47 \\ \hline 200 \text{ TL} \end{array} $

- 2.** Bir spor mağazasında, her birinde 14 top bulunan 8 file ve deneyip bakmak için de açıkta 12 tane top vardır. Spor mağazasında toplam kaç top vardır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
İçinde 14 top bulunan 8 file ve açıkta satı- lan 12 top var- dır.	Mağazada toplam kaç top vardır?	Çarpma ve toplama işle- mi yapılır.	$ \begin{array}{r} 14 \\ \times 8 \\ \hline 112 \\ 112 \\ + 12 \rightarrow \text{Dışarıda} \\ \hline 124 \\ 124 \text{ top} \end{array} $ <p>124 top vardır.</p>	$ \begin{array}{r} 124 \\ - 12 \\ \hline 112 \\ 112 \text{ top} \end{array} $

- 3.** Gökçe Öğretmen, tanesi 7 TL'den 26 tane kalem aldı. Satıcıya 200 TL verdi. Gökçe Öğretmen kaç TL para üstü alır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
Tanesi 7 TL den 26 kalem aliyor. Satıcıya 200 TL veriliyor.	Kaç TL para üstü alır?	Çarpma ve ci- karma işlemi yapılır.	$ \begin{array}{r} 26 \\ \times 7 \\ \hline 182 \\ 182 \\ - 182 \\ \hline 018 \\ 18 \text{ TL para} \\ \text{para} \\ \text{üstü alınır.} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 182 \\ + 18 \\ \hline 200 \text{ TL} \end{array} $

4. Her birinde 18 kilogram çilek bulunan 14 kasa çileğin, 225 kilogramı satıldı. Geriye kaç kilogram çilek kaldı?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
Her birinde 18 kg olan 14 kasa çilek var. 225 kg çilek satılmış.	Geriye kaç kg çilek kalır?	Çarpma ve çökarma işlemi yapılır.	$ \begin{array}{r} 18 \\ \times 14 \\ \hline 72 \\ + 18 \\ \hline 252 \end{array} \begin{array}{r} 252 \\ - 225 \\ \hline 27 \end{array} \begin{array}{l} 027 \text{ kg} \\ \text{çilek} \\ \text{kalır.} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 225 \\ + 27 \\ \hline 252 \end{array} \text{kg} $

5. Hasan Dede'nin çiftliğinde, her birinde 26 tavuk bulunan 18 kumes vardır. Çiftlikte 134 tane daha tavuk alınıyor. Hasan Dede'nin çiftliğinde toplam kaç tavuk olur?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
Her birinde 26 tavuk bulunan 18 kumes var. 134 tavuk daha alınıyor.	Çiftlikteki toplam tavuk sayısı kaçtır?	Çarpma ve toplama işlemi yapılır.	$ \begin{array}{r} 26 \\ \times 18 \\ \hline 208 \\ + 26 \\ \hline 468 \end{array} \begin{array}{r} 468 \\ + 134 \\ \hline 602 \end{array} \begin{array}{l} \downarrow \\ 468 \text{ tavuk olur.} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 602 \\ - 134 \\ \hline 468 \end{array} $

6. Mert, günde 37 soru çözüyor. 14. günün sonunda günlük sorulara ek 45 soru daha çözüyor. Mert 14 günde toplam kaç soru çözmüştür?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
Günlük 37 soru 14 gün çözüyor. Ek olarak 45 soru çözüyor.	Mert 14 günün sonunda toplam kaç soru çözer?	Çarpma ve toplama işlemi yapılır.	$ \begin{array}{r} 37 \\ \times 14 \\ \hline 148 \\ + 37 \\ \hline 518 \end{array} \begin{array}{r} 518 \\ + 45 \\ \hline 563 \end{array} \begin{array}{l} \downarrow \\ \text{soru} \\ \text{çözer.} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 563 \\ - 45 \\ \hline 518 \end{array} $

ETKİNLİK 36

Verilen problemleri çözelim.

- 1** Bir kutuda 150 sakız vardır. 3 kutu daha sakız alan satıcının toplam 500 tane sakızı oluyor.

Satıcının öncesinde kaç tane sakızı vardır?

$$\begin{array}{r}
 150 \\
 \times 3 \\
 \hline
 450
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 500 \\
 - 450 \\
 \hline
 50 \text{ tane} \\
 \text{sakız} \\
 \text{vardır.}
 \end{array}$$

- 2** 48 kişilik 6 otobüs ile geziye giden grubun birinde 27 koltuk boştur.

Geziye kaç kişi gitmiştir?

$$\begin{array}{r}
 48 \\
 \times 6 \\
 \hline
 288
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 288 \\
 - 27 \\
 \hline
 261 \text{ kişi} \\
 \text{gitmiştir.}
 \end{array}$$

- 3** Her sınıfında 24 sıra olan bir okulda 25 sınıf vardır. Sıraların 54 tanesi eskidiği için depoya kaldırılıyor.

Buna göre okulda kaç sıra kalır?

$$\begin{array}{r}
 24 \\
 \times 25 \\
 \hline
 120
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 600 \\
 - 54 \\
 \hline
 546 \text{ sıra} \\
 \text{kalır.}
 \end{array}$$

- 4** 12 düzine balonun 44 tanesi patladı.

Geriye kaç balon kaldı?

$$\begin{array}{r}
 12 \\
 \times 12 \\
 \hline
 24 \\
 \times 12 \\
 \hline
 144
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 144 \\
 - 44 \\
 \hline
 100
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 \text{tane} \\
 \text{balon} \\
 \text{kalır.}
 \end{array}$$

- 5** Bir dairesinde 24 cam bulunan apartmanda 12 daire vardır.

Apartmanın altında bulunan dükkanada da 18 cam olduğuna göre apartmanda toplam kaç tane cam vardır?

$$\begin{array}{r}
 24 \\
 \times 12 \\
 \hline
 48 \\
 \times 24 \\
 \hline
 288
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 288 \\
 + 18 \\
 \hline
 306
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 \text{tane cam} \\
 \text{vardır.}
 \end{array}$$

- 6** Erdem'in, her birinde 20 bilye olan 10 kesesi vardır.

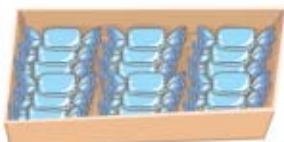
Erdem'e, ağabeyi de 25 tane bilye verirse Erdem'in kaç tane bilyesi olur?

$$\begin{array}{r}
 200 \\
 20 \times 10 = 200 \\
 + 25 \\
 \hline
 225
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 \text{tane} \\
 \text{bilyesi} \\
 \text{olur.}
 \end{array}$$

ETKİNLİK 37

Verileri kullanarak biri çarpma işlemi olmak üzere iki işlem gerektiren problem kuralım ve çözelim.

1.

- Her kutuda 18 sakız
 - 8 sakız kutusu
 - Ahmet Bey, 45 tane sakız satıyor.

Problem :

Cözüm:

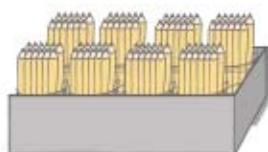
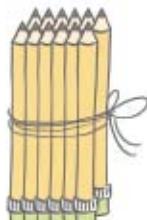
- 2.**

 - Günlük 5 TL harçlık
 - 20 gün okula gidiyor.
 - 20 günlük harçlığının 25 TL'sini kumbarasına atıyor.

Problem :

Çözüm :

3.

- 18 kalem satıyor.

Problem :

Cözüm :

4. • Her gün 24 sayfa kitabı okuyor.
• 10 gün
• Okuduğu kitabı 252 sayfa

Problem :

Çözüm :

KONU DEĞERLENDİRME - 6

- 1** Bir kasasında 18 kilogram domates bulunan 12 kasa domatesin 72 kilogramı satılmamıştır.

Geriye kaç kilogram domates kalmıştır?

- A)** 144 **B)** 206 **C)** 216

- 2** Ahmet Bey'in çiftliğinde, 40 tavuk, tavukların 6 katından 50 eksik hindi vardır.

Ahmet Bey'in çiftliğinde kaç tane hindi vardır?

- A)** 240 **B)** 200 **C)** 190

- 3** Okul kütüphanesinde 27 raf her raftada 23 kitap vardır.

Kitapların 119 tanesi öğrencilerde olduğuna göre raflarda toplam kaç kitap vardır?

- A)** 502 **B)** 522 **C)** 621

- 4** Ahmet'in 100 TL'si vardır. Ablasının ise Ahmet'in parasının 7 katından 95 TL'si eksiktir.

Ahmet'in ablasının kaç lirası vardır?

- A)** 600 **B)** 605 **C)** 700

- 5** Okulda 8 servis aracının her birinde 16 öğrenci vardır.

Öğrencilerin 72'si erkek olduğuna göre kız öğrenci sayısı kaçtır?

- A)** 128 **B)** 56 **C)** 54

- 6** Mert'in 15 bilyesi vardır. Batuhan'ın bilyeleri Mert'in bilyelerinin 4 katıdır.

İkisinin toplam kaç bilyesi vardır?

- A)** 60 **B)** 70 **C)** 75

- 7** Kantinde günlük 70 tane vişne suyu satılmaktadır. Şeftali suyunun satışı, vişne suyunun 2 katından 50 eksiktir.

Kantinde kaç tane şeftali suyu satılmaktadır?

- A)** 90 **B)** 100 **C)** 105

- 8** Bir ceket 125 TL, bir pantolon 75 TL'dir.

3 pantolon 1 ceket alan müşteri kaç TL öder?

- A)** 300 **B)** 350 **C)** 375

- 9 Bir çiçekçi 25 deste gülün 48 tanesini satıyor.

Ciçekçinin satacağı kaç gül kalmıştır?

- A) 202 B) 205 C) 208

- 10 Her sırasında 16 fayans bulunan duvarda 15 sıra fayans döşenmiştir.

Fayansların tamamı 320 tane olduğuna göre döşenecek kaç tane daha fayans vardır?

- A) 240 B) 100 C) 80

- 11 Bir tiyatro salonunda, her sırasında 34 koltuk bulunan 28 sıra vardır.

Oyunu izlemeye 848 kişi geldiğine göre salonda kaç koltuk boş kalmıştır?

- A) 102 B) 104 C) 108

- 12 Okul bahçesine dikilmek üzere 26 düzine çiçek geldi. Çiçeklerin 72 tanesi kuruduğu için dikilemedi.

Okul bahçesine toplam kaç çiçek dikilmiştir?

- A) 312 B) 240 C) 232

- 13 Her birinde 18 çikolata bulunan 9 kutu çikolatanın 107 tanesi satılmıştır.

Geriye kaç tane çikolata kalmıştır?

- A) 68 B) 65 C) 55

- 14 Bir trende 80 bayan, bayanların 6 katı erkek vardır.

Trendeki toplam yolcu sayısı kaçtır?

- A) 480 B) 560 C) 580

- 15 Her birinde 64 yumurta bulunan 4 sepet yumurtanın 225'i satılmıştır.

Satılmayan yumurta sayısı kaçtır?

- A) 31 B) 35 C) 38

- 16 979 sayısının 728 eksığının 3 katı kaçtır?

- A) 251 B) 653 C) 753

DOĞAL SAYILARLA BÖLME İŞLEMİ

• İki basamaklı doğal sayıları, bir basamaklı doğal sayılarla bölen

ETKİNLİK 38

Bölme işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

- 18 çiçeği iki vazoya eşit olarak paylaştıralım.

$$\begin{array}{r} \text{(Toplam çiçek sayısı)} \\ \text{(Vazo sayısı)} \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{Bölünen} = 18 \\ \text{Bölen} = 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \Big| 2 \\ - 18 \Big| 9 \\ \hline 00 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{(Bir vazodaki} \\ \text{çiçek sayısı)} \\ \text{(Paylaşımında artan} \\ \text{çiçek sayısı)} \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{Bölüm} = 9 \\ \text{Kalan} = 0 \end{array}$$

- Sunum için 15 öğrenciyi üçerli grup oluşturacak şekilde paylaştıralım.

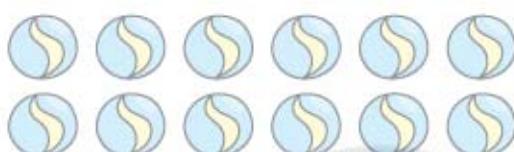

$$\begin{array}{l} \text{(Toplam öğrenci sayısı)} \\ \text{(Grup taki öğrenci sayısı)} \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{Bölünen} = 15 \\ \text{Bölen} = 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 15 \Big| 3 \\ - 15 \Big| 5 \\ \hline 00 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{(Oluşan grup sayısı)} \\ \text{(Paylaşımında açıktan} \\ \text{kalan öğrenci sayısı)} \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{Bölüm} = 5 \\ \text{Kalan} = 0 \end{array}$$

- 12 bilyeyi dört çocuğa eşit olarak paylaştıralım.

$$\begin{array}{l} \text{(Toplam bilye sayısı)} \\ \text{(Öğrenci sayısı)} \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{Bölünen} = 12 \\ \text{Bölen} = 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \Big| 4 \\ - 12 \Big| 3 \\ \hline 00 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{Bir çocuğa düşen} \\ \text{bilye sayısı} \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{Bölüm} = 3 \\ \text{(Paylaşımında artan} \\ \text{bilye sayısı)} \end{array}$$

- 14 TL'yi 7 çocuğa eşit olarak paylaştıralım.

$$\begin{array}{l} \text{(Toplam para miktarı)} \\ \text{(Çocuk sayısı)} \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{Bölünen} = 14 \\ \text{Bölen} = 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \Big| 7 \\ - 14 \Big| 2 \\ \hline 00 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{Bir çocuğa düşen} \\ \text{para miktarı} \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{Bölüm} = 2 \\ \text{(Paylaşımında artan} \\ \text{para miktarı)} \end{array}$$

ETKİNLİK 39

Bölme işlemlerini örnekteki gibi yapıp, noktalı alanları tamamlayalım.

24	6
- 24	4
00	

Böülünen = 24
Bölen = 6
Bölüm = 4
Kalan = 0

18	6
- 18	3
00	

Böülünen = 18
Bölen = 6
Bölüm = 3
Kalan = 0

28	4
- 28	7
00	

Böülünen = 28
Bölen = 4
Bölüm = 7
Kalan = 0

36	4
- 36	9
00	

Böülünen = 36
Bölen = 4
Bölüm = 9
Kalan = 0

32	4
- 32	8
00	

Böülünen = 32
Bölen = 4
Bölüm = 8
Kalan = 0

35	5
- 35	7
00	

Böülünen = 35
Bölen = 5
Bölüm = 7
Kalan = 0

27	3
- 27	9
00	

Böülünen = 27
Bölen = 3
Bölüm = 9
Kalan = 0

36	6
- 36	6
00	

Böülünen = 36
Bölen = 6
Bölüm = 6
Kalan = 0

21	3
- 21	7
00	

Böülünen = 21
Bölen = 3
Bölüm = 7
Kalan = 0

42	6
- 42	7
00	

Böülünen = 42
Bölen = 6
Bölüm = 7
Kalan = 0

63	7
- 63	9
00	

Böülünen = 63
Bölen = 7
Bölüm = 9
Kalan = 0

49	7
- 49	7
00	

Böülünen = 49
Bölen = 7
Bölüm = 7
Kalan = 0

56	8
- 56	7
00	

Böülünen = 56
Bölen = 8
Bölüm = 7
Kalan = 0

42	7
- 42	6
00	

Böülünen = 42
Bölen = 7
Bölüm = 6
Kalan = 0

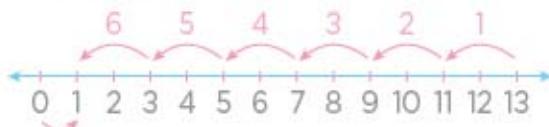
72	9
- 72	8
00	

Böülünen = 72
Bölen = 9
Bölüm = 8
Kalan = 0

ETKİNLİK 40

Bölme işlemlerini örnekteki gibi yapıp, noktalı alanları tamamlayalım.

- 13 kalemi 2 öğrenciye eşit paylaşırıyalım.

(Toplam kalem sayısı) Bölen = 13

(Öğrenci sayısı) Bölen = 2

$$\begin{array}{r} 13 \\ \hline 2 \\ - 12 \\ \hline 01 \end{array}$$

(Bir öğrenciye düşen kalem sayısı) Bölüm = 6

(Paylaşımında artan kalem sayısı) Kalan = 1

- 11 kitabı 3 rafa eşit olarak paylaştırıyalım.

(Toplam kitabı sayısı) Bölen = 11

(Raf sayısı) Bölen = 3

$$\begin{array}{r} 11 \\ \hline 3 \\ - 9 \\ \hline 2 \end{array}$$

(Raftaki eşit kitabı sayısı) Bölüm = 3

(Paylaştırılmayan kitabı sayısı) Kalan = 2

- 12 TL'yi beşer lira olarak çocuklara paylaştırıyalım.

(Toplam para miktarı) Bölen = 12

(Paylaşılacak para miktarı) Bölen = 5

$$\begin{array}{r} 12 \\ \hline 5 \\ - 10 \\ \hline 2 \end{array}$$

(Kişi sayısı) Bölüm = 2

(Paylaştırılmayan para miktarı) Kalan = 2

- 14 kuşu dörderli kafeslere paylaştırıyalım.

(Toplam kişi sayısı) Bölen = 14

(Bir kafeste olan kuş sayısı) Bölen = 4

$$\begin{array}{r} 14 \\ \hline 4 \\ - 12 \\ \hline 2 \end{array}$$

(Kafes sayısı) Bölüm = 3

(Paylaşımında artan kuş sayısı) Kalan = 2

ETKİNLİK 41

Bölme işlemlerini örnekteki gibi yapıp, noktalı alanları tamamlayalım.

$$\begin{array}{r} 33 \\ \hline 2 & 2 \\ -2 & \quad 16 \\ \hline 13 & \\ -12 & \\ \hline 01 & \end{array}$$

Bölen = ..33
Bölen = ..2
Bölüm = ..16
Kalan = ..1

$$\begin{array}{r} 37 \\ \hline 3 & 3 \\ -3 & \quad 12 \\ \hline 07 & \\ -6 & \\ \hline 01 & \end{array}$$

Bölen = ..37
Bölen = ..3
Bölüm = ..12
Kalan = ..1

$$\begin{array}{r} 47 \\ \hline 3 & 3 \\ -3 & \quad 15 \\ \hline 17 & \\ -15 & \\ \hline 02 & \end{array}$$

Bölen = ..47
Bölen = ..3
Bölüm = ..15
Kalan = ..2

$$\begin{array}{r} 25 \\ \hline 2 & 2 \\ -2 & \quad 12 \\ \hline 05 & \\ -4 & \\ \hline 01 & \end{array}$$

Bölen = ..25
Bölen = ..2
Bölüm = ..12
Kalan = ..1

$$\begin{array}{r} 39 \\ \hline 2 & 2 \\ -2 & \quad 19 \\ \hline 19 & \\ -18 & \\ \hline 01 & \end{array}$$

Bölen = ..39
Bölen = ..2
Bölüm = ..19
Kalan = ..1

$$\begin{array}{r} 55 \\ \hline 4 & 4 \\ -4 & \quad 13 \\ \hline 15 & \\ -12 & \\ \hline 03 & \end{array}$$

Bölen = ..55
Bölen = ..4
Bölüm = ..13
Kalan = ..3

$$\begin{array}{r} 46 \\ \hline 3 & 3 \\ -3 & \quad 15 \\ \hline 16 & \\ -15 & \\ \hline 01 & \end{array}$$

Bölen = ..46
Bölen = ..3
Bölüm = ..15
Kalan = ..1

$$\begin{array}{r} 49 \\ \hline 3 & 3 \\ -3 & \quad 16 \\ \hline 19 & \\ -18 & \\ \hline 01 & \end{array}$$

Bölen = ..49
Bölen = ..3
Bölüm = ..16
Kalan = ..1

$$\begin{array}{r} 67 \\ \hline 4 & 4 \\ -4 & \quad 16 \\ \hline 27 & \\ -24 & \\ \hline 03 & \end{array}$$

Bölen = ..67
Bölen = ..4
Bölüm = ..16
Kalan = ..3

$$\begin{array}{r} 52 \\ \hline 3 & 3 \\ -3 & \quad 17 \\ \hline 22 & \\ -21 & \\ \hline 01 & \end{array}$$

Bölen = ..52
Bölen = ..3
Bölüm = ..17
Kalan = ..1

$$\begin{array}{r} 76 \\ \hline 6 & 6 \\ -6 & \quad 12 \\ \hline 16 & \\ -12 & \\ \hline 04 & \end{array}$$

Bölen = ..76
Bölen = ..6
Bölüm = ..12
Kalan = ..4

$$\begin{array}{r} 41 \\ \hline 3 & 3 \\ -3 & \quad 13 \\ \hline 11 & \\ -9 & \\ \hline 02 & \end{array}$$

Bölen = ..41
Bölen = ..3
Bölüm = ..13
Kalan = ..2

$$\begin{array}{r} 63 \\ \hline 3 & 3 \\ -6 & \quad 21 \\ \hline 03 & \\ -3 & \\ \hline 00 & \end{array}$$

Bölen = ..63
Bölen = ..3
Bölüm = ..21
Kalan = ..0

$$\begin{array}{r} 72 \\ \hline 5 & 5 \\ -5 & \quad 14 \\ \hline 22 & \\ -20 & \\ \hline 02 & \end{array}$$

Bölen = ..72
Bölen = ..5
Bölüm = ..14
Kalan = ..2

$$\begin{array}{r} 43 \\ \hline 3 & 3 \\ -3 & \quad 14 \\ \hline 13 & \\ -12 & \\ \hline 01 & \end{array}$$

Bölen = ..43
Bölen = ..3
Bölüm = ..14
Kalan = ..1

ETKİNLİK 42

Bölme işlemlerini yapalım ve şifreyi yazalım.

$$\begin{array}{r} 69 \\ - 6 \\ \hline 09 \\ - 9 \\ \hline 0 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 3 \\ 23 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 28 \\ - 2 \\ \hline 08 \\ - 8 \\ \hline 0 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 2 \\ 14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 84 \\ - 8 \\ \hline 04 \\ - 4 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 4 \\ 21 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90 \\ - 9 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 9 \\ 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ - 25 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 5 \\ 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 44 \\ - 4 \\ \hline 04 \\ - 4 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 4 \\ 11 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 72 \\ - 6 \\ \hline 12 \\ - 12 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 3 \\ 24 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 78 \\ - 6 \\ \hline 18 \\ - 18 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 3 \\ 26 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 96 \\ - 8 \\ \hline 16 \\ - 16 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 8 \\ 12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 86 \\ - 8 \\ \hline 06 \\ - 6 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 2 \\ 43 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90 \\ - 6 \\ \hline 30 \\ - 30 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 6 \\ 15 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ - 3 \\ \hline 27 \\ - 27 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 3 \\ 19 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 65 \\ - 5 \\ \hline 15 \\ - 15 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 5 \\ 13 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 96 \\ - 6 \\ \hline 36 \\ - 36 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 6 \\ 16 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 68 \\ - 4 \\ \hline 28 \\ - 28 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 4 \\ 17 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90 \\ - 5 \\ \hline 40 \\ - 40 \\ \hline 00 \end{array} \quad | \quad \begin{array}{r} 5 \\ 18 \\ \hline \end{array}$$

43	12	11	23	14	5	13	16	21	17	19	26	24	15	18	10
P	A	Y	L	A	S	I	M	I	E	S	I	T	Y	A	P

Şifre :

ETKİNLİK 43

Böleni verilen bölme işlemlerinde kalanın alabileceği **en büyük** sayıyı **yeşile** boyayalım.

$$\begin{array}{r} & | \\ & 7 \\ \hline - & \end{array}$$

Kalan

3	6	8	9
---	---	---	---

$$\begin{array}{r} & | \\ & 5 \\ \hline - & \end{array}$$

Kalan

2	3	4	5
---	---	---	---

$$\begin{array}{r} & | \\ & 2 \\ \hline - & \end{array}$$

Kalan

0	1	2	3
---	---	---	---

$$\begin{array}{r} & | \\ & 3 \\ \hline - & \end{array}$$

Kalan

1	2	3	5
---	---	---	---

$$\begin{array}{r} & | \\ & 4 \\ \hline - & \end{array}$$

Kalan

2	3	4	6
---	---	---	---

$$\begin{array}{r} & | \\ & 8 \\ \hline - & \end{array}$$

Kalan

5	6	7	8
---	---	---	---

$$\begin{array}{r} & | \\ & 9 \\ \hline - & \end{array}$$

Kalan

5	6	7	8
---	---	---	---

$$\begin{array}{r} & | \\ & 6 \\ \hline - & \end{array}$$

Kalan

5	6	7	8
---	---	---	---

ETKİNLİK 44

Kalanı verilen bölme işlemlerinde bölenin alabileceği **en küçük** sayıyı **yeşile** boyayalım.

Bölen

1	2	3	4
---	---	---	---

$$\begin{array}{r} | \\ - \\ 2 \end{array}$$

Bölen

3	5	6	8
---	---	---	---

$$\begin{array}{r} | \\ - \\ 5 \end{array}$$

Bölen

3	4	5	6
---	---	---	---

$$\begin{array}{r} | \\ - \\ 3 \end{array}$$

Bölen

4	5	6	7
---	---	---	---

$$\begin{array}{r} | \\ - \\ 6 \end{array}$$

Bölen

5	6	8	9
---	---	---	---

$$\begin{array}{r} | \\ - \\ 8 \end{array}$$

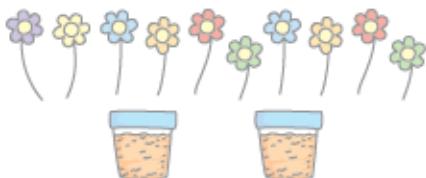
Bölen

6	7	8	9
---	---	---	---

$$\begin{array}{r} | \\ - \\ 7 \end{array}$$

KONU DEĞERLENDİRME - 7

1

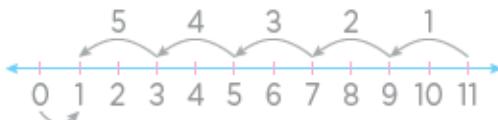
Verilen modele ait bölme işlemi hangisidir?

A) $\begin{array}{r} 10 \\ \hline 2 \end{array}$

B) $\begin{array}{r} 10 \\ \hline 5 \end{array}$

C) $10 \div 5$

4

Yukarıdaki sayı doğrusunda belirtilen bölme işlemi hangisidir?

A) $\begin{array}{r} 10 \\ \hline 5 \\ - 10 \\ \hline 00 \end{array}$

B) $\begin{array}{r} 11 \\ \hline 5 \\ - 10 \\ \hline 01 \end{array}$

C) $\begin{array}{r} 11 \\ \hline 2 \\ - 10 \\ \hline 01 \end{array}$

2

$$\begin{array}{r} 14 \\ \hline 3 \\ - 12 \\ \hline 02 \end{array}$$

Yukarıdaki bölme işlemine göre tablo hangisinde doğru verilmiştir?

	Bölünen	Bölen	Bölüm
A)	14	4	3
B)	14	3	4
C)	12	3	2

5

$$\begin{array}{r} 62 \\ \hline 4 \\ - \dots \\ \dots \end{array}$$

Yukarıdaki bölme işlemi için hangisi doğrudur?

	Bölüm	Kalan
A)	16	0
B)	15	0
C)	15	2

3

"12 öğrenci üçerli gruplar halinde bir oyun oynayacaklardır.

Yukarıdaki anlatıma göre hangisi yanlıştır?

- A) Toplam öğrenci sayısı yani bölen sayı 12'dir.
- B) Oluşan grup sayısı yani bölen sayı 3'tür.
- C) Gruplardaki öğrenci sayısı yani bölen sayı 3'tür.

6

Bölünen = 74

Bölen = 3

Verilenlere göre hangisi doğrudur?

	Bölüm	Kalan
A)	25	0
B)	24	2
C)	25	1

- 7** Aşağıdaki bölme işlemlerinden hangisi yanlıştır?

A)
$$\begin{array}{r} 86 \\ - 6 \end{array} \left| \begin{array}{c} 3 \\ 28 \\ 26 \\ - 24 \\ 02 \end{array} \right.$$

B)
$$\begin{array}{r} 92 \\ - 8 \end{array} \left| \begin{array}{c} 4 \\ 23 \\ 12 \\ - 12 \\ 00 \end{array} \right.$$

C)
$$\begin{array}{r} 80 \\ - 8 \end{array} \left| \begin{array}{c} 4 \\ 2 \\ 00 \end{array} \right.$$

8

$$\begin{array}{r} 79 \\ - \dots\dots \end{array} \left| \begin{array}{c} 4 \\ \dots\dots \end{array} \right.$$

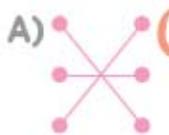
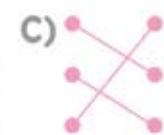
Yukarıdaki bölme işleminde kalan sayı hangisidir?

- A) 7 B) 4 C) 3

9

$27 \div 3$	•	4
$32 \div 8$	•	8
$56 \div 7$	•	9

Yukarıdaki bölme işlemleri sonuçları ile eşleştirilince hangisi oluşur?

- A) B) C)

- 10** Hangisi kalanlı bölme işlemidir?

A)
$$\begin{array}{r} 91 \\ - \dots\dots \end{array} \left| \begin{array}{c} 7 \\ \dots\dots \end{array} \right.$$

B)
$$\begin{array}{r} 88 \\ - \dots\dots \end{array} \left| \begin{array}{c} 4 \\ \dots\dots \end{array} \right.$$

C)
$$\begin{array}{r} 83 \\ - \dots\dots \end{array} \left| \begin{array}{c} 3 \\ \dots\dots \end{array} \right.$$

11

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ - \dots\dots \end{array} \left| \begin{array}{c} 4 \\ \dots\dots \end{array} \right.$$

Kalan

Yukarıda verilene göre kalan en fazla kaç olabilir?

- A) 3 B) 4 C) 5

- 12** Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlışır?

- A) Bölme işleminde, işleme en büyük basamaktan başlanır.
B) Kalan bölenden küçük olur.
C) Bölen kalandan küçük olur.

- 13** Kalanı 6 olan bir bölme işleminde, bölen sayı en az kaç olabilir?

- A) 7 B) 6 C) 5

- 14** 39 öğrenci dörderli oyun grupları oluşturursa kaç öğrenci oyunda beklemek zorunda kalır?

- A) 2 B) 3 C) 4

KISA YOLDAN 10'A BÖLME İŞLEMİ

• Birler basamağı sıfır olan iki basamaklı bir doğal sayıyı 10'a kısa yoldan böler.

ETKİNLİK 45

Verilen bölme işlemlerini kısa yoldan yapalım.

$10 \div 10 =$

1

$40 \div 10 =$

4

$70 \div 10 =$

7

$60 \div 10 =$

6

$80 \div 10 =$

8

$90 \div 10 =$

9

$30 \div 10 =$

3

$20 \div 10 =$

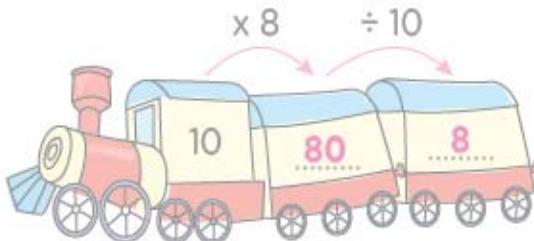
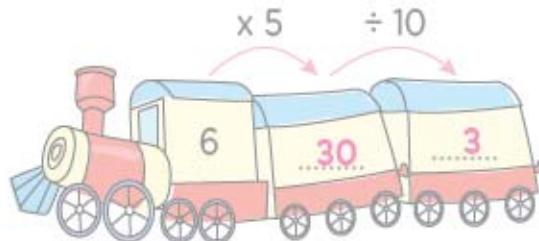
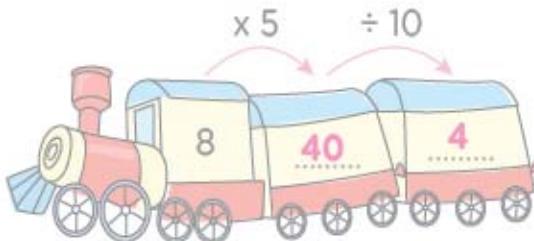
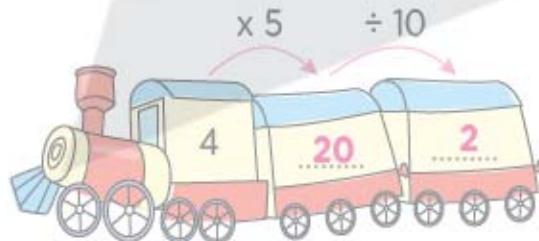
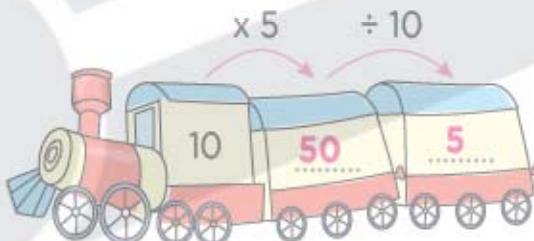
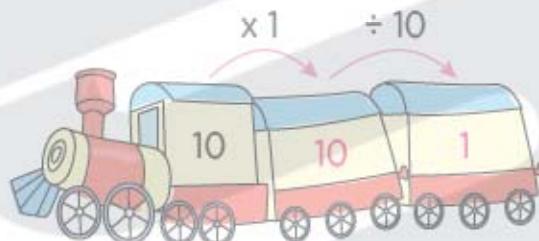
2

$50 \div 10 =$

5

ETKİNLİK 46

Verilen işlemleri örnekteki gibi yapalım.

KONU DEĞERLENDİRME - 8

1 Hangisinin sonucu diğerlerinden büyütür?

- A) $80 \div 10 =$ B) $70 \div 10 =$
 C) $90 \div 10 =$

2

Yukarıdaki şekilde A yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 4 B) 8 C) 40

3 Hangisinde boyalı kutuya yazılıan sayı diğerlerinden küçütür?

- A) $\begin{array}{ccc} & \times 5 & \div 10 \\ 4 & \longrightarrow & \dots & \longrightarrow & \dots \end{array}$
- B) $\begin{array}{ccc} & \times 5 & \div 10 \\ 6 & \longrightarrow & \dots & \longrightarrow & \dots \end{array}$
- C) $\begin{array}{ccc} & \times 5 & \div 10 \\ 2 & \longrightarrow & \dots & \longrightarrow & \dots \end{array}$

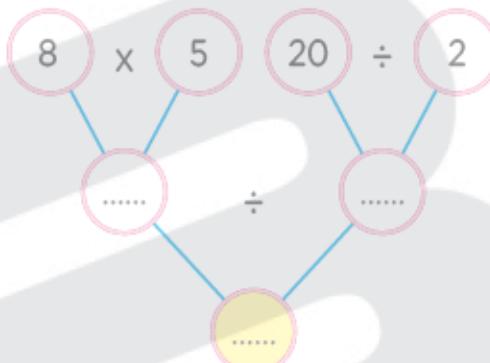
4

\div	40	50	70	80
10	4

Yukarıdaki tabloda noktalı yerle-re hangisi **yazılmaz**?

- A) 5 B) 6 C) 7

5

Yukarıdaki şemada boyalı alana hangi sayı yazılır?

- A) 40 B) 10 C) 4

6

Birler basamağı sıfır olan iki basamaklı bir doğal sayıyı, 10'a kısa yoldan bölmek için

Yukarıdaki ifade hangisiyle ta-mamlanır?

- A) bölen sayının birler basamağını sileriz.
- B) bölünen sayının birler basamağını sileriz.
- C) bölünen sayının sağına bir sı-fır ekleriz.

BÖLME İŞLEMİNDE TERİMLER ARASINDAKİ İLİŞKİ

• Bölme işleminde bölünen, bölen, bölüm ve kalan arasındaki ilişkiyi fark eder.

ETKİNLİK 47

Kalansız verilen bölme işlemlerinin sağlamasını yapalım.

$$\begin{array}{r} 42 \\ \hline - 4 & 21 \\ 02 \\ - 2 \\ \hline 0 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 21 \\ \hline 2 \\ \hline 42 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 72 \\ \hline - 6 & 24 \\ 12 \\ - 12 \\ \hline 0 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 24 \\ \hline 3 \\ \hline 72 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 84 \\ \hline - 6 & 14 \\ 24 \\ - 24 \\ \hline 0 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 14 \\ \hline 6 \\ \hline 84 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 56 \\ \hline - 4 & 14 \\ 16 \\ - 16 \\ \hline 00 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 14 \\ \hline 4 \\ \hline 56 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48 \\ \hline - 3 & 16 \\ 18 \\ - 18 \\ \hline 00 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 16 \\ \hline 3 \\ \hline 48 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 93 \\ \hline - 9 & 31 \\ 03 \\ - 3 \\ \hline 0 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 31 \\ \hline 3 \\ \hline 93 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 84 \\ \hline - 8 & 21 \\ 04 \\ - 4 \\ \hline 0 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 21 \\ \hline 4 \\ \hline 84 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 69 \\ \hline - 6 & 23 \\ 09 \\ - 9 \\ \hline 0 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 23 \\ \hline 3 \\ \hline 69 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 51 \\ \hline - 3 & 17 \\ 21 \\ - 21 \\ \hline 0 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 17 \\ \hline 3 \\ \hline 51 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 84 \\ \hline - 7 & 12 \\ 14 \\ - 14 \\ \hline 00 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 12 \\ \hline 7 \\ \hline 84 \end{array}$$

ETKİNLİK 4B

Kalanlı verilen bölme işlemlerinin sağlamasını yapalım.

$$\begin{array}{r} 58 \\ \hline - 4 \\ \hline 18 \\ - 16 \\ \hline 2 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 14 \\ \times 4 \\ \hline 56 \end{array} \quad \begin{array}{r} 56 \\ + 2 \\ \hline 58 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 69 \\ \hline - 6 \\ \hline 09 \\ - 08 \\ \hline 01 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 34 \\ \times 2 \\ \hline 68 \end{array} \quad \begin{array}{r} 68 \\ + 1 \\ \hline 69 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 97 \\ \hline - 6 \\ \hline 37 \\ - 36 \\ \hline 01 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 16 \\ \times 6 \\ \hline 96 \end{array} \quad \begin{array}{r} 96 \\ + 1 \\ \hline 97 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 74 \\ \hline - 6 \\ \hline 14 \\ - 12 \\ \hline 02 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 24 \\ \times 3 \\ \hline 72 \end{array} \quad \begin{array}{r} 72 \\ + 2 \\ \hline 74 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 99 \\ \hline - 6 \\ \hline 39 \\ - 36 \\ \hline 03 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 16 \\ \times 6 \\ \hline 96 \end{array} \quad \begin{array}{r} 96 \\ + 3 \\ \hline 99 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 82 \\ \hline - 5 \\ \hline 32 \\ - 30 \\ \hline 2 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 16 \\ \times 5 \\ \hline 80 \end{array} \quad \begin{array}{r} 80 \\ + 2 \\ \hline 82 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 95 \\ \hline - 8 \\ \hline 15 \\ - 12 \\ \hline 03 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 23 \\ \times 4 \\ \hline 92 \end{array} \quad \begin{array}{r} 92 \\ + 3 \\ \hline 95 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 71 \\ \hline - 4 \\ \hline 31 \\ - 28 \\ \hline 03 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 17 \\ \times 4 \\ \hline 68 \end{array} \quad \begin{array}{r} 68 \\ + 3 \\ \hline 71 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 64 \\ \hline - 5 \\ \hline 14 \\ - 10 \\ \hline 04 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 12 \\ \times 5 \\ \hline 60 \end{array} \quad \begin{array}{r} 60 \\ + 4 \\ \hline 64 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 67 \\ \hline - 4 \\ \hline 27 \\ - 24 \\ \hline 03 \end{array}$$

Sağlaması

$$\begin{array}{r} 16 \\ \times 4 \\ \hline 64 \end{array} \quad \begin{array}{r} 64 \\ + 3 \\ \hline 67 \end{array}$$

ETKİNLİK 49

Bölme işlemlerinde verilmeyen bölünenleri bulalım.

$$\begin{array}{r} 88 \\ \times 3 \\ \hline 28 \\ - 4 \\ \hline 0 \end{array}$$

$\begin{array}{r} 28 \\ \times 3 \\ \hline 84 \\ + 84 \\ \hline 88 \end{array}$

$$\begin{array}{r} 45 \\ \times 3 \\ \hline 15 \\ - 0 \\ \hline 0 \end{array}$$

$\begin{array}{r} 15 \\ \times 3 \\ \hline 45 \end{array}$

$$\begin{array}{r} 90 \\ \times 6 \\ \hline 15 \\ - 0 \\ \hline 0 \end{array}$$

$\begin{array}{r} 15 \\ \times 6 \\ \hline 90 \end{array}$

$$\begin{array}{r} 77 \\ \times 5 \\ \hline 15 \\ - 2 \\ \hline 0 \end{array}$$

$\begin{array}{r} 15 \\ \times 5 \\ \hline 75 \\ + 75 \\ \hline 77 \end{array}$

$$\begin{array}{r} 99 \\ \times 6 \\ \hline 16 \\ - 3 \\ \hline 0 \end{array}$$

$\begin{array}{r} 16 \\ \times 6 \\ \hline 96 \\ + 3 \\ \hline 99 \end{array}$

$$\begin{array}{r} 48 \\ \times 4 \\ \hline 12 \\ - 0 \\ \hline 0 \end{array}$$

$\begin{array}{r} 12 \\ \times 4 \\ \hline 48 \end{array}$

$$\begin{array}{r} 59 \\ \times 4 \\ \hline 14 \\ - 3 \\ \hline 0 \end{array}$$

$\begin{array}{r} 14 \\ \times 4 \\ \hline 56 \\ + 3 \\ \hline 59 \end{array}$

$$\begin{array}{r} 93 \\ \times 7 \\ \hline 13 \\ - 2 \\ \hline 0 \end{array}$$

$\begin{array}{r} 13 \\ \times 7 \\ \hline 91 \\ + 91 \\ \hline 93 \end{array}$

$$\begin{array}{r} 54 \\ \times 3 \\ \hline 18 \\ - 0 \\ \hline 0 \end{array}$$

$\begin{array}{r} 18 \\ \times 3 \\ \hline 54 \end{array}$

$$\begin{array}{r} 95 \\ \times 4 \\ \hline 23 \\ - 3 \\ \hline 0 \end{array}$$

$\begin{array}{r} 23 \\ \times 4 \\ \hline 92 \\ + 92 \\ \hline 95 \end{array}$

ETKİNLİK 50

Bölme işlemlerinde örnekteki gibi verilmeyen bölünenleri bulalım.

Bölünen =	65	İşlem	
Bölen =	3	21	63
Bölüm =	21	$\times \frac{3}{\underline{63}}$	+ 2
Kalan =	2	63	65

Bölünen =	72	İşlem	
Bölen =	6	12	
Bölüm =	12	$\times \frac{6}{\underline{72}}$	
Kalan =	0		

Bölünen =	69	İşlem	
Bölen =	3	23	
Bölüm =	23	$\times \frac{3}{\underline{69}}$	
Kalan =	0		

Bölünen =	71	İşlem	
Bölen =	4	17	68
Bölüm =	17	$\times \frac{4}{\underline{68}}$	+ 3
Kalan =	3		71

Bölünen =	64	İşlem	
Bölen =	5	12	60
Bölüm =	12	$\times \frac{5}{\underline{60}}$	+ 4
Kalan =	4	60	64

Bölünen =	60	İşlem	
Bölen =	4	15	
Bölüm =	15	$\times \frac{4}{\underline{60}}$	
Kalan =	0		

Bölünen =	39	İşlem	
Bölen =	2	19	38
Bölüm =	19	$\times \frac{2}{\underline{38}}$	+ 1
Kalan =	1	38	39

Bölünen =	44	İşlem	
Bölen =	4	11	
Bölüm =	11	$\times \frac{4}{\underline{44}}$	
Kalan =	0		

Bölünen =	85	İşlem	
Bölen =	5	17	
Bölüm =	17	$\times \frac{5}{\underline{85}}$	
Kalan =	0		

Bölünen =	83	İşlem	
Bölen =	3	27	81
Bölüm =	27	$\times \frac{3}{\underline{81}}$	+ 2
Kalan =	2	81	83

ETKİNLİK 51

Kalansız bölme işlemlerinde örnekteki gibi bölenleri bulalım.

İşlem

$$\begin{array}{r} 24 \longdiv{8} \\ -24 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 24 \longdiv{3} \\ -24 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 36 \longdiv{6} \\ -36 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 36 \longdiv{6} \\ -36 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 27 \longdiv{3} \\ -27 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 27 \longdiv{9} \\ -27 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 42 \longdiv{6} \\ -42 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 42 \longdiv{7} \\ -42 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 56 \longdiv{8} \\ -56 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 56 \longdiv{7} \\ -56 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 32 \longdiv{4} \\ -32 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 32 \longdiv{8} \\ -32 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 36 \longdiv{9} \\ -36 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 36 \longdiv{4} \\ -36 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 21 \longdiv{3} \\ -21 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 21 \longdiv{7} \\ -21 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 48 \longdiv{6} \\ -48 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 48 \longdiv{8} \\ -48 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 54 \longdiv{9} \\ -54 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 54 \longdiv{6} \\ -54 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 72 \longdiv{9} \\ -72 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 72 \longdiv{8} \\ -72 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 64 \longdiv{8} \\ -64 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 64 \longdiv{8} \\ -64 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 28 \longdiv{7} \\ -28 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 28 \longdiv{4} \\ -28 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 32 \longdiv{8} \\ -32 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 32 \longdiv{4} \\ -32 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

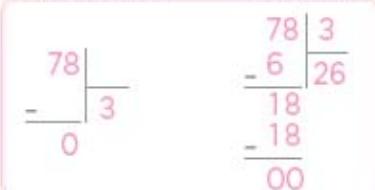
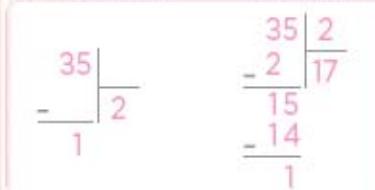
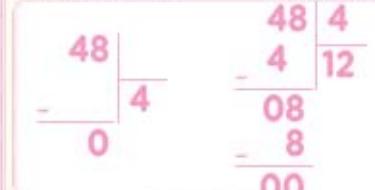
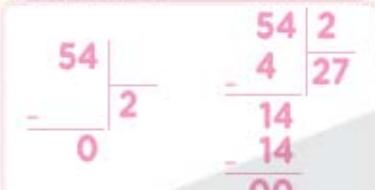
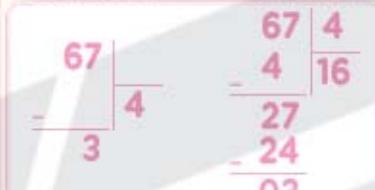
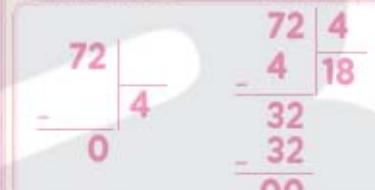
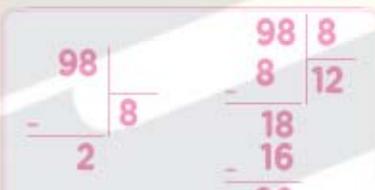
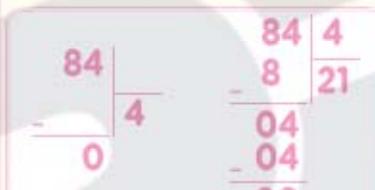
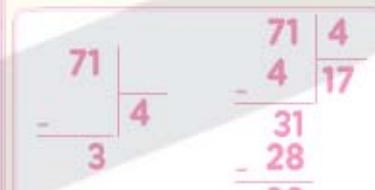
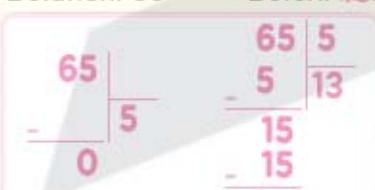
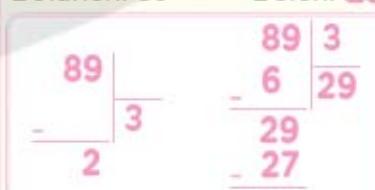
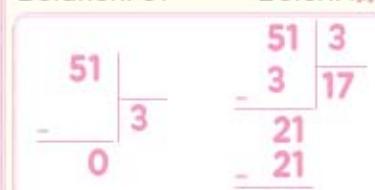
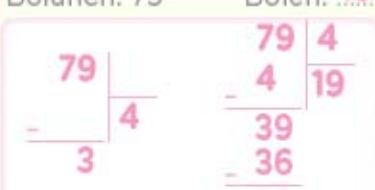
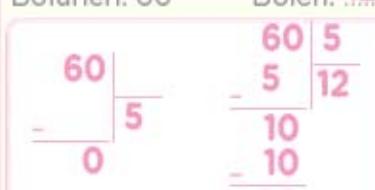
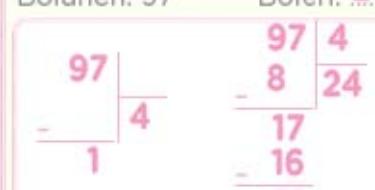
$$\begin{array}{r} 25 \longdiv{5} \\ -25 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

İşlem

$$\begin{array}{r} 25 \longdiv{5} \\ -25 \quad | \\ \hline 00 \end{array}$$

ETKİNLİK 52

Bölme işlemlerinde örnekteki gibi verilmeyen bölenleri bulalım.

Bölünen: 78 Bölüm: 3 Kalan: 0	Bölünen: 35 Bölüm: 2 Kalan: 1	Bölünen: 48 Bölüm: 4 Kalan: 0
Bölünen: 54 Bölüm: 2 Kalan: 0	Bölünen: 67 Bölüm: 4 Kalan: 3	Bölünen: 72 Bölüm: 4 Kalan: 0
Bölünen: 98 Bölüm: 8 Kalan: 2	Bölünen: 84 Bölüm: 4 Kalan: 0	Bölünen: 71 Bölüm: 4 Kalan: 3
Bölünen: 65 Bölüm: 5 Kalan: 0	Bölünen: 89 Bölüm: 3 Kalan: 2	Bölünen: 51 Bölüm: 3 Kalan: 0
Bölünen: 79 Bölüm: 4 Kalan: 3	Bölünen: 60 Bölüm: 5 Kalan: 0	Bölünen: 97 Bölüm: 4 Kalan: 1

KONU DEĞERLENDİRME - 9

1

Sağlama
 $6 \times 4 = 24$

Yukarıda sağlamaşı verilen bölme işlemi hangisidir?

A) $\begin{array}{r} 24 \\ \overline{)6} \end{array}$ B) $\begin{array}{r} 20 \\ \overline{)4} \end{array}$ C) $\begin{array}{r} 28 \\ \overline{)6} \end{array}$
 $\begin{array}{r} -24 \\ \hline 4 \end{array}$ $\begin{array}{r} -20 \\ \hline 5 \end{array}$ $\begin{array}{r} -24 \\ \hline 4 \end{array}$
 $\hline 00$ $\hline 00$ $\hline 04$

2

$$\begin{array}{r} 9 & 45 \\ \times 5 & + 2 \\ \hline 45 & 47 \end{array}$$

Yukarıda sağlamaşı yapılan bölme işlemi hangisidir?

A) $\begin{array}{r} 45 \\ \overline{)9} \end{array}$ B) $\begin{array}{r} 47 \\ \overline{)9} \end{array}$ C) $\begin{array}{r} 45 \\ \overline{)5} \end{array}$
 $\begin{array}{r} -45 \\ \hline 5 \end{array}$ $\begin{array}{r} -45 \\ \hline 5 \end{array}$ $\begin{array}{r} -45 \\ \hline 9 \end{array}$
 $\hline 00$ $\hline 02$ $\hline 00$

3

$$\begin{array}{r} 40 & 3 \\ \overline{-3} & \boxed{13} \\ \hline 10 \\ \hline -9 \\ \hline 01 \end{array}$$

Yukarıdaki bölme işleminin sağlamaşı hangisidir?

A) $13 \times 3 = 39$ B) $40 - 1 = 39$
 $39 \div 3 = 13$
C) $13 \times 3 = 39$
 $39 + 1 = 40$

4 Böleni 3, bölümü 21 olan kalansız bir bölme işleminde bölünen sayı kaçtır?

- A) 61 B) 63 C) 66

5

Bölen = 4 Bölüm = 16
Kalan = 3

Yukarıda terimleri verilen bölme işleminde bölünen sayı kaçtır?

- A) 67 B) 64 C) 61

6

$$\begin{array}{r} \boxed{} & 6 \\ \hline \boxed{} & 15 \\ \hline \boxed{} \end{array}$$

Yukarıdaki kalanlı bölme işleminde bölünen sayı en çok kaç olabilir?

- A) 90 B) 95 C) 96

7

$$\begin{array}{r} \boxed{} & 3 \\ \hline \boxed{} & 24 \\ \hline \boxed{} \end{array}$$

Yukarıdaki bölme işlemi kalanlı bir bölme işlemi olduğuna göre bölünen sayı en az kaç olabilir?

- A) 74 B) 73 C) 72

8

$$\begin{array}{r} 32 \\ - \quad 4 \\ \hline 00 \end{array}$$

Yukarıdaki bölme işleminde bölen sayı hangisidir?

- A) 4 B) 8 C) 32

9 Hangisinde kutu içine gelen sayı diğerlerinden büyüktür?

- A) $\begin{array}{r} 78 \\ - \quad 2 \\ \hline 00 \end{array}$
B) $\begin{array}{r} 45 \\ - \quad 3 \\ \hline 00 \end{array}$
C) $\begin{array}{r} \square \\ - \quad 3 \\ \hline 12 \\ 00 \end{array}$

10

$$\begin{array}{r} 69 \\ - \quad 3 \\ \hline 00 \end{array}$$

Yukarıda verilen bölme işleminde bölen sayı kaçtır?

- A) 69 B) 23 C) 3

11 Babam, 58 kilogram zeytini 8 kilogramlık kutulara paylaştırıyor.

Buna göre paylaşımından artan zeytin kaç kilogramdır?

- A) 8 B) 7 C) 2

12

$$\begin{array}{r} 47 \\ - \quad \square \\ \hline 3 \\ 02 \end{array}$$

Yukarıda verilen bölme işleminde bölen sayı hangisidir?

- A) 15 B) 17 C) 19

13 Kalanlı bir bölme işleminde hangisi bölünen sayıya eşittir?

- A) Bölüm + Kalan
B) (Bölen x Bölüm) + Kalan
C) (Bölünen ÷ Bölüm) + Kalan

BÖLME PROBLEMLERİ

• Bir bölme işlemi olacak şekilde iki işlem gerektiren problemleri çözer.

ETKİNLİK 53

1. Ahmet'in 27, Aydın'ın 18 ve Arda'nın 15 Lirası vardır. Arkadaşlar tüm paraları birleştirip tanesi 5 lira olan kitaplardan kaç tane alabilirler?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
Ahmet'in 27 TL, Aydın'ın 18 TL, Arda'nın 15 TL parası var. Tanesi 5 TL kitap alınacak.	Tüm parayla 5 liralık kitaplardan kaç tane alınır?	Toplama ve bölme işlemi yapılır.	$27 + 18 + 15 = 60 \text{ TL}$ $\begin{array}{r} 60 \\ - 5 \\ \hline 55 \end{array}$ $\begin{array}{r} 55 \\ - 5 \\ \hline 50 \end{array}$ $\begin{array}{r} 50 \\ - 10 \\ \hline 40 \end{array}$ $\begin{array}{r} 40 \\ - 10 \\ \hline 30 \end{array}$ $\begin{array}{r} 30 \\ - 10 \\ \hline 20 \end{array}$ $\begin{array}{r} 20 \\ - 10 \\ \hline 10 \end{array}$ $\begin{array}{r} 10 \\ - 5 \\ \hline 5 \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \\ - 5 \\ \hline 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 60 \\ - 12 \\ \hline 48 \end{array}$ $\begin{array}{r} 48 \\ \times 5 \\ \hline 240 \end{array}$ $\begin{array}{r} 240 \\ - 18 \\ \hline 222 \end{array}$ $\begin{array}{r} 222 \\ - 15 \\ \hline 207 \end{array}$ $\begin{array}{r} 207 \\ - 15 \\ \hline 192 \end{array}$

2. Tanesi 7 lira olan oyuncaklardan 12 tane alan Gül Hanım, oyuncakların parası ile tanesi 4 lira olan toplardan kaç tane alabilirdi?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
Tanesi 7 lira olan oyuncak- lardan 12 tane alınan paray- la tanesi 4 lira olan toplardan alınacaktır.	Oyuncaklara ödenen paray- la 4 TL lik top- lardan kaç ta- ne alınır?	Çarpma ve bölme işlemi yapılır.	$\begin{array}{r} 12 \\ \times 7 \\ \hline 84 \end{array}$ $\begin{array}{r} 84 \\ - 8 \\ \hline 76 \end{array}$ $\begin{array}{r} 76 \\ - 4 \\ \hline 72 \end{array}$ $\begin{array}{r} 72 \\ - 4 \\ \hline 68 \end{array}$ $\begin{array}{r} 68 \\ - 4 \\ \hline 64 \end{array}$ $\begin{array}{r} 64 \\ - 4 \\ \hline 60 \end{array}$ $\begin{array}{r} 60 \\ - 4 \\ \hline 56 \end{array}$ $\begin{array}{r} 56 \\ - 4 \\ \hline 52 \end{array}$ $\begin{array}{r} 52 \\ - 4 \\ \hline 48 \end{array}$	$\begin{array}{r} 21 \\ \times 4 \\ \hline 84 \end{array}$

3. Bir çiftlikte kuzuların ayak sayısı 92'dir. İneklerin sayısı kuzuların sayısından 25 fazla olduğuna göre çiftlikte kaç tane inek vardır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
Kuzuların ayak sayısı 92 İneklerin sayısı kuzulardan 25 fazla.	Çiftlikte kaç tane inek var?	Bölme ve top- lama işlemi ya- pılır.	$\begin{array}{r} 92 \\ - 8 \\ \hline 84 \end{array}$ $\begin{array}{r} 84 \\ - 23 \\ \hline 61 \end{array}$ $\begin{array}{r} 61 \\ - 12 \\ \hline 49 \end{array}$ $\begin{array}{r} 49 \\ - 23 \\ \hline 26 \end{array}$ $\begin{array}{r} 26 \\ + 25 \\ \hline 51 \end{array}$ $\begin{array}{r} 51 \\ - 48 \\ \hline 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} 48 \\ - 25 \\ \hline 23 \end{array}$ $\begin{array}{r} 23 \\ \times 4 \\ \hline 92 \end{array}$

4. Ezgi, 142 lirasının 60 lirasını alışverişte kullanıyor. Kalan parasını ise kendisi ve iki kardeşi ile eşit paylaşıyor. Artan parasını ise kumbarasına atıyor. Ezgi kumbarasına kaç lira atıyor?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
Ezgi'nin 142 TL'si var. Kalanı kendisi ve iki kardeşi ile eşit paylaşıyor.	Ezgi, kumbarasına kaç para atıyor?	Çıkarma ve bölme işlemi yapılır.	$ \begin{array}{r} 142 \\ - 60 \\ \hline 82 \end{array} \begin{array}{r} 82 \\ - 22 \\ \hline 60 \end{array} \begin{array}{r} 3 \\ 27 \\ \hline 01 \end{array} $ <p>1 lira kumbaraya atıyor.</p>	$ \begin{array}{r} 27 \\ \times 3 \\ \hline 81 \end{array} \begin{array}{r} 81 \\ + 60 \\ \hline 142 \end{array} \begin{array}{r} 82 \\ + 1 \\ \hline 82 \end{array} $

5. Annesinin yaşı Elif'in yaşıının 4 katına eşittir. Annesi'nin yaşı 48 olduğuna göre Elif ve annesinin yaşları toplamı kaçtır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
Annesi Elif'in yaşıının 4 katıdır. Anne 48 yaşındadır.	Elif ve Annenin yaşları toplamı kaçtır?	Bölme ve toplama işlemi yapılır.	$ \begin{array}{r} 48 \\ \div 4 \\ \hline 12 \\ 08 \\ \hline 00 \end{array} \begin{array}{r} 48 \\ + 12 \\ \hline 60 \end{array} \begin{array}{r} 60 \\ \div 4 \\ \hline 12 \end{array} $ <p>Elif'in yaşı 12'dir. 12 + 48 = 60'tır.</p>	$ \begin{array}{r} 60 \\ - 12 \\ \hline 48 \end{array} \begin{array}{r} 48 \\ \times 4 \\ \hline 192 \end{array} \begin{array}{r} 192 \\ - 144 \\ \hline 48 \end{array} $

6. Arkin Bey, 1. gün 12, 2. gün 24 ve 3. gün 20 kilogram şekeri 4 kilogramlık paketler halinde satıyor. Arkin Bey üç günde şekerler için kaç paket kullanmıştır?

Verilen	İstenen	Plan Yapma	Çözüm	Kontrol
1. gün 12 kg 2. gün 24 kg 3. gün 10 kg şeker 4 kg'lık poşetlerde satılıyor.	Kaç poşet kullanılmıştır?	Toplama ve bölme işlemi yapılır.	$ \begin{array}{r} 12 \\ 24 \\ + 20 \\ \hline 56 \end{array} \begin{array}{r} 56 \\ - 4 \\ \hline 16 \end{array} \begin{array}{r} 16 \\ - 16 \\ \hline 00 \end{array} \begin{array}{r} 4 \\ 14 \\ \hline 00 \end{array} $ <p>14 poşet kullanılmıştır.</p>	$ \begin{array}{r} 14 \\ \times 4 \\ \hline 56 \end{array} \begin{array}{r} 56 \\ - 20 \\ \hline 36 \end{array} \begin{array}{r} 36 \\ - 24 \\ \hline 12 \end{array} \begin{array}{r} 12 \\ - 12 \\ \hline 0 \end{array} $

ETKİNLİK 54

Verilen problemleri çözelim.

- 1** Bir bakkalda 117 kilogram pirinçin 57 kilogramı satılmıştır. Kalan pirinç 3 çuvala paylaştırılmıştır.

Her çuvala kaç kilogram pirinç düşmüştür?

$$\begin{array}{r}
 117 & 60 & 3 \\
 - 57 & - 6 & 20 \text{ kg} \\
 \hline
 60 & 00 & \text{pirinç} \\
 & & \text{düşmüştür.}
 \end{array}$$

- 2** Ayşe Teyze, 54 lirayı 3 torununa eşit olarak paylaştırılmıştır.

Her bir torun kaç lira almıştır?

$$\begin{array}{r}
 54 & 3 \\
 - 3 & 18 \text{ lira almıştır.} \\
 \hline
 24 \\
 - 24 \\
 \hline
 00
 \end{array}$$

- 3** Ayhan Bey, 8 düzine kalemi 4 öğrencisine eşit olarak paylaştırdı.

Öğrencilerden her birine kaç kalem düştü?

$$\begin{array}{r}
 12 & 96 & 4 \\
 \times 8 & - 8 & 24 \text{ kalem} \\
 \hline
 96 & 16 & \text{düşmüştür.} \\
 - 16 \\
 \hline
 00
 \end{array}$$

- 4** Annem yaptığı 83 kurabiyeyi 5 tabağa eşit olarak paylaştırdı.

Kaç kurabiye artar?

$$\begin{array}{r}
 83 & 5 \\
 - 5 & 16 \\
 \hline
 33 \\
 - 30 \\
 \hline
 03
 \end{array}
 \quad 3 \text{ kurabiye artar.}$$

- 5** Ayşe

- Ayça

- Alper

60 metre

Yukarıdaki resim, üç arkadaşın aralarındaki mesafeyi gösteriyor. Ayça'nın Ayşe'ye olan uzaklığı, Alper'e olan uzaklığının 4 katıdır.

Buna göre Ayça'nın Alper'e uzaklığı kaç metredir?

$$\begin{array}{r}
 1 \text{ Kat} & 60 & 5 \\
 + 4 \text{ Kat} & - 5 & 12 \text{ m'dır.} \\
 \hline
 5 \text{ Kat} & 10 \\
 & - 10 \\
 & 00
 \end{array}$$

- 6** Dört arkadaşa lokantada 68 lira hesap geliyor. Dört arkadaş toplam 8 lirada bahşış veriyorlar.

Tüm hesabı eşit paylaştıklarında her biri kaç lira öder?

$$\begin{array}{r}
 68 \\
 + 8 \\
 \hline
 76
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 76 & 4 \\
 - 4 & 19 \text{ lira öder.} \\
 \hline
 36 \\
 - 36 \\
 \hline
 00
 \end{array}$$

- 7** 170 kilogram şekerin 90 kilogramı satılıyor. Kalan şekerler 5 kilogramlık poşetlere dolduruluyor.

Kalan şekerler için kaç poşet gereklidir?

$$\begin{array}{r}
 170 \\
 - 90 \\
 \hline
 80
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 80 & 5 \\
 - 5 & 16 \text{ poşet} \\
 \hline
 30 \\
 - 30 \\
 \hline
 00
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{l}
 \text{gereklidir.}
 \end{array}$$

ETKİNLİK 55

Verilenleri kullanarak biri bölme olmak üzere iki işlem gerektiren problem kuralım ve çözelim.

1.

Verilenleri kullanarak problem kuralım ve çözelim.

Problem :

Çözüm :

2.

$$18 + 24 = 42$$

$$42 \div 6 = 7$$

Yukarıdaki işlemleri ait problem kuralım ve çözelim.

Problem :

Çözüm :

3.

- 3A sınıfı 34 kişi
- 3B sınıfı 30 kişi
- 3B sınıfına 8 yeni öğrenci geliyor.
- 3A ve 3B sınıfları tüm öğrencilerle dörderli bir gösteri hazırlıyor.

Problem :

Çözüm :

4.

$\begin{array}{r} 124 \\ - 32 \\ \hline 92 \end{array}$	$\begin{array}{r} 92 \quad 4 \\ 8 \quad \quad 23 \\ \hline 12 \\ - 12 \\ \hline 00 \end{array}$
---	---

Yukarıdaki işlemlerin kullanıldığı problemi kuralım ve çözelim.

Problem :

Çözüm :

KONU DEĞERLENDİRME - 10

- 1** 120 sayfalık kitabın 56 sayfasını okuyan Gökçe, kalan sayfaları 4 günde eşit sayıda sayfa okuyarak bitirmeyi planlıyor.

Buna göre Gökçe günlük kaç sayfa kitap okumalıdır?

- A)** 16 **B)** 18 **C)** 20

- 2** Üçerli grulandırıldığından 18 grup oluşturan kalemler dokuzarlı kaç grup oluşturur?

- A)** 14 **B)** 9 **C)** 6

- 3** 84 kitabı 15 tanesi satılıyor. Kalan kitaplar 3 rafa eşit bir şekilde diziliyor.

Rafların her birine kaç kitabı dizilmiştir?

- A)** 23 **B)** 27 **C)** 28

- 4** 6 kg portakala 30 lira ödeyen Ayşe Hanım, 5 kg portakala alsaydı kaç lira öderdi?

- A)** 28 **B)** 27 **C)** 25

- 5** Bir lokantada masaların ayak sayıları toplamı 72'dir.

Bu lokantada kaç masa vardır?

- A)** 20 **B)** 18 **C)** 16

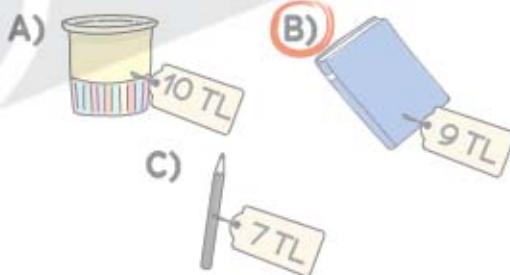
- 6** Dört sayının toplamı 90'dır. Sayılardan biri 12, diğerleri birbirine eşittir.

Eşit sayılarından biri kaçtır?

- A)** 26 **B)** 24 **C)** 22

- 7** 68 lirası olan Ecrin, 14 lirasını harcıyor. Kalan parası ile aynı ürününden 6 tane alıyor.

Ecrin hangisini almıştır?

- 8** Ahmet 23 lira annesinden, 29 lira da babasından alıyor.

Ahmet aldığı paralarla tanesi 4 lira olan keklerden kaç tane alabilir?

- A)** 15 **B)** 14 **C)** 13

- 9** Bir mağazanın, her rafında 8 pantolon olan 12 rafı vardır.

Pantolonlar altışarlı raflara dizilmek istendiğine göre kaç rafa daha ihtiyaç vardır?

- A) 8 B) 6 C) 4

- 10** 78 kilogram un üçer kilogramlık olarak paketlenirse kaç paket elde edilir?

- A) 24 B) 26 C) 28

- 11** Eşit sayıda yumurtlayan 6 tavuktan, günde 54 yumurta alan çiftçi, bir tavuktan kaç yumurta alır?

- A) 9 B) 8 C) 7

- 12** Tanesi 15 lira olan tişörtlerden 6 tane alan Gülay ödemeyi 9 takipitle yapmıştır.

Buna göre her ay kaç lira ödeme yapar?

- A) 10 B) 9 C) 8

- 13** 54 öğrenci 6 eşit gruba ayrılarak her bir grupta 5 erkek öğrenci olacak şekilde proje hazırlıyor.

Buna göre her bir grupta kaç kız öğrenci vardır?

- A) 5 B) 4 C) 3

- 14** 45 nardan 5 bardak nar suyu elde ediliyor. 3 bardak nar suyu için kaç nar gereklidir?

- A) 30 B) 27 C) 24

15

$$18 \div 3 = 6$$

$$6 \times 7 = 42 \text{ TL}$$

Yukarıdaki çözüme ait problem hangisidir?

- A)** Ahmet parasının 3 lirasına tost alıyor. Ahmet'in 18 lirası olduğuna göre kalan parası ile bir haftada kaç tost alır?

- B)** Akın 18 bilyeyi üçerli keselere koyuyor. Her bir keseyide 7 liradan satıyor. Akın'ın kaç lira kazanır?

- C)** Ayşe Hanım, 18 yumurtasını üçerli gruplandırıp bir haftada tüketiyor. 3 yumurta 7 lira olduğuna göre Ayşe Hanım bir haftada kaç lira yumurta ya öder?

ÜNİTE DEĞERLENDİRME – 3/A

1

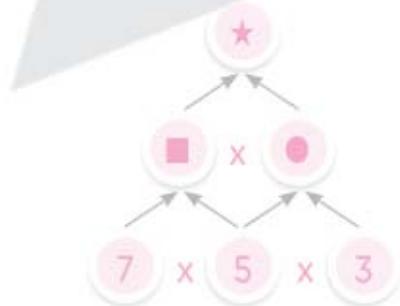
Yukarıdaki çileklerin 3 katı hangisinde verilmiştir?

- A)
- B)
- C)

2 4 elmanın 5 katının 3 eksiği kaç elmadır?

- A) 20
- B) 18
- C) 17

3

Şemaya göre $\star + \blacksquare + \bullet$ toplamı kaçtır?

- A) 525
- B) 575
- C) 585

4

x	7	8	9
6	42

Yukarıdaki tabloda boş kutulara aşağıdakilerden hangisi yazılmaz?

- A) 48
- B) 54
- C) 56

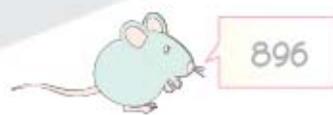
5

$$\begin{array}{r} 14 \times 7 \\ \square \end{array} \quad \begin{array}{r} \blacksquare \times 2 \\ \blacktriangle \end{array}$$

Yukarıdaki şemalara göre $\blacksquare + \blacktriangle$ toplamı kaçtır?

- A) 98
- B) 196
- C) 294

6

Fare aklından tuttuğu sayının işleminin yazılı olduğu peyniri yiyeceğine göre hangi peyniri yer?

- (A)
- (B)
- (C)

- 7** Aşağıdaki çarpma işlemlerinden hangisinin sonucu 130'dan küçüktür?

A)
$$\begin{array}{r} 16 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$$

B)
$$\begin{array}{r} 26 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

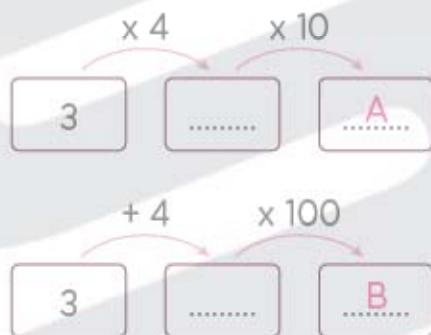
C)
$$\begin{array}{r} 26 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

- 8** Aşağıdaki eşitliklerden hangisi yanlıştır?

A) $70 \times 10 = 700$

B) $8 \times 100 = 800$

C) $9 \times 10 = 900$

9

Yukarıdaki şemada $B - A$ nın sonucu hangisidir?

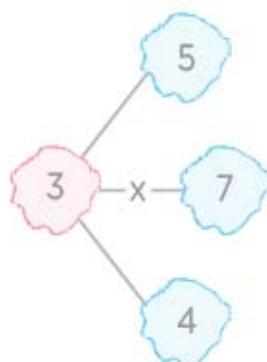
A) 500 B) 580 C) 720

10

$$5 \times 8 = \dots$$

Yukarıdaki çarpma işleminin sonucuna göre 5 çarpanı hangisiyle çarpıldığında çarpım 5 artar?

A) 4 B) 6 C) 9

11

Şemada hangi iki sayının 3 ile çarpımının farkı 3'e eşittir?

A) 4 - 5 B) 4 - 7 C) 5 - 7

12

Bir çiftlikte 86 inek, 142 tavuk vardır. Çiftlikteki hayvanların ayak sayıları toplamı kaçtır?

A) 344 B) 518 C) 628

13

Günde 8 litre süt veren inek 24 günde kaç litre süt verir?

A) 182 B) 192 C) 292

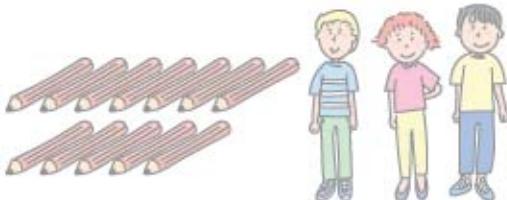
14

88 sayısının 6 katının 219 eksiği kaçtır?

A) 329 B) 319 C) 309

ÜNİTE DEĞERLENDİRME – 3/B

1

Yukarıdaki kalemlerin çocuklara eşit olarak paylaştırılmasını gösteren bölme işlemi hangisidir?

A) $12 \begin{array}{|c} \\ \hline 4 \end{array}$ B) $12 \begin{array}{|c} \\ \hline 3 \end{array}$

C) $12 \begin{array}{|c} \\ \hline 6 \end{array}$

2 Aşağıdaki işlemlerden hangisinin kalanı sıfır **değildir**?

A) $56 \begin{array}{|c} \\ \hline 6 \end{array}$ B) $63 \begin{array}{|c} \\ \hline 7 \end{array}$

C) $96 \begin{array}{|c} \\ \hline 4 \end{array}$

3

$$\begin{array}{r} 6 \\ \hline 15 \\ - \\ \hline \end{array}$$

Yukarıda verilen bölme işlemine göre kalan hangisi olabilir?

- A) 7 B) 6 C) 5

4 Bir bölme işleminde bölünen 79, bölen 5 olduğuna göre bölüm ve kalanın toplamı kaçtır?

- A) 15 B) 19 C) 20

5 Yandaki bölme işlemi ile ilgili ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Bölüm 21'dir.
 B) Kalan 2'dir.
 C) Bölünenden 1 çıkarılırsa sayı 4'e kalansız bölünür.

85 | 4

6 ▲ $84 \div 3 =$

■ $75 \div 5 =$

● $96 \div 8 =$

Yukarıda verilen bölme işlemlerinin sonuçlarının küçükten büyüğe doğru sıralanışı hangisidir?

- A) ▲ < ■ < ● B) ● < ▲ < ■
 C) ● < ■ < ▲

7

$$6 \times 5 = \dots$$

$$30 \div 3 = \dots$$

$$\dots \div \dots = A$$

Yukarıdaki şemada A yerine hangi sayı yazılmalıdır?

- A) 2 B) 3 C) 4

8 Hangisinin sonucu diğerlerinden küçüktür?

- A) $70 \div 10$ B) $90 \div 10$
C) $50 \div 10$

9 Bir lokantada 68 tane masa ayağı vardır.

Her masada 3 kişi oturduğuna göre lokantada toplam kaç kişi vardır?

- A) 64 B) 54 **C)** 51

10

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ \hline 4 | \quad 22 \\ \hline \end{array}$$

Yukarıda verilen bölme işleminde bölünen sayının alabileceği en büyük ve en küçük değerinin toplamı kaçtır?

- A)** 179 B) 219 C) 229

11

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ \hline 3 | \quad 16 \\ \hline \end{array}$$

Yukarıdaki bölme işleminde bölüm bulmak için hangi işlemleri yaparız?

- A) $(16 \times 3) + 6$ B) $(6 \times 3) + 16$
C) $(16 \times 6) + 3$

12

$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ \hline 4 | \quad 76 \\ \hline 00 \end{array}$$

Yukarıdaki bölme işleminde bölen sayı hangisidir?

- A)** 19 B) 18 C) 14

13

Bölünen = ?

Bölen = 4

Bölüm = 24

Kalan = 2

ise bölünen sayıyı bulmak için yapılması gereken işlem hangisidir?

- A) $(24 \div 4) \times 2$ **B)** $(24 \times 4) + 2$
 C) $(24 \times 2) + 4$

14

Fiyatı 49 lira olan futbol topunun 4 lirasını peşin ödedim. Geriye kalanını 5 taksit yaptım.

Her bir taksit için kaç lira ödemem?

- A) 12 B) 10 **C)** 9

15

Her birinde 12 litre zeytin yağı olan 5 teneke zeytin yağını 3 litrelik şişelere doldurursam kaç şişe gerekir?

- A)** 20 B) 23 C) 25